The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, NOVEMBER 16, 1960. 92./1021. n-rs. TREŠDIEN, 1960. GADA 16. NOVEMBRĪ 10. gads.

KENNEDIJS SOLA CĪNĪTIES PAR MIERU UN LABKLĀJĪBU

BRĪVĀS PASAULES PRESE PAREĢO DINAMIKU ASV ĀRPOLĪTIKĀ.

Pāvests un brīvās pasaules valdību galvas apsveic jauno prezidentu. Ādenauers, Mekmillens u. c. apmeklēs Kennediju personīgi pēc 1961. gada 20. janvāra, kad viņš būs stājies augstajā amatā.

Nākošajā dienā pēc vēlēšanām, kad Kennedijs bija saņēmis Niksona un Eizenhauera apsveikumma telegrammas, viņš devās uz Haiennisporta arsenālu, kur vairāku tūkstošu interesentu klātienē teica uzrunu. Vispirms viņš pateicās Niksonam un Eizenhaueram par apsveikumu, piebilzdams, ka šo valstsvīru zināšanas un pieredzi viņam būs iespēja izmantot valsts labā. Turpinājumā Kennedijs starp citu teica: „Nākošie 4 gadi nebūs viegli, mums būs jāpārvar daudzas grūtības. ASV jāiet uz priekšu, tām jāpaliek brīvo tautu pirmajās rindās, tām jācīnās par mieru un labklājību. Es lūdzu visus man šinī darbā palīdzēt — palīdzība man būs ļoti vajadzīga."

Paredzējumi nākotnē

Samērā nelielais Kennedija iegūto balsu pārākums (apm. 270 tūkst.) pār Niksonu pierāda, ka šajās vēlēšanās ar tik neparastu iznākumu, amerikāņu tauta visumā vienlīdzīgās daļās nostājusies aiz demokratu un republikāņu partijām. Domājams, tam būs arī zināma nozīme Kennedija valdības sastādīšanā un abu partiju sadarbībā.

Jau tagad pacēlušās balsis, ka Niksonam būtu dodams kāda ministra portfelis. Arī pats Kennedijs esot izteicies, ka vienu vai divus portfeļus nodos republikāņiem, un šinī sakarā apmeklēs Niksonu. Chruščeva draugs Stīvensons, kurš līdz šim bija galvenais kandidāts valsts sekretāra postenim, tagad esot galīgi atkritis. Pēc preses ziņām spriežot, pašlaik stiprākais kandidāts šim svarīgajam amatam ir Senāta ārlietu komisijas pr-dis Fulbraits. Tiek minēti arī bij. sūtņa Parīzē Brjūsa un tagadējā valsts sekretāra palīga Dillona vārdi.

Par finanču ministru paši demokrati proponē tagadējo šī resora vadītāju republikāni Endersonu.

Galvenais un gandrīz vienīgais kandidāts ģenerālprokurora amatam esot jaunais Konnetikutas gubernātors, krievu izcelsmes Ribikovs, kas plaši iestājies par pilsoņu tiesību programmu. Viņa ietekmē vēlēšanu kampaņā par Kennediju nobalsojuši nēģeri.

Kennedijs esot nolēmis aicināt atpakaļ aktīvā darbā Eizenhauera atlaistos augstāko pakāpju karavīrus.

Tāpat aicināti palikt amatos drošības un pretizlūkošanas dienesta līdzšinējie vadītāji Huvers un Dalless.

Eizenhauers aicinājis Kennediju tikties ar viņu, lai pārrunātu valsts varas pārņemšanu. Kennedijs paziņoja preses pārstāvjiem, ka viņš iecēlis pazīstamo advokātu Klifordu par savu pilnvaroto sarunām ar tagadējās valdības pārstāvjiem par administrācijas pārņemšanu.

Pāvests un daži brīvās pasaules valdību galvas piesūtījuši Kennedijam apsveikumu sakarā ar ievēlēšanu ASV valsts prezidenta amatā. Ādenauers pat ieteicis jaunajam prezidentam tikties ar Chruščevu, lai noskaidrotu, vai sarkanā diktātora domas ārpolitikas jautājumos nav mainījušās. Ādenauers vizīti Vašingtonā pieteicis 15. februārī. Arī Mekmillens prāto par tikšanos ar Kennediju, tāpat arī citi premjēri.

Sakarā ar Kennedija ievēlēšanu, brīvās pasaules presē bieži figurēja vārds „dinamisms". Tas nozīmē, ka brīvā Rietumu prese likusi cerības uz Kennediju, kas aktivizēs ASV ārpolitiku.

Dinamismu ASV ārpolitikā visvairāk, protams, gaida apspiestās tautas, kas visus šos gadus ar bažām vērojušas atbildīgo valstsvīru bezcerīgo mīņāšanos uz vietas sarkano briesmu priekšā.

Iniciātīva cilvēces likteņu noteikšanā pēc Maskavas receptes — jāizsit no Chruščeva asiņainās dūres uz visiem laikiem. Jāizbeidz Rietumu taisnošanās par neesošiem nodarījumiem noziedznieku priekšā. Rietumiem jāklūst par taisnīgu vēstures soģi — jāsauc lietas īstajā vārdā un vainīgie brīvības apspiedēji jāpienaglo pie kauna staba.

Ja arī Kennedijs to nesapratīs vai negribēs saprast, bet labprāt paļausies uz apvērsumu iespējām čekistu pārplūdinātajās padomju zemēs, tad, jau viņa 4 gadu valdības laikā neizbēgami sekos jaunas Budapeštas, Tibetas un Kubas, no kā brīvā pasaule, arī ASV, varbūt vairs neatžilbs.

Tātad, lai cīnītos par vēlētājiem apsolīto mieru un labklājību, jācīnās pret komūnismu, vispirms apturot sarkano ekspansiju visos kontinentos. Vai tā domājis arī Kennedijs — rādīs nākone.t V.

JAUNI AMERIKĀŅU SATELITI

SAV. VALSTIS UZSĀK ATKLĀTU SPIEGOŠANU NO GAISA VIRS PADOMJU SAVIENĪBAS

V a š i n g t o n ā. Pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu gaisa spēki orbītā ievadīja jaunu satelitu — Discoverer XVII, kas apgādāts ienaidnieka territorijas izlūkošanai nepieciešamiem instrumentiem.

Satelits, 2.100 mārciņu smags, zemeslodi apriņķo katras 96 minūtes un vairākas reizes dienā pārjoņo pāri arī Padomju Savienībai. Jaunais satelits ievērojams ne tikai ar savu instrumentu kravu, bet arī ar savām dzīvīguma spējām. Un, proti ,uzbrukuma gadījumā satelits spēj mainīt savu kursu un izglābties no visiem līdz šim pazīstamo ieroču uzbrukumiem. Riņķojot ap zemes lodi, satelits visaugstākajā punktā sasniedz 615 jūdžu, kamēr zemākajā atrodas tikai 118 jūdžu no zemes.

Pēc tam, kad satelits būs nolidojis vienu miljonu jūdžu, no tā tiks izšauta kāda 300 mārciņu smaga kapsula, ko Havajas salu tuvumā mēģinās uztvert amerikāņu lidmašīnas. Līdz šim izdevies notvert tikai vienu šādu kapsulu. Ja pašreizējais mēģinājums sekmēsies, tad var sagaidīt, ka nākamajā amerikāņu satelitā ap zemes lodi jau riņķos dzīvnieku pasažieri, kuŗus pēc zināma laika izšaus atsevišķā kapsulā un mēģinās uztvert.

BALSIS NEPĀRSKAITĪS

V a š i n g t o n ā. Baumas, ka republikāņu kandidāts Niksons būtu pieprasījis balsu pārskaitīšanu, tagad atsauktas. Vēl līdz pat pēdējās nedēļas nogalei varēja sagaidīt, ka republikāņi balsu pārskaitīšanu pieprasīs, jo Kennedija vispārējais vairākums turpināja sarukt no dienas dienā. Ļoti iespējams, ka, noskaidrojot galīgo nodoto balsu skaitu, izrādīsies, ka nekad vēl līdz šim visā Sav. Valstu vēsturē kāds kandidāts nav aizkļuvis līdz Baltajam Namam ar niecīgāku pārākumu nekā demokratu Kennedijs.

Kad pēc Sav. Valstu prezidenta vēlēšanu nobeiguma noskaidrojās, ka viceprezidents Niksons zaudējis vairākās tādās valstīs, kur viņa uzvara bija tikpat kā vai garantēta, republikāņi sāka runāt par balsu pārskaitīšanu 11 valstīs. Republikāņu kampaņas komiteja ar šo domu pat tā aizrāvās, ka gandrīz vai ļāvās pārliecināties, ka uzvarējis viceprezidents Niksons un, ka balsu pārskaitīšanā to arī izdosies pierādīt. Nedēļas nogalē vēsākas galvas pārskaitīšanas gribētājus tomēr nomierināja. Tagad republikāņi paziņojuši, ka akceptē vēlēšanu rezultātus, akceptē savu sakāvi un nekādu oficiālu balsu pārskaitīšanu nepieprasīs.

ASV vidienes apgabalu latviešu ev. - lut. draudžu apvienības konferences vadība. No kreisās: Čikāgas Ciānas dr. priekšnieks R. Arums, Vidienes apgabala garīgais vadītājs māc. P. Ķirsons, prāv. A. Rumpēters, dāmu komitejas pr-ces H. Turka un L. Saukanta, Čikāgas Jāņa draudzes priekšnieks J. Ruģēns.

PĀRMAIŅAS TURCIJAS VALDĪBĀ

TURCIJAS MILITĀRĀ VADĪBA SOLA DEMOKRATIJAS ATGRIEŠANOS.

A n k a r ā. Kopš maija mēneša, kad pēc studentu demonstrācijām gāza ministru prezidentu Menderesu, Turcijas politisko dzīvi vadījusi militāra valdība. Kamēr Menderesu un lielu skaitu viņa atbalstītāju tiesā (nekādu pietiekamu apvainojumu tomēr nespējot atrast) militārā valdība mēģināja sagatavot Turciju jaunām vēlēšanām un līdz ar to demokratijas atjaunošanai. Līdz šim galvenokārt pašu militāristu savstarpējo nesapraśanos dēļ tas nav izdevies. Nedēļas nogalē Turcijas neoficiālais valdības galva ģen. Gursels nolēma mēģināt vēlreiz. No amatiem tika atstādināti 14 augsti valdības ierēdņi — vairumā armijas virsnieki — un tautai tika vēlreiz nodeklarēts, ka sevišķi pūlēsies, lai Turcijā atjaunotu demokratiju, atklātu vēlēšanu ceļā izraugot jaunu valdību.

KONFERENCE, KUŖĀ KANDIDĀTI NEATSAKĀS NO AMATIEM

Š. g. 5. un 6. novembrī Čikāgā Ciānas baznīcas telpās notika latviešu ev.-lut. draudžu apvienības vidienes apgabala darbinieku konference, kas bija pulcējusi 92 delegātus no 25 draudzēm.

Konferences vadībā darbojās apgabala garīgais vadītājs māc. P. Ķirsons, vecākais mācītājs — prāv. A. Rumpēters, vecākais draudzes priekšnieks — J. Ruģēns, vietējais draudzes priekšnieks R. Arums, 2 sekretāri: māc. Gulbis un māc. Reinfelds, 2 dāmu komiteju priekšnieces: H. Turka un L. Saukanta un LELDAs pārvaldes loceklis māc. P. Nesaule. Pēc māc. A. Rautenšilda vadītās rīta lūgšanas konferenci atklāja māc. P. Ķirsons. Konferenci rakstveidā bija apsveikuši: prof. K. Kundziņš un LELDAs prezid. P. Eglītis. Apsveikuma runas teica R. Arums un igauņu luterāņu pārstāvis prof. A. Vööbuss.

Pirmais referents **prof. Jānis Rozentāls** runāja par garīgo amatu Jaunās Derības izpratnē, izsekodams tā veidošanās posmiem kopš 12 apustuļiem, iztirzādams šī amata uzdevumus un pamatus.

Jaunā Derība arī mūsu dienās ir vienīgais avots, pēc kā drīkstētu vadīties, domājot par garīgā amata būtību; ja arī nevaram kopēt pirmkristiešu apstākļus, Jēzus ir tas pats arī šodien, un tas baznīcai jāsludina. Tā nedrīkst sevi pazaudēt modernizējot pamatdomu tiktāl, ka tā pazūd laikmeta politiskos strīdos un kņadā. Pāri visam lai stāv Dieva pestīšanas darbs Jēzū Kristū.

E. Švūksta no Ņujorkas referēja par draudžu palīdzības darbu, to salīdzinādama ar lūgšanā saliktām rokām: nevaram pateikt, kuŗa aptveŗ kuŗu, bet vidū ir ticība. Palīdzības darbs veicams katram. Pagājušajā gadā ASV latv. luterāņu draudzes saziedojušas šim darbam 26.000 dolaru, no kā mazākā summa, apm 20 proc., aizgājuši palīdzībai tautiešiem šai zemē (bērnu vasaras kolonijas, ģimeņu bezizejas stāvoklis, veco ļaužu fonds). Palīdzība atstātiem Vācijā veco ļaužu nometnēs un slimnīcās arī prasījusi savu tiesu. Vislielākais darba lauks tomēr izrādījies palīdzība tautiešiem dzimtenē un izsūtījumā. Nolasītās pateicības vēstules, kas saņemtas par šo darbu, atstāja retu aci sausu. Saziedotā summa izrādījusies daudz par mazu, lai apmierinātu visas vajadzības, un referente rādīja ceļus, kā to varētu paaugstināt, kaut vai upurējot katru dienu pa dažiem centiem.

Māc. P. Ķirsons ziņoja par apgabalā draudžu stāvokli. Tās apmeklēdams, viņš daudzās vietās vērojis īpatnēju parādību: nekad vēl mūsu baznīcas vēsturē tik maza draudzes darbinieku grupa nav padarījusi tik daudz. Rūpes dara tikai doma: cik ilgi viņi to spēs? Parasti ir tā, ka draudzes aktīvā trešdaļa saziedo divi trešdaļas līdzekļu un veic tikpat daudz, kamēr pārējās divi trešdaļas nespēj paveikt atlikušo trešdaļu. Savus novērojumus viņš apstiprināja ar grafikām, kas sakārtotas pēc draudzēs ievāktiem datiem. Interesanti, ka draudzēs, kur augstāks dievgaldnieka procents, arī caurmēra ziedojumi lielāki, un ka lielākās draudzēs procentuāli lielāks nekā aktīvo draudzes locekļu skaits.

Darba sekmīgai veikšanai apgabala garīgais vadītājs lūdza piešķirt viņam valdi un komisijas. Valdē ievēlēja māc. Būmani un J. Ruģēnu. Jaunatnes lietu komisijā — mācītājus Nesauli, Langinu, Līventālu un Putniņu, bet Svētdienas skolotāju kursu rīkošanas komisijā — mācītājus Jesiferu, Lazdu un Straumi. Sakarā ar to, ka apgabala garīgais vadītājs šopavasar ievēlēts amatā uz nenoteiktu laiku, kas pēc tradīcijas nozīmētu — līdz sirmam vecumam, viņš šo laiku lūdza noteikt uz 3 gadiem, pēc kuŗu notecēšanas rīkojamas jaunas vēlēšanas. Tāpat apgabala garīgais vadītājs lūdza amatbrāļus atjaunot draudžu zīmju lietošanu.

Māc. Jesifers, ziņoja par apgabala svētdienas skolām, uzsvēra, ka vedama neatlaidīga cīņa, lai iegūtu vēlamo svētdienas skolas standartu. Skolas laiks noteicams no 4 g. vecuma līdz iesvētībām. Ļoti svarīgi attīstīt starpdraudžu aktivitātes pusaudžiem vecumā no 13-17 g., ko parasti atstāj novārtā. Svētdienas skolas skolotājiem paredzētas konferences 1-2 reiz gadā. Statistika rāda, ka tikai 41.6% draudzes bērnu mācās svētdienas skolās. Sācis iznākt svētdienas skolas skolotāju žurnāls.

Nobeigums 5. lpp.)

Neizdevusies revolūcija Gvatemalā

Pirms vairākām nedēļām Apvienoto Nāciju pilnsapulcē bija dzirdama Gvatemalas pārstāvja balss, apgalvojot, ka Kubas Kastro gatavojas agresijai. Ar eventuālu uzbrukumu no Kubas rēķinājās arī vairākas citas Dienvidamerikas valstis, piemēram, Dominikāņu republika un Nikaragua. Pirmo neviens nopietni neņem, jo Dominikāņu republikas diktātors Trujillo paspējis sariebt ne tikai saviem Dienvidamerikas kaimiņiem un Sav. Valstīm, bet arī visai pārējai pasaulei. Viņu neatbalsta pat Chruščevs ,un tas jau tad nozīmē krišanu zem nulles. Nikaragua no Kubas atbalstītas agresijas gan baidījās, bet domāja, ka nepieciešamības gadījumā ar uzbrucējiem tiks galā.

Gvatemala, atcerēdamās savas komūnisma režīma dienas, tik pārliecināta nebija. Bet, kad pagājušās nedēļas nogalē pienāca pārbaudījuma laiks, valdībai tika parādīta negaidīti liela lojālitāte, un no revolūcijas nekas nekas neiznāca. Lieki aizrādīt, ka revolūcijā vaino ne tikai pašas Gvatemalas kreisos elementus, bet arī Kubas ministru prezidentu Kastro, kas Gvatemalas komūnistus apgādājis ar ieročiem un iedvesmu.

Revolūcija Gvatemalā sākās pagājušās nedēļas nogalē, un par tās vadītājiem izrādījušies vairāki jauni virsnieki ar apmēram 300 vīru lielu sekotāju pulku. Mazo Dienvidamerikas valstiņu apstākļos tā būtu bijusi ievērojama armija. Bet šai gadījumā Gvatemalas bruņotiem spēkiem nekavējoties nostājoties valdības pusē, 300 vīru revolūcija beidzās nesekmīgi, visiem vadoņiem nonākot policijas rokās.

VĒL ILGI NELIKSIES MIERĀ.

Komūnistiem ir jauna metode — visus pretboļševistiskos cīnītājus pieskaitīt nacistiem, lai tā mazinātu pretboļševistiskās cīņas sparu.

Pirms dažām dienā komūnistu ziņu aģentūra TASS pavēstīja pasaulei, ka Toronto igauņu nac. komitejas pr-ža v. A. Luitsalu esot nacists, jo viņš vācu okupācijas laikā Igaunijā vadījis polītisko policiju. Kā zināms, A.Luitsalu bijis kārtības policijas dienestā, kuŗas uzdevums ir kārtības uzturēšana.

Ir nepārprotami skaidrs, ka komūnisti savu denunciāciju ciklu turpinās un ikvienu pretboļševistisko cīnītāju brīvajā pasaulē nodēvēs par nacistu, lai slēptu čekistu varmācīgos nodarījumus un nomelnotu visus tos, kas brīvajā pasaulē aktīvi cīnās pret komūnismu.

REVOLŪCIJA DIENVIDVIETNAMĀ

S a i g o n ā. Komūnistu rosība viskrasāk izpaužas Tālajos Austrumos, kur Rietumi zaudē vienu sabiedroto pēc otra. Šī gada aprīlī krita Rietumiem draudzīgā Rī valdība Dienvidkorejā. Tikai dažus mēnešus vēlāk sabruka Rietumiem draudzīgā valdība Laosā. Un tagad pienākusi Dienvidvietnamas kārta, kur asiņainā revolūcijā atstādināts Savienoto Valstu atbalstītais un vispār Rietumiem draudzīgais prezidents Ngo Din Diems.

Galīgu sakāvi mazajās Tālo Austrumu valstiņās Rietumi vēl tomēr nav cietuši. Dienvidvietnamas nemieri vēl vienmēr turpinās un, kā to liecina pēdējās ziņas, nedēļas nogalē atstādinātajam prezidentas atbalstītājus sākuši vervēt lojālas grupas, kas tagad uzsākušas cīņu ar revolūcionāriem un vietām pat guvušas virsroku. Līdz ar to Dienvidvienamu zaudējumos norakstīt būtu vēl par daudz agri.

Zināma aktīvitāte notiek arī Laosā. Pēdējās neitrālā valdība, kas mēģināja sadarboties ar komūnistu nemierniekiem valsts ziemeļos, tagad sadūrusies ar citu nemiernieku kustību — Rietumiem draudzīgiem nacionālistiem, kuŗu spēki nedēļas nogalē ieņēma galvaspilsēta Luang Brabangu.

18. novembŗa svinības Toronto

Latvijas valsts svētku svinības Toronto šogad notiks sestdien, 19. novembrī, Ītona auditorijā, Yonge un College ielu stūrī (ieeja no College ielas). Sākums plkst. 8 vakarā.

Svētku runu teiks Amerikas Latviešu katoļu apvienības prezidents, jurists un žurnālists, prāvests Norberts Trepša no Čikāgas. Sekos Toronto pilsētas vecākā, Kanadas valdības un Ontario provinces valdības pārstāvju uzrunas, kā arī draudzīgu tautu apsveikumi.

Svētku koncertā piedalīsies: baritons P. Geistauts, čellinieks Munters no Ņujorkas un apvienotie Toronto 1. ev. - lut. draudzes un „Dainas" koŗi A. Purva un A. Andersones vadībā. Klavieŗu un ērģeļu pavadījumus veiks brīvmākslinieks A. Štrombergs.

Svinībās organizētā veidā piedalīsies mūsu skauti, gaidas, latviešu skolas un studējošā jaunatne, kas veiks daudzus pienākumus arī svētku rīkošanā.

Tautieši laipni aicināti svinībās piedalīties iespējami kuplākā skaitā.Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem par programmām.

Ītona auditorijā ir garderobes nodošanas iespējas un plaša priekštelpa draugu un paziņu sastapšanai. Auto novietošanas laukums atrodas tieši blakus auditorijai, iekļūšana tajā no Bay ielas.

Svinību sākuma novilcināšana nav paredzama, kāpēc tautieši lūgti ierasties laikus.

VALSTS SVĒTKU AKTS SKOLĀ

Toronto latviešu biedrības Sestdienas skolas Valsts svētku akts notiks sestdien, 19. novembrī, pl. 11 skolas telpās Sv. Andreja baznīcā. Sirsnīgi gaidīta visa skolas saime, tās draugi un labvēļi.

VIENS NEATGRIEZĀS

PAD. KRIEVIJAS SŪTNIECĪBAS „ATAŠEJS" RIMJĀNS AR PALĪGIEM GŪSTA STOKHOLMĀ IZBĒGUŠU TŪRISTU.

SPECIĀLZIŅOJUMS LA NO STOKHOLMAS.

(LZA) Atceļā uz Ļeņingradu Stokholmas ostā nesen ieradās krievu tvaikonis „Latvija", uz kuŗa atradās Padomju tūristi, to skaitā arī vairāki desmit latviešu. Cik varēja vērot, tūristi bija labi apmācīti propagandisti. Latvieši pa 3 un lielākās grupiņās apstaigāja Stokholmā un tās apkārtnē dzīvojošos trimdiniekus un nespēja vien noslavēt, cik dzīve dzimtenē „gājusi uz augšu". Tie aicināja trimdiniekus, ja nu tie nevēloties atgriezties dzimtenē, tad vismaz apciemot savus radus un paziņas, kā arī pašu acīm pārliecināties par visu stāstīto. Kad tvaikonim vajadzēja doties atpakaļ uz Padomiju, izrādījās, ka no trijnieku grupas — aktieŗa Harija Avena un Latvijas neatkarības laikā diezgan pazīstama žurnālista, sevišķi Liepājniekiem, Rupeikas grupiņas pilsētā nozudis apm. 50 g. v. Jānis Mazulāns. Satraukta bija ne vien tūristu vadība, bet arī Pad. Krievijas sūtniecība, tā ka tika sarīkotas īstas izbēgušā medības.

Sūtniecības „atašejs" Rimjānis ar vairākiem citiem sūtniecības darbiniekiem nakts laikā bungoja pie redzamāko trimdinieku durvīm, meklējot vai pie tiem neslēpjas Mazulāns. Arī no tvaikoņa tika norīkotas tūristu grupas, kas automobiļos apbraukāja tās personas, kuŗas dienā tie bija jau traucējušas ar saviem propagandas stāstiem. Arī zviedru policijai par nobēgušo nebija ziņu. Sūtniecība zviedru iestādēm pieteica, ka Mazulāns esot „nolaupīts."

Kad tvaikonis bija atstājis Stokholmu, dažas dienas vēlāk izbēgušais Mazulāns pieteicās zviedru kriminālpolicijā un lūdza tās aizsardzību. Mazulāns lūdza arī sazināties ar ASV sūtniecību, jo gribot izceļot. Tā kā M. pases un vīzas termiņš bija noildzis, tad zviedru policijai vajadzēja ievadīt izmeklēšanu. Parasti, lai aizkavētu tūristu bēgšanu, padomju iestādes izdod tiem dokumentus, kas derīgi tikai paredzētam ekskursijas laikam. Mazulāns paskaidrojis, ka par bēgšanu izšķīries, jo nevarot paciest padomju terroru, kas aptveŗot katru darba vietu, katru ģimeni, visus izspiegojot un katru spiežot izspiegot citu. M. par kino techniķi strādājis Rīgā filmu laborātorijās. Iegūtas ziņas, ka agrāk M. bijis nodarbināts pie radaru staciju iekārtošanas. Cik noprotams, šī iemesla dēļ arī notikušas komūnistu algādžu tik karstas izbēgušā medības.

Mazulānam okupētajā Latvijā palikusi sieva un bērni, ar kuŗiem dzīvojis šķirti. Vēl jo projām gūstītāji nav nomierinājušies un ļoti bieži naktīs no Rīgas tiek zvanīts vairākiem Stokholmā dzīvojošiem trimdas darbiniekiem un kāda mistiska balss, it kā bērna, izsaucās: „Atdodi mūsu mīļo tēvu Mazulānu."

Ir ziņas, ka latviešu tūristu grupas vecākais bijis aktieris Harijs Avens, kuŗam, pārbraucot mājās, droši būs jādod norēķini par notikušo bēgšanu.

Pieminētais žurnālists R., kas atradies tūristu vidū un bijis aktīvs Mazulāna meklētājs, jau ilgāku laiku strādājot čekas ģenerāļa Višņevska „Dzimtenes Balss" lapā un esot viens no tiem pakalpīgajiem darbiniekiem, kas sacerot visneķītrākos melus par rosīgākajiem trimdinieku vadītājiem. Zviedrijā tas ieradies kā tūrists, lai uz vietas, no bēgļu vidū esošiem tautiešu nodevējiem un citiem pakalpīgiem gariem ievāktu „vielu" un nodotu tiem savas instrukcijas turpmākai darbībai.

Cik zināms, tad Mazulānam jau piešķirtas bēgļa tiesības ASV, un sagaidāms, ka jau tuvākās dienās zviedru Ārzemnieku komisija viņam atļaus izceļot.

LATVIJA

> **Draugi grib mūs asimilēt,**
> **ienaidnieki grib mūs iznīcināt.**
> **Bet mēs gribam palikt latvieši.**
> **Archibīskaps T. GRĪNBERGS**

AMERIKAS DENKIRKA

ALBERTS KALNIŅŠ

Ļaunākais, ko varējām paregot Amerikas Savienotajām Valstīm un visai brīvajai pasaulei, ir noticis: par šīs lielvalsts prezidentu nav ievēlēts valstsvīrs, bet jauns un enerģisks cilvēks, kas pēc savām spējām un pieredzes vairāk piemērots skatuves darbam. Kādas lielas un simpatiskas tautas cīņai jaunākais posms ar politisku Denkirku. Tas ir smags trieciens visas pasaules brīvo un apspiesto tautu cerībām. Mums tiek solīts jauns „Rūzvelta laikmets", kuru pakalpīgi gari uzpūš par slavenu laikmetu. Kas būs tās „jaunās robežas", kuras Džons Kennedijs vēlēšanu cīņu laikā apsolīja tautai? Kāda būs viņa t. s. „elastīgā ārpolitika", kuru, acīmredzot, veidos Edlajs un Česters Bauls?.. Vienu jau varam paregot puslīdz droši: Nikita Chruščevs vairs nebūs vienīgā sarkanā cirkus zvaigzne Apvienoto Nāciju saimē: drīz tam še pievienosies arī Maotsetungs. Sarkano Ķīna tiks atzīta. Varbūt tā beidzot dabūs arī tās divas Kennedija apsolītās sasodītās salas un arī pašu Formozu. Kas būs nākošie kumosi ko pasviedīs sarkanajiem, to pagaidām vēl grūti noteikt. Varbūt tā būs Berlīne, jo Stīvensons jau pieturas pie Rūzvelta ministra Morgentaua taktikas — padarīt Vāciju vāju vismaz uz 50 gadiem.

Demokratu nerakstītā programmā ietelp arī pakāpeniska visu Savienoto Valstu bažu likvidēšana ārvalstīs, jo tās ienesot lielus sarežģījumus elastīgās ārpolitikas veidošanā. Jaunais prezidents vēlēšanu laikā ir apsolījies radikāli pārveidot arī Pentagonu resp. visu ASV militārās aizsardības sistēmu. No malas noraugoties gan ļoti jābrīnās un jāšaubās, ka kāds bijušais jūras leitnants, kas uniformu nēsājis tikai pāris gadu, pēkšņi izrādās daudz gudrāks par piecu zvaigžņu generāli un uzvarētāju 2. pasaules karā Eizenhaueru līdz ar visiem viņa generāļiem un admirāļiem . . .

Edlajs Stīvensons un daudzi citi redzami demokrati, kā Eleonora Rūzvelte un Sairus Itons, kas vairākas reizes paši apciemojuši sarkano paradīzi un ieskatāmi par tās diktātora draugiem, neapšaubāmi panāks arī „Jaltas gara" atdzīvināšanu otrā izlaidumā — mazliet maigākā veidā. Tas nozīmē, ka arī pašās Savienotajās Valstīs komūnisti un tādas markas amerikāņi kā Eldžers Hiss, prof. Letimors, prof. Paulings un citi, kļūs daudz drošāki.

Vai mēs, kuru liktenis tik ļoti atgādina no sagrautās Trojas padzītā Eneja likteni, paliksim vienaldzīgi pret visu to? — Nē, un tūkstoškārt — nē!

Mūsu apziņu jau padara smagu nolaidība, ka pašreizējo notikumu norisē neesam iesviedūši visu savu spēku un novērsuši šai lielai un viesmīlīgai zemei un arī pašu sev — „Rūzvelta ēras" atgriešanos. Virgila apdziedātais, no dzimtenes padzītais dardanietis Enejs, kas pēc senās teikas kļuva Romas pasaules lielvalsts pamatu licējs, lai būtu mūsu paraugs visam mūsu un mūsu tautas mūžam!

Vispirms būsim paši vienoti, mums jāapzinās, ka līdz tam laikam, kamēr mūsu dzimtene vēl nav atbrīvota, mums ir tikai viena partija — Latvijas partija!

Mums jāiegaumē, ka mūs nešķir ticība — ne luterānisms, ne katolicisms, jo šajā cīņā visi ejam vienoti, kā Latvijas ticīgie. Mums nevajag justies arī citu, mums svešu organizāciju, saistītiem, kā, piem., arodbiedrību.

Piecpadsmit trimdas gadu ir pietiekams laiks, lai pārliecinātos, ka cerēt tikai uz svešiem labvēļiem vien, kas atbrīvos mums ceļu uz dzimteni, ir nepiedodama nolaidība. Mums pašiem jābūt aktīvākiem, simtreiz aktīvākiem! Ja tādi būsim, tad mūsu skaits šajā kotinentā tomēr būs pietiekams, lai kopā ar citu trimdas tautu piederīgajiem grozītu visas Ziemeļamerikas politiku mums vēlamā virzienā.

Mums nav jāgaida nākošās vēlēšanas, bet jāiestājas cīņā j a u š o d i e n! Jo, maigā miegā guļot, mēs ne vien pagarināsim savu trimdas laiku, bet sagaidīsim mūsu dzimtenes slepkavas ierodamies arī šajā krastā. Tāda ir notikumu gaita un tādas var būt pašreizējās Ziemeļamerikas Denkirkas sekas.

Valodas grūtības lielā mērā jau zudušas un ar savu lielo pieredzi un skaidro pārliecību mēs varam kļūt vislabākie cīnītāji šī kontinenta pretkomūnisma frontē. Visiem mums jāiestājas tajās partijās, kas ved noteiktu cīņu pret šīm sarkanajām briesmām. Kanadā tā ir Dīfenbeikera, Savienotās Valstīs — Niksona partija.

Sevišķi aktīvai jābūt mūsu jaunatnei, kas ar savu valodas prasmi un skolas saitēm var gūt visizcilākos panākumus. Tā nebūt nav neiespējama lieta, ka no šīs mūsu jaunatnes vidus lielākos iecelotāju centros var nākt daži deputāti, senātori vai pat ministri. Protams, ļoti nepieciešama sadarbība arī ar citām etniskām grupām.

Visām mūsu organizācijām, bet sevišķi jaunatnes un studentu kopām jāieslēdzas kopējā pretkomūnisma cīņā. Šo lielo akciju jaunieši var sākt jau savās skolās, bet pieaugušie — darba vietās, un, komentējot dienas notikumus, arvien pasvītrot komūnisma briesmas, atmaskot viņu cīņas taktiku un apgaismot vietējo politiķu kļūdas.

Šī cīņa nav viegla, mums jāapbruņojas ar pacietību, izturību un, galvenais, ar labiem ieročiem — materiāliem. Ikviens latvietis lai mājās krāj izgriezumus no preses, kas var noderēt kā šādi materiāli. Tie jākrāj arī organizācijām, kurām jārīko arī pārrunu vakari, kā labāk izmantot šos datus. Jāraksta arī lasītāju vēstules laikrakstiem un vēlētāju vēstules deputātiem un ministriem.

Latvieši ir pierādījuši, ka spēj būt labākie karotāji pasaulē. Arī darbā tie izcēlušies ar savu prasmi un enerģiju. Tāpat, pat sašķeltā un apspiestā tauta ir parādījusi izcilas sekmes arī daudzās citās nozarēs, kā, piem., sportā, nesenās Romas olimpiskajās spēlēs iegūstot 5 zelta un 5 citas medaļas — gandrīz desmit reizes vairāk nekā lielā un bagātā Kanada . . .

Diemžēl, politikā mēs nevaram lepoties ar tādiem sasniegumiem, bet, kā vienu no vecākajām un spējīgākajām āriešu tautām, mēs, savā pašreizējā dzīvības un nāves cīņā varam kļūt arī izcili politiski cīnītāji. Tikai pie darba!

TRIMDINIEKU PĀRDOMĀM

NOVEMBRA UN VAROŅU DIENAS

Novembris. Laiks, kad mūsu dzimto zemi klāj krēsla un [illegible] ši vien, jau stindzina sals. Vēju laiks . . . Laiks, kad nemanot katra latvieša domas un sirds ir kaut kur tālos laukos no Ventas līdz Daugavai — no Tīreļa purva līdz Volchovas mūklājiem un visur pasaulē, — kur mūsu varoņu kapi. Latvieti! kur arī tu atrastos — vai tu drīksti aizmirst šo dienu, kad latvju varoņu asins upuri 1919. g. 11. novembra rītā padarīja dzīvas Rīgas baznīcu torņu mēles un iezvanīja latviešu tautai krāšņāko posmu viņas vēsturē. Brīvības pieminekļa pakājē skaistie svētbrīži, vainagotie un krāšņām parādēm rotātie, bagātie svētki pieder pagātnei — bet vai tādēļ ir mainījusies latviešu Lāčplēšu svētkiem nozīme? Tad Pumpuram nebūtu bijis vērts rakstīt savu „Lāčplēsi" un lielajam dzejniekam Rainim izsaukties: „Vēl cīņa nav galā, vēl nebeigsies cīņa, tu, Spīdola paligā ies!" Pār mūsu dzimteni atkal klājusies smaga verdzības nakts. Dzimtenē palikušos spiež nepanesams moku krusts, fiziskas un garīgas sāpes; tak ziņas, kas atplūst no turienes, liecina, ka viņi savu mērķi nav atmetuši; vēl gājējos gados nav salūzuši.

Kā ir ar mums? Mēs, kas dzīvojam brīvajā pasaulē. Vai mēs drīkstam gļēvulībā nolaist rokas, kur uz mums gulstas tik liela atbildība? Viņu lūpas ir mēmas un rokas sasietas — tie nedrīkst pat čukstēt brīvības vārdu. Bet mēs, — ja vairāk neko citu nevaram darīt, tak visur un vienmēr varam lielām svešajām tautām uz katra soļa stāstīt un rādīt, ka esam latvieši. Tauta, kas cietusi no komūnisma, kurš arī apdraud visu brīvo pasauli — tauta ar augstu intelligenci, lielu darba mīlestību, godīguma izjūtu, brīvības un citu augstu ideālu mīlētāja un šo vērtību cieniga.

Pasaules sabangotajā politiskā arēnā šīs svešās tautas pašas jau laikmeta griežos gandrīz nonākušas apjukumā un labprāt mūs uzklausīs. Daudzi mūsu dēli soļo atkal karavīra gaitās daudz un dažādās armijās — ir ar augstu militāro izglītību. No mūsu jaunās audzes daudzi ir sasnieguši kalngalus izglītībā dažādās augstskolās un ieguvuši zinātniskus gradus. Tie ir gatavi palīdzēt Latvijai viņas brīvības atgūšanā, to viņi paši ir apliecinājuši jaunatnes svētkos un sanāksmēs. Viņiem Latvijas ziedu laikus ir daudz grūtāk atcerēties, jo lielākā daļa tad vēl bija gluži mazi bērni, un tiem kā miglā tēlojas latviešu likteni bēgļu gaitās, zem svešām varām. Bet šeit ļoti daudz var darīt ģimene un latviešu sabiedrība, vide, kurā mēs dzīvojam. Cik stipras būs mūsu ģimenes, tik stipra būs arī šeit, trimdā, latviešu tauta.

Vēstures rats ir pagriezies, — katra diena nes kaut ko jaunu, brīvību apsola pat melnajām nēģeru ciltīm Afrikā. Mēs dzīvojam it kā kādas jaunas ēras sākumā, kur labais cīnās ar ļauno, un visas zīmes rāda, ka šī cīņa kļūs galīga un izšķiroša. Tādēļ, lai katrā vietā, kur dzīvo latvieši, svēts ir Lāčplēša vārds. Domās un sirdīs lai rotājam ziediem varoņu atdusas vietas dzimtenē un visā pasaulē. Ar dāsnu roku lai atceramies dzīvos, un lai gaišs latviešiem paliek viņu dzimtenes mīlestības ugunskurs, viņu pienākums, karavīra zobens un Lāčplēša gods. Tad savas dienas arī šeit svešajos trimdas ceļos nebūsim aizvadījuši bez kādas nozīmes un jēgas.

E. Gaigala.

30. oktobrī Sietlas latviešu ev. - lut. draudze atskatījās uz 10 darbības gadiem, šinī laikā izaugot par vienu no lielākām latv. draudzēm ASV rietumu krastā, apvienojot 525 locekļus. Attēlā no kr. sēž: draudzes dāmu komitejas pr-ce, draudzes dibinātājs māc. A. Galiņš no Bostonas, prof. Dr. K. Kundziņš ar dzīvesbiedri un draudzes pr-ks E. Robiņš. Aizmugurē stāv čaklās draudzes dāmu komitejas locekles. G. Āboliņa foto.

Mūsu uzdevums trimdā

UZRUNA DV SV. KATERĪNES NODAĻAS GADA SVĒTKOS

Desmit gadi cilvēka mūžā — tas nav visai ilgs laika sprīdis, bet tomēr pietiekoši ilgs, lai daudz kas pārmainītos. Dzīve, laiks un apstākļi mūs visus pa daļai ir pārvērtuši, padarījuši vecākus, remdenākus, klusākus, varbūt nogurušākus, bet viens ir palicis visus šos gadus nemainījies — tie ir Daugavas Vanagu organizācijas idejas un mērķi. Mērķi un idejas, kas mūs saistīja un vienoja strādāt šīs organizācijas labā pirms 10 gadiem, vēl šodien vieno un saista tālākām gaitām, tikai varbūt drusku grūtākām. Grūtākām tanī ziņā, ka arvienu vairāk mēs attālināmies viens no otra. Arvienu vairāk mēs kļūstam savrūpstāvētāji un vērotāji, arvien vairāk mūs sāk piemeklēt kādas kaites un citi blakus apstākļi, kas mūsu rīcību it kā attaisno, un mēs varam ar pilnīgi mierīgu un skaidru sirdsapziņu prasīt, lai citi veic visu mūsu kopējo darbu, kur arī pašiem būtu jāpieliek roka.

Vairums esam uzauguši lauku dzīvē, esam strādājuši, kā tas bija dzimtenē, bieži no saules lēkta līdz saules rietam, bet mēs nebijām tik pārstrādājušies un pārguruši, kā esam šodien, mums atlika pietiekoši laika arī sabiedriskai dzīvei. Bet varbūt trimdas apstākļi mums ir atņēmuši kādu daļu no cilvēka vislabākajām īpašībām — pienākuma apziņu, pienākuma sajūtu?

Nesen no Sv. Katarīnes latviešu saimes, pārceļoties uz Otavu, atvadījās pazīstamais sabiedriskais darbinieks Aleksandrs Sprūdžs. Savā atvadu runā viņš sacīja ļoti skaistus un zīmīgus vārdus: „Dzīvojot uz vietas savā dzimtenē, mēs ar katru savu soli, ar katru rokas kustību, ar katru elpas vilcienu jau pakalpojām un darījām labu kā savai dzimtenei, tautai, savai valstij, bet šeit trimdā ir drusku savādāki — **mums jābūt apziņai to darīt."**

Šais pāris vārdos ir izteikta visa mūsu darbības nozīme un jēga, jo darbs veiksies tikai tad un panākumi neizpaliks, ja mēs nelausim apklust sevī savai latvieša pienākuma apziņai. Nu jau tik ilgus gadus dzīvojam ārpus savas dzimtās zemes robežām, esam materiāli nostabilizējušies, aizmirsušās sāpes, kādas katrs izjutām šķiroties no savas dzimtenes, tā ir it kā no mums attālinājušies, bet neaizmirsīsim, ka lielākai daļai no mums tur vēl dzīvo piederīgie, un tā ir mūsu tauta, tie ir mūsu asins brāļi un māsas, mūs visus vieno mūsu kopīgā latviešu asinsbalss. Šī asinsbalss ir tā, kas neļauj mums apsīkt, nogrimt ikdienā, pagurt, kas liek nest upurus, ciest un ziedoties, ja tas ir vajadzīgs un to prasa tēvu zeme.

Laicīgās vērtības mainās un zūd. Tās var apmainīt vai iegādāties no jauna, bet vislielākā vērtība, kas cilvēkam ir dota līdzi viņa dzīvē — tā ir viņa sirds. No tā, kā mēs protam sadzīvot ar savu sirdi, savu sirdsapziņu, atkarājas visi mūsu panākumi, prieki un bēdas, laimes un nelaimes. Tā ir mūsu tiesnesis, kas reizē uzslavē, bet tikpat labi arī nopeļ. Tā neprasa ne goda, ne slavinājumus, bet ir laimīga, ja pats cilvēks ar sevi ir apmierināts. Atstājot dzimteni, mēs visu ko pazaudējām, sabruka visi mūsu sapņi un cerības, palikām vieni tukšām rokām, bet vienu mēs tur neatstājām, un tā ir mūsu latviešu sirds. Sirds, kas var pukstēt un dzīvot līdzi ne tikai sev, bet visai izkaisītajai latviešu tautai. Ja esi noguris, nezini ko darīt, prasi savai sirdij — tā pateiks, ka mums visiem kā vienam ir jāstrādā ne tikai savs eksistences darbs, bet vēl vairāk jāstrādā to labā, kas atkal ir nospiesti ceļos un kuriem jākalpo svešai, naidīgai varai. **Centīsimies būt uzticīgi savai latviešu sirdsapziņai, klausīsimies, ko uz mums runā mūsu latviešu asinsbalss, darīsim, ko no mums prasa mūsu latviešu pienākums, pienākuma apziņa,**— tad sekmes neizpaliks, un mēs ar lielu paļāvību varēsim skatīties nākotnē un būsim ne tikai apmierināti paši ar sevi vien, bet būsim apmierināti un priecīgi, cik daudz laba un svētīga esam veikuši citu labā, kas kādu liktenīgu apstākļu dēļ nav spējīgi paši sev palīdzēt.

DV St. Katarīnes nodaļa šais gados ir bijusi stipra un vienota, tāpēc tā var būt lepna uz padarīto un ar paļāvību iet turpmākos darbības gados.

P. Vītols.

PIKETĒŠANA NAKTĪ

Atzīmējot to stundu, kad pirms 4 gadiem krievu karaspēks iebruka Budapeštā, lai apspiestu ungāru revolūciju 4. novembra naktī (pl. 4 no rīta) pie padomju delegācijas nama Ņujorkā salasījās piketētāji ar plakātiem. Tur bija ungāri, igauņi, krievi kubieši un amerikāņu pretkomūnistiskie darbinieki. Namu apsargāja daudzi policisti. Demonstranti gribēja teikt runas, bet policija to nepieļāva. Piketēšana turpinājās vienu stundu. Pēc tam piketētāji devās automašīnās uz ungāru restorānu „Suzi", kur parasti salasās ungāru revolūcionāri.

Tur demonstranti, sasildījušies, varēja teikt savas runas. Pirmais runāja kāds nēģeru mācītājs, tad ungāru revolūcionāre un amerikāņu organizāciju pārstāvji Ričardsons un Hendersons. Tad arī bija pienācis laiks doties uz darbu.

KANADĀ

TORONTO

● 11. novembrī 60 g. vecumā ar sirdstrieku miris Jānis Sālzirnis.

NIAGARĀ

● Rudens lapu zeltā grimst Parka hotelis pie Niagaras ūdenskrituma, kura skaistākajā deju zālē Niagarā Jaunatnes pulciņš „Dzirkstele" un Niagaras DV nodaļa 26. novembrī rīko balli — Rudens un romantika. Šo sarīkojumu kuplinās Diždancis ar tautiskām dejām un dziesmām. Sarīkojuma motto: jaunības spars, latviskais gars, draudzība un saskaņa.

Bez tam apmeklējot šo sarīkojumu, jūs stiprināsiet savu humora sajūtu, prieku dzīvot, strādāt un mīlēt — jo tās ir dārgas zāles, ko drogu veikali vēl nepārdod.

M. S.

HAMILTONA

● Hamiltonas DV bērnu eglīte šogad notiks svētdien, 18. decembrī, Rainbow Room zālē. Sākums pl. 3 p.p. Svētbrīdi vadīs māc. Pavasars. Būs arī Ziemassvētku vecītis ar savu palīgu Rūķīti. Bērniem jau laikus ieteicams mācīties pantiņus un citus priekšnesumus, ko varētu celt priekšā Ziemassvētku vecim, lai saņemtu dāvanas. Noslēgumā paredzētas bērnu dejas un rotaļas.

Daugavas Vanagu ģimenes bērnus lūdz pieteikt pa telefonu FU 3-1769 vai NO 2-6762, ne vēlāk kā līdz š. g. 10. decembrim, lai varētu laikus sagatavoties uz eglīti.

● Latviešu Kristus draudze Hamiltonā jau ilgāku laiku ir pati savā baznīcā un baznīcas mājā, bet līdz šim šeit patvērās arī vēl divas kanadiešu un viena igauņu draudze. Abas kanadiešu draudzes cēla sev jaunus dievnamus. Viena draudze uz jauno baznīcu pārcēlās jau oktobra beigās, bet otra to darīs novembrī. Tā Trīsvienības baznīcā paliks tikai divas draudzes latviešu un igauņu. Šai sakarā atbrīvosies daudz telpu un radīsies iespējas sabiedriskām vajadzībām. Paredzēts pārkārtot latviešu dievkalpojumu laiku. Kanadiešu draudzēm aizejot, tās līdzi paņēmušas arī savu inventāru. Dāmu komiteja ar saviem līdzekļiem iegādājusies 200 jaunu krēslu un citu inventāru. Paredzēts iegādāties arī altāra svečturus. Izdarīti sīku pārbūves darbi talkas kārtībā: pārbūvēta skatuve baznīcas zālē, ierīkots ventilātors, ievilkts zālē telefons u. t. t.

● Dziedātāja Alma Skudra ar savu meitiņu Daci šinīs dienās atstājusi Hamiltonu. Nevarēdama atrast nodarbošanos savā profesijā, viņa devusies uz Rīgu, kur viņai apsolīta solistes vieta operā. Viņa dodas pāri okeanam ar kuģi „Stefan Batorij" uz Dancīgu un tad tālāk uz Rīgu.

LONDONA, ONT.

● Uz DV Londonas nodaļas valdes ierosmi tiek sasaukta londoniešu informācijas sapulce 1960. g. 4. decembrī, plkst. 3 p.p. YMCA's namā, 433 Wellington ielā, 116. istabā. Par kreditsabiedrības dibināšanu Londonā referēs Toronto latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis Adolfs Svenne. Aicināti visi Londonas latvieši.

● L.L. kopas dāmu komiteja rīko svētdien, 11. decembrī rokdarbu izstādi-tirdziņu Shute Institūta zālē, 10 Grand Ave. Sākums plkst. 4 p. p. Sarīkojumu ievadīs prof. A. Dreimaņa šīs vasaras Eiropas ceļojuma filma ar komentāriem.

● DV Londonas nodaļa arī šinī gadā grūtdieņu aprūpei uz Ziemassvētkiem vāc ziedojumus līdz 15. decembrim. Tā kā kārtējā bazāra rīkošana šogad piekrīt DV Londonas nodaļai, nodaļas Vanadzes novembra mēnesī vāks ziedojumus šiem mērķiem. Bazārs paredzēts reizē ar Viestura kora koncertu 3. decembrī „Crumlin Club House". Tuvākas ziņas sekos.

GENERALKONSULS
Mr R. N BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA
KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
(pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Torono.

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

Prof. Dr. iur. P. Lejiņu, sen., pieminot

Latviešu akadēmiskās saimes locekļi sevišķi dziļi izjūt prof. Dr. iur. P. Lejiņo, sen. aiziešanu mūžībā. Aizgājējs ir bijis ne vien iecienīts un mīļots mācības spēks, bet stāvējis pirmajās rindās arī Latvijas universitātes vadībā jau no tiem laikiem, kad vēl L. U. sauca par Latvijas augstskolu, palīdzējis to nodibināt un izveidot par ievērojamu un visur atzītu mācības iestādi.

P. Lejiņš dzimis 1879. gada 9. oktobrī Ērgļu pagastā, lauksaimnieka dēls. Maskavā studē filozofiju, beigdams šo fakultāti 1913. gadā, pēc tam turpat studē tiesību zinātnes, nobeigdams 1917. gadā arī šo fakultāti. Par mācības spēku jaundibinātajā Latvijas augstkolā viņš sāka darboties jau 1920. gadā kā docents, vadīdams tiesību filozofijas un kriminālpsīchologijas katedras, un sniegdams jaunajiem Latvijas juristiem plašas un illustrātīvas zināšanas šajās interesantajās disciplīnās.

Šo rindiņu rakstītājs bija arī klāt 1937. gadā, brīdī, kad šis iecienītais mācības spēks saņēma Latvijas universitātes tiesību zinātņu doktora gradu — viņa doktora disertācijas temats bija par kara iespaidu uz tiesisko apziņu, un doktorands savu tematu tik vispusīgi un plaši bija izpētījis, ka oponenti jutās neērti, un, tiem atbildot savā filozofiskajā mierā, šis zinātnieks klausītājos radīja tādu iespaidu, ka oponenti ir viņam tikai skolēni.

Nelaiķim ir vairāki zinātniski sacerējumi, kā, piem., par Kantu kā tiesību filozofu.

Arī krimināltiesību laukā viņš ir darbojies, it sevišķi būdams par Latvijas jaunā sodu likuma izstrādāšanas komisijas locekli; tā pastāvēja pie Tieslietu ministrijas no 1921. — 1927. gadam. Viņš Rīgā bija arī zvērināts advokāts, darbojās latviešu zemnieku savienībā, sniegdams daudz vērtīgu juridisku padomu.—

Arī nelaiķa dēls, mums visiem pazīstamais ALA's priekšsēdis, prof. Pēteris Lejiņš, iun., tāpat kā viņa tēvs ir beidzis vairākas fakultātes un ir nopietns zinātnieks jau starptautiskā mēroga, abi zvērējuši uzticību Letonia's zaļ-zil-zelta karogam.

Pēc prof. Dr. iur. V. Bukovska aiziešanas 1937. g. P. Lejiņš pārņēma arī civīlprocesa katedru.

Vieglas smiltis centīgajam zinātnes kalnā kāpējam!

Mag iur. E. Lapiņš.

LASĪTĀJU vēstules

MAZĀK RUNĀT UN DOMĀT PAR VECUMU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Irmas Bračas raksts LA 5. novembra n-rā pelnī mūsu sevišķu uzmanību. Lasām taču: „Jo viņa ir vēl tik jauna — tikko 70 gadu." Mums — visam lielam vairumam trimdinieku — gadu nasta nav mazā, bet vai par to gausties? Zinātnieku ieteikumi un to īstenošana pagarinājuši cilvēka mūžu par desmit gadiem. Ir radusies pat jauna zinātnes nozare — gerontoloģija, ar padomiem, kā paildzināt mūžu. Vācu zinātniekam Dr. G. Vencmeram ir grāmata ar zīmīgu nosaukumu: „Lang leben un jung bleiben". Edisons savus lielos izgudrojumus veica 80.-os gados, Gēte Faustu pabeidza 81 g. vecumā, Verdi savu Falstafu arī apmēram tādā pašā vecumā. Un mūsu pašu prof. Laube, L. Bērziņš un mūsu baznīcas virsgans — vai viņi visi vēl nav darba un rosmes priecīgi?

— em., ASV.

DV SV. KATARĪNES NOD. PANĀKUMI

DV Sv. Katarīnes nodaļas darbs 10 gados veikts galvenokārt pašu spēkiem, kas prasījis daudz pūļu, enerģijas un lielu piespiešanos no biedru puses. Ka tas viss ir vainagojies panākumiem, to rāda mazs kases pārskats. Iemaksas bijušas $21.626,82 apmērā, izmaksas — $21.120,50, atlikums — $506,32, no kura nama fondā — $57,17, vietējās aprūpes fondā — $146,69.

No tautiešiem ziedojumos savākts $4.858,42, kas nosūtīti pēc ziedotāju vēlējumiem. Bez tam pēc nodaļas valdes ieskata palīdzībai invalidiem, veciem ļaudīm un trūkumcietējiem Latvijā, Sibirijā, Vācijā un Austrijā nosūtīti $1.530,88 un vietējās aprūpes vajadzībām — $420,84; kopā — $1.951,72.

Līdzekļi, kurus nodaļa nosūtījusi pēc sava ieskata, nāk no sarīkojumu atlikumiem un biedru naudām. Bez minētās summas vietējās nodaļas Vanadzes ir nosūtījušas ļoti daudz saiņus gan ar jaunām, gan lietotām drēbēm uz Sibiriju, tautiešiem Latvijā, veciem ļaudīm un invalidiem Vācijā u. c. Pateicoties Vanadžu pūlēm un neatlaidībai, Sv. Katarīnēs drīz ieradīsies latviešu meitene no kāda invalida ģimenes Vācijā. Bez augšminētiem vēl atzīmējami gadskārtējie materiālie atbalsti Sv. Katarīnes latviešu sestdienas skolai, Latv. gaidu un skautu organizācijai, vīru korim „Viesturs" un dažiem piemiņas fondiem.

Sv. Katarīnēs nav visai liela latviešu saime, tāpat nodaļa nevar lepoties ar lielu savu biedru skaitu, bet panākumi strādājot ir bijuši ļoti labi un būs vienmēr, kamēr nezaudēsim ticību savai taisnajai lietai un latviskajai stājai. Ja nodaļa var atskatīties uz sekmīgiem darba gadiem, tad par to jāpateicas visiem tiem darītājiem, kas nenogurstoši ir strādājuši līdzi, tāpat visai latviešu saimei uz vietas, kas no sirds, ar prieku un mīlestību ir atbalstījuši DV darbu.

KRIEVI PRASA IZDOT BĒGLI

Zviedrijā norisinājās kāda prāva aiz slēgtām durvīm, kurā izsprieda padomju valdības prasību izdot kā kara noziedznieku kādu trimdinieku. Zviedru tiesa padomju valdības prasību noraidīja. Zviedru iestādes neizpauž personas vārdu, kuru krievi prasīja izdot. Šo personu tiesā aizstāvēja kāds igauņu advokāts, kas ieguvis prakses tiesības Zviedrijā.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
birojs pārcelts uz 65 Ferrier Ave., (pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.),
Tel. HO 3-2667, Torono.

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive, DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

Prof. Dr. iur. P. Lejiņu, sen., pieminot

Latviešu akadēmiskās saimes locekļi sevišķi dziļi izjūt prof. Dr. iur. P. Lejiņa, sen. aiziešanu mūžībā. Aizgājējs ir bijis ne vien ievērojams mācības spēks, bet stāvējis pirmajās rindās arī Latvijas universitātes vadībā jau no tiem laikiem, kad vēl L. U. sauca par Latvijas augstskolu, palīdzējis to nodibināt un izveidot par ievērojamu un visur atzītu mācības iestādi.

P. Lejiņš dzimis 1879. gadā 9. oktobrī Ērgļu pagastā, lauksaimnieka dēls. Maskavā studē filozofiju, beigdams šo fakultāti 1913. gadā, pēc tam turpat studē tiesību zinātnes, nobeigdams 1917. gadā arī šo fakultāti.

Par mācības spēku jaundibinātajā Latvijas augstskolā viņš sāka darboties jau 1920. gadā kā docents, vadīdams tiesību filozofijas un kriminālpsiholoģijas katedras, un sniegdams jaunajiem Latvijas juristiem plašas un ilustratīvas zināšanas šajās interesantajās disciplīnās.

So rindiņu rakstītājs bija arī klāt 1937. gadā, brīdī, kad šis iecienītais mācības spēks saņēma Latvijas universitātes tiesību zinātņu doktora gradu — viņa doktora disertācijas temats bija par kara iespaidu uz tiesisko apziņu, un doktorands savu tematu tu vispusīgi un plaši bija izpētījis, ka oponenti jutās neērti, un, tiem atbildot savā filozofiskajā mierā, šis zinātnieks klausītājos radīja tādu iespaidu, ka oponenti ir viņam tikai skolēni.

Ne vien vairāki zinātniski sacerējumi, kā piem., par Kantu kā tiesību filozofu.

Arī krimināltiesību laukā viņš ir darbojies, it sevišķi būdams par Latvijas jaunā sodu likuma izstrādāšanas komisijas locekli; tā pastāvēja pie Tieslietu ministrijas no 1921. — 1927. gadam. Viņš Rīgā bija arī zvērināts advokāts, darbojās latviešu zemnieku savienībā, sniegdams daudz vērtīgu juridisku padomu.—

Arī nelaiķa dēls, mums visiem pazīstamais ALA's priekšsēdis, prof. Pēteris Lejiņš, iun., tāpat kā viņa tēvs ir beidzis vairākas fakultātes un ir nopietns zinātnieks jau starptautiskā mēroga, abi zvērējuši uzticību Letonia's zaļ-zil-zelta karogam.

Pēc prof. Dr. iur. V. Bukovska aiziešanas 1937. g. P. Lejiņš pārņēma arī civilprocesa katedru.

Vieglas smiltis centīgajam zinātnes kalnā kāpējam!

Mag iur. E. Lapiņš.

LASĪTĀJU vēstules

MAZĀK RUNĀT UN DOMĀT PAR VECUMU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Irmas Bračas raksts LA 5. novembra n-rā pelnī mūsu sevišķu uzmanību. Lasām taču: „Jo viņa ir vēl tik jauna — tikko 70 gadu." Mums — visam lielam vairumam trimdinieku — gadu nasta nav mazā, bet vai par to gausties? Zinātnieku ieteikumi un to īstenošana pagarinājuši cilvēka mūžu par desmit gadiem. Ir radusies pat jauna zinātnes nozare — gerontoloģija, ar padomiem, kā paildzināt mūžu. Vācu zinātniekam Dr. G. Venemeram ir grāmata ar zīmīgu nosaukumu: „Lang leben un jung bleiben". Edisons savus lielos izgudrojumus veica 80.-os gados, Ģēte Faustu pabeidza 81 g. vecumā, Verdi savu Falstafu arī apmēram tādā pašā vecumā. Un mūsu pašu prof. Laube, L. Bērziņš un mūsu baznīcas virsgans — vai viņi visi vēl nav darba un rosmes priecīgi?

— em., ASV.

...manuskriptus saīsināt.
...neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs ...
...pastmarka.
...iāliem parakstītajos rakstos izteiktās ...
...kcijas viedoklim.

KRIŠJĀŅA BARONA DIENAS BOSTONĀ AR 3 SARĪKOJUMIEM

DOKTORANDS OJARS KRĀTIŅŠ SAŅEM LPB APLOKSNI

Bostonā, 6. novembrī, notika LPB rīkotais Krišjāņa Barona 125 gadu dzimšanas dienas piemiņas akts. Bostona ir centrs, kur pirms gada atskanēja pirmie aicinājumi trimdas latviešiem atzīmēt šo gadu par Kr. Barona gadu. To darīt aicināja Latviešu preses biedrība un tās biedri, rakstot presē un teicot runas.

Kaut Bostonā šai rudenī notikuši vairāki Kr. Baronam veltīti sarīkojumi, šis sarīkojums, kas notika Daugavas Vanagu namā, bija īpatnējāks un sirsnīgāks. Iepriekšējā vakarā gan bija svinēti Mārtiņi, un daudzi vairs nevarēja atnākt uz Kr. Barona dienu noslēgumu. Nelaimīgi vēl gadījās, ka tai pašā namā vienā laikā notika arī bazārs, . . . kas būtībā ir lokālie sīkumi . . .

Skatuvi ar lielu Kr. Barona attēlu, dainu sējumiem un ziediem bija dekorējis mākslinieks J. Cīrulis, starmešu apgaismojumā radot iejūtīgu iespaidu. Sarīkojumu atklāja LPB sekretārs O. Akmentiņš, pēc kam par LPB darbību referēja valdes loceklis J. Cīrulis. Viņš nolasīja Latvijas sūtņu, J. Jaunsudrabiņa, N. Kalniņa, J. Klidzēja, plkv. Galindoma u. c. vēstules, kur izteikta pateicība LPB par izdotām markām un paveikto dainu propagandu. Runātājs uzsvēra arī jauno latviešu kultūras darbinieku nozīmi šajā darbā. Ojārs Krātiņš pagaidām ir vienīgais, kas biedrības ierosmē devis plašāku darbu angļu valodā par Kr. Barona mūža darbu. Lai šo censoni pamudinātu arī turpmāk strādāt pie iesāktā darba un eventuāli kādreiz uzrakstīt monogrāfiju par Kr. Baronu, J. Cīrulis no LPB pasniedza O. Krātiņam aploksni.

Šis bija visai sirsnīgs brīdis, jo publika veltīja aplausus jaunajam zinātniekam, vēlot viņam sekmīgu nākotni.

Referēja Dr. phil. Benjamiņš Jēgers, Jēlas universitātes bibliotēkārs. Viņš ir beidzis Latvijas universitāti ar mag. phil. germāņu filoloģijā, pēc Vācijā Tībingenas universitātē ar Dr. phil. gradu. Trimdā Jēgers veic zinātnisku darbu par grāmatām un periodiskiem izdevumiem, kas apvērs laiku no 1940. — 60. g. un tādā ziņā būs trimdas kapitāldarbs. Dainas ir vērtīgs pētījumu avots ne vien valodniekiem, bet tur var pētījumus izdarīt arī sociologi, zoologi un botaniķi. Bija jauki noklausīties dzejnieka K. Skalbes teikto runu Kr. Barona bērēs.

Mākslinieciskā daļā ar solo dziesmām uzstājās Marija Lamberga un pianiste Māra Eferte, dodot patīkamu priekšnesumu. Lambergas „Dzeguze kūko", vajadzēja atkārtot, spēcīgie aplausi prasīja no abām izpildītājām piedevas.

Aktieris Jānis Pūce, piemērojoties dzejas garam, nodeklamēja Kr. Barona dzejoļus: Divējādas kapenes un Upe un cilvēka dzīve. Tie tiešām bija patīkami retumi, kas tik ilgi nebija dzirdēti.

Bostonas Līgas koris bija rotājies tautas tērpos, kas visam vakaram piešķīra svētku gaisotni. Dir. J. Austrums deva bagātīgu programmu ar priecīgām dziesmām. Kaut sarīkojums noslēdzās ar materiāliem zaudējumiem, nebija velti strādāts tiem, kas bija atnākuši un kas ieguva ir prieku, ir spēku rītdienai. Sarīkojumu atzīmēja Bostonas laikraksti: Boston Globe, Christian Science Monitor u. c., ievietojot arī Kr. Barona markas attēlu.

-iņš.

MIRIS AUGUSTS GAILĪTS

Latviešiem labi pazīstamais igauņu rakstnieks Augusts Gailīts miris 5. novembrī Erebro, Zviedrijā, atstājot sievu un meitu. Viņš slimoja ilgāku laiku.

Gailīts dzimis 1891. gada 9. janvārī Sangastē, pie Valkas kā amatnieka dēls. Pirmo izglītību baudīja latviešu draudzes skolā Valkā, pēc kam mācījies Tērbatas pilsētas skolā. Ar 1911. gadu viņš pārceļas uz dzīvi Latvijā un strādā kā žurnālists pie latviešu un igauņu avīzēm. 1916. g. izšķiras pievērsties igauņu rakstniecībai un sāk strādāt „Postimees" redakcijā Tērbatā. Igaunijas atbrīvošanas karā viņš piedalās kā kara ziņotājs. Gailīša pirmais literārais darbs parādās 1918. g. Viņš pieslienas igauņu modernā virziena rakstnieku pulciņam „Sirviu" un tuvu sadraudzējas ar Visnapū. Laikā no 1922.—1924. g. apceļo Eiropu. Atgriezies Igaunijā, viņš uzsāk ražīgu literāru darbu, ierindodamies redzamāko igauņu rakstnieku pulkā. 1944. gadā Gailīts laivā dodas uz Zviedriju, kur vadīja trimdas laiku, nododamies rakstniecībai. Trimdā Gailīts ir sarakstījis vairākus romānus. Viņa darbi tulkoti latviešu, somu, franču, vācu un angļu valodā.

V. REINHOLDS GATAVOJAS IZSTĀDEI

Ģenerālgubernātora Maseja augstākās balvas — zelta medaļas laureāts V. Reinholds savā darbnīcā. J. Kreiļa uzņ.

Internacionālais institūts Toronto sācis jaunu darbības posmu — noorganizējot Kultūras centru, lai stimulētu interesi par jaunkanadiešu mākslinieku sasniegumiem.

Pirmā izstāde Arturo Skotti telpās, 709 College St., tiks atklāta 20 novembrī, plkst. 4 p.p., davināta jaunās paaudzes mākslinieka Visvalda Reinholda darbus. V. Reinholds beidzis Ontario mākslas kolleḑu ar ģenerālgubernātora Maseja zelta medaļu un ieguvis jau plašu, sirsnīgu atzinību kā latviešu, tā kanadiešu aprindās.

Arnolds Apse.

DZĪVĪBAS VĀRDI

Reiz klusuma svētītu prieku
Tu mīlēsi, palicis viens.
Tad nezaimo vētru kā lieku.
— Pats nerada sevi neviens.

Jo dumpīgā vētrā viss dzimis,
Aug degšanā, klusumā briest,
Lai svētītu, nolādēt rimis,
Tās mokas, ko augot bij ciest.

Ai, dzīvības vārdus tad čuksti!
Sirds klausās. Tos nepateikt —
grēks.
— Kas paliks pēc tevis? Sirds
puksti,
Kam vētras un klusuma spēks.

MĀKSLA UN MĀKSLINIEKI

Šinīs dienās Ņujorkā, 104 gadu vecumā mirusi Klotilde Operti Gobbi, kas līdz šim, kā zināms, bija vienīgā dzīvā aculieciniece par Metropolitena operas atklāšanu 1883. g. 22. oktobrī ar Guno operu „Fausts". Toreiz jaunā Klotilde dziedājusi operas korī, bet vēlāk avansējusi par solisti.

☆

Aktieris-dziedonis Harijs Belafonte 21. novembrī viesosies Toronto ar īpašu 2 cēlienu mūzikālu varietē programmu, kas saucies „Belafonte". Izdaudzinātais kalipso dziedonis nule kā atgriezies no Tālo Austrumu turnejas. Toronto izrādēs, kas notiks O'Keefe mākslas centrā, bez paša kalipso mūzikas meistara piedalīsies arī afrikāņu dziedātāja Miriāma Makiba ar dziesmu stilizējumiem.

☆

Toronto latviešu ērģelniece Anita Grigale bez regulārās uzstāšanās kanadiešu baznīcās, pievērsusies arī paidagoģijai. Patlaban pie mūsu mūziķes ērģeļspēli mācās 15 kanadieši. Bez tam A. Grigale Toronto anglikāņu baznīcas uzvedumā iestudē Gilberta un Sulivana opereti „Pirates of Penzances", ko būs iespēja dzirdēt jau nākošā gada februārī.

☆

Pagājušā nedēļā Montreālā koncertēja izcilais vācu dziedonis Dītrichs Fišers Diskauss. Kā nepārspējams „Lieder" speciālists, viņš interpretēja tikai Hugo Volfa dziesmas, gūstot teicamas atsauksmes Montreālas presē.

☆

Ar dziļām sērām lasījām Erika Maklīna nekrologu sakarā ar pasaulē slavenā diriģenta Dimitrija Mitropolous nāvi. D. Mitropolous, līdzīgi kā ievērojamais Metropolitena operas baritons Leonards Vorrens, miris izrādes laikā, diriģējot operu Milānas Skālā. Vēl pirms nedaudziem gadiem viņš ar jaunekļīgu spraigumu diriģēja Ņujorkas Filharmonijas orķestri Maseja hallē, Toronto.

A. K.

ZUDUSĪ ĢENERĀCIJA

ĪSAS ATZĪMES PAR TRIM DAUDZSOLOŠIEM UN GODALGOTIEM VĀCU JAUNĀS PAAUDZES ROMĀNU AUTORIEM.

Vēl nesen par tā sauktās zudušās ģenerācijas izcilākajiem pasaules rakstniecības pārstāvjiem, kuri pārdzīvojuši divus pasaules karus, mēdza dēvēt Hemingveju un Remarku, bet pēdējos gados Vācijā šo traģisko apzīmējumu sāk piedēvēt arī vairākiem jaunās paaudzes rakstniekiem, kuri savos darbos atkārtoti pieskaras neaizmirstajiem Otrā pasaules kara pārdzīvojumiem, notikumiem un to sekām.

Kā viens no viņiem minams Volfgangs Altendorfs, dzimis 1921. gadā, un, kā karavīrs, Krievijā pazaudējis labo aci. Pēc kara viņš strādājis gan par izsūtāmo, gan par tirdzniecības aģentu, līdz beidzot pievērsies žurnālistikai un rakstniecībai. Saņēmis Gerharta Hauptmaņa godalgu 1957. gadā un dažādas stipendijas, Altendorfs ir apmeties uz dzīvi Švarcvaldē un nodarbojas vienīgi ar rakstniecību.

Pie viņa līdz šim izcilākajiem darbiem pieskaita lugas: Tumsa (Das Dunkel) un Slūžas (Die Schleuse), kā arī romānus Odiseja pa diviem (Odyssee zu zwei) un Transports (Der Transport). Pēdējā minētajā darbā Altendorfs, šķiet, ir iestrādājis autobiografiskus materiālus, jo arī Transporta galvenais varonis ir jauns, gandrīz akls leitnants, kurš atveseļošanās nolūkos aizkomandēts uz armijas cietumu par uzraudzības virsnieku, kuru tā cilvēcīgi simpatiskās un nemilitārās izturēšanās dēļ ne acu galā necieš „vadonim" uzticīgais majors Krugšteins. Par sodu savam cilvēciskumam pusaklais leitnants Feliks Blekmesers saņem nepatīkamo un bīstamo uzdevumu 1945. gada februārī aizvadīt uz fronti no cietumniekiem komplektētu soda bataljonu. Ar samērā īstiem teikumiem labi raksturojis baigo soda bataljona vīru pagātni, autors tālāk rāda, ka pusaklais leitnants, no militārā viedokļa raugoties, bīstamajā un garajā ceļā rīkojas pavisam ačgārni. Jau otrā dienā viņš visādi bīstamajiem „večiem" izdod ne vien apbruņojumu, bet izdala viņiem arī degvīnu. Ja sapostītu sliežu ceļu dēļ kaut kur iznāk ilgāka uzkavēšanās, pusaklais leitnants pat bēgt plānojošajiem piešķir pilsētas atvaļinājumus un savā bīstamajā soda bataljona transportā viņš paslēpj pat kādu policijas meklētu KZ cietumnieka atraitni . . .

Un raugi — rīcība, kura katram nežēlīgam militāristam būtu maksājusi galvu, izrādās pareiza, jo cilvēks Blekmesers gūst ne vien uzvaru par kara mašinēriju, bet iegūst arī beztiesīgo izmocīto soda bataljona karavīru uzticību. Savai rīcībai leitnants rod tikai vienu izskaidrojumu: „Viss balstās uz manu tuvredzību, jo man pašam ir vajadzīgs kontakts ar cilvēkiem." Un tad, kad kāda nomaldījusies lode izdzēš pusaklā virsnieka šīs zemes gaitas, izrādās, ka „baigie veči" viņu ir ne vien klusībā godājuši, bet pat dziļi mīlējuši, un kāds no viņiem var teikt: „Viņš bija cilvēks, neparasts cilvēks..." Ja arī romāns Transports varbūt literāri nav sevišķi augstvērtīgs, tad tas visumā tomēr ir klusa augstā slavas dziesma cilvēcībai bez kāda sevišķi morālizējoša apakštoņa.

Pie vācu zudušās ģenerācijas rakstniecības pārstāvjiem pieskaita arī 1926. gadā dzimušo Mārtiņu Georgu Dellinu, kurš izpelnījies plašu ievērību ar saviem darbiem: eseju „Wagner und keine Ende" un romāniem „Jüdisches Largo" un „Der Nullpunkt". Arī šis rakstnieks izbaudījis karavīra likteni un vēlāk gūstekņa gaitas ASV. No gūsta izkļuvis, viņš studējis literatūru un tagad darbojas par redaktoru un kritiķi, blakus rakstnieka darbam. Viņa romāns Nullpunkts pieskaras atomeksplozijas temām; tur autors labi parāda savas fizikālās zināšanas, nenoslīdot reportāžas līmenī. Romānā tiek gandrīz bezjēdzīgi daudz, pat nogurdinoši atkārtojoties, diskutēts un pļāpāts par sirdsapziņu u.tml.

Par spīti šim diskusijām kādā Klusā okeana salā notiek atomeksplozija, kuras radītā radioaktivitāte sagādā daudziem nāvi. Arī dažiem atomzinātniekiem — diskutētājiem un viņu mīļākajām. Aktuālās tematikas dēļ vācu kritiķi un zināmas pacifistu aprindas no Dellina nākotnē sagaida, tā sakot, ļoti lielas lietas.

Par pašu tipiskāko zudušās ģenerācijas pārstāvi jauno vācu rakstnieku rindās tomēr ieskata 1924. gada 13. decembrī dzimušo Michaelu Horbachu, kurš no ģimnazijas sola aizgājis karā, cīnījies Austrumos gan kā vienkāršs karavīrs, gan arī vēlāk kā kadets - karodznieks, un ir trīs reizes ievainots. Pēc kara arī Horbachs pievērsies žurnālistikai, kļuvis redaktors un lielāku ziņu aģentūru pārstāvis. Daudz ceļojis, sevišķi Spānijā. Par vienu no labākajiem vācu Otrā pasaules kara romāniem kritiķi atzīst viņa 1957. gadā iznākušo darbu Nodotie dēli (Die verratenen Söhne), pēc kura publicēšanas Horbachs, dzīvojot Ķelnes tuvumā, var pilnīgi nodoties rakstniecībai. Kritiķi un lasītāji ar interesi gaidīja Horbacha nākošos darbus, ar kuriem rakstnieks, šķiet, tiešām ir attaisnojis uz viņa liktās cerības. Romānā Pirms iesākās nakts (Bevor die Nacht begann) darbība risinās dažus mēnešus pirms kara sākuma Berlīnē, un rakstnieks galvenokārt rāda jauniešus no dažādām aprindām — mīlētājus, ticīgos, skeptiķus un godkārības triektos, pirms viņi visi kļūst zudušās ģenerācijas pārstāvji. Ar zudušās ģenerācijas problēmām Horbachs vēl izteiktāk nodarbojas romānā Vakar bija pastardiena (Gestern war der Jüngste Tag), kurā, šķiet, ir izmantoti arī autora autobiografiskie pārdzīvojumi.

Romāna varonis Herberts Grotius māna varonis Herberts Grotius ir (tāpat kā autors!) karā vairākkārtīgi ievainots un grūti mokās ar savu sašauto nieru kaitēm. Grotiusa dienas ir gandrīz skaitītas, viņš jūtas kā mironis atvaļinājumā, un vienīgi ar žūpošanu un beidzot ar morfiju viņš mēģina apklusināt savas ciešanas. Grotius ienīst karu, jo viņš to pazīst, bet netiek no tā vaļā ne murgos, ne atmiņās, ne dzīvē, par kuru sarūgtināts, viņš kādā vietā saka:

„Sākumā es ticēju, es cerēju; mēs visi ticējām, ka beidzot viss kļūs citādāks. Bet nekas nav citāds kļuvis. Jūs teiksit: tagad mēs stāvam pareizajā pusē, bet es vairs neticu ne pareizajai, nedz nepareizajai pusei. Par daudz ir palicis no tā, kas bijis... Vācu mietpilsoņi atkal atgriežas pie luksa automobiļu stūrēm.. Mēs bijām par jauniem, mūs viņi visur pagrūda sāņus . . . Mums bija ideāli. Mēs ticējām Apvienotajām Nācijām un pasaules pilsonim Dēvisam... Tie, kas bija pirms mums un kas būs pēc mums, tiem ir svarīga loma, bet mēs neesam nekas. Mēs esam nodoti no mūsu pirmās dzīves dienas, un tagad varam tikai skatīties, kā viss mūsu rokās izgaist."

Saprotams, ka, no šāda viedokļa uz tagadējo dzīvi skatoties, romāna varoņi visur redz tikai negātīvo un šajā virzienā rauj līdz arī lasītāju. Un tomēr — autors vakardienas pastardienai dod gaišu un zināmā mērā pozitīvu izskaņu. Traģisko Ungārijas notikumu laikā ar miesas kaitēm un nihilismu sirgstošais zudušās ģenerācijas pārstāvis Herberts Grotius, atvaļinātais mironis, reportiera uzdevumos dodas uz Austrijas un Ungārijas robežu. Turienes notikumi viņu izkustina no „mirona" lomas. Viņš nespēj vairs būt tikai skatītājs un žurnālists, bet jūtas aicināts atkal doties sniega laukos, dzeloņsiepļu žogos un dzīvības briesmās — šoreiz, lai palīdzētu citiem cilvēkiem, bēgļiem:

„Kaut kas cilvēkam ir jādara, lai apkarotu lielāko ienaidnieku. Kaut kas ir jādara, ja arī tas, šķiet, ir bezjēdzīgi un viss liekas jau zudis tik tālu, ka atlikusi vairs tikai rezignācija. Kaut kas mums ir jādara, lai paliktu cilvēki."

Tādā izskaņā beidzas Horbacha romāns ar klusi smeldzošu, skumju apakštoni; tam, tāpat kā citiem jaunās, zudušās ģenerācijas rakstnieku darbiem, varbūt pats raksturīgākais ir tukša patosa trūkums.

Voldemārs Akacis.

Māris Olainietis

NĒLITERĀRS SKATS PĀRI PLECAM

Krampu Kalniņam bija kāds iemīļots teiciens: „Kunga ratos braukdams, nesvilpo svešu meldiņu".

Puikas gados par šī sakāmā nozīmi mazāk domāju, jo ganu gaitās kājniekos vien biju. Vēlākos gados, kad mūsu zemīti bija apsēduši gan sarkanie, gan melnie mošķi, pamazām sāku apjaust tā dziļo domu. Par savu meldiņa svilpošanu sarkano laikā tiešām uz brīdi paliku kājniekos, personīgās drošības labad uz laiku pārtraucot deldēt bikses ģimnazijas solā. Un pie melnajiem Kurzemes slapjajā rudenī slaveni sāktās kaņaka gaitas tik tikko nenobeidzu karatiesas priekšā.

Bet kad sēdi siltā, apgaismotā vilcienā, kas tevi cauri naktij rauj pretī nezināmai nākotnei, tad esi līdzīgs putnam gaisā: vecais tevi vairs nesaista, jaunais vēl nebiedē. Tādā reizē gribas uzvilkt skaļu svilpienu, bet to nedrīkst. Melncepurainais dzelzceļa ierēdnis stingrā balsī atgādina, ka ar bargu naudu samaksātais vagona nodalījums nav personīgais dzīvoklis, bet gan daļa no kustošā valsts inventāra. Par kārtības ruļļa neievērošanu draud palikšana kājniekos. Tā pasaules trešās šķiras pilsonim neatliek nekas cits, kā klusot vēl pēdējoreiz raudzīties labi pazīstamo staciju siluetos.

Kad vilciens tevi ierāvis citā Vāczemes daļā, tu jūties kā svešā zemē, jo valoda tiek locīta citā toņkārtā, un arī alus dzeršanas paražas stipri atšķiras no Bavārijā lietotajām. Tur dzēra no litra kausa pa zemnieku vīzei, te no mazām glāzītēm pa prūšu modei, gan beigās iekasējot gandrīz vai to pašu cenu.

Pulcēšanās vietā speciālās izceļošanas akcijas ģimenēm šķiet, ka esi iemaldījies kādā lielā slavu nometnē. Krāsainos tērpos tērptie bērni vāvuļo, spēkainām rokām aptausta katru lietu, un drošākie mēģina krēslu un galdu stiprumu. Tā vien šķiet, ka tie jau speciālā kursā sagatavoti izredzētās zemes jaunatnes nodarbību tradicijām.

Velti acis meklē kādu savas puses cilvēku. Acīmredzot slavu organizācijām labāki sakari starptautiskajos iestādījumos. Kad pēc brīža izdarīgs poļu ierēdnis, arī manai ģimenei grib piešķirt poļu nozīmi, laipnīgi atvairām straujo integrācijas uzbrukumu. Ja jau ilgajos gados, ar poļiem blakus dzīvodomi, neesam par tādiem kļuvuši, tad jau pēdējā brīdī arī negribētos tīšu prātu aptraipīt ģimenes ciltskoku. Laipnais cilvēks tomēr apvainojas:

„Bet šeit taču visi braucēji tikai poļi. Kā tad jūs šeit to vidū gadījāties?"

Arī man gribētos jautāt to pašu, bet poļu pana līdzcietīgais skats liek saprast, ka šajā gadījumā ārpus viņa tautas stāvošais ir tomēr kaut kas mazvērtīgāks. Var jau būt, bet paša pieredze daudzās nometnēs ir izveidojusi citus uzskatus, kurus no stūrās latviešu galvas neizdzīs nedz laipni piekukuļošanas, nedz arī varas mēģinājumi.

Kad pulcēšanās vietā ierodas laikrakstu un raidītāju reportieri, poļu invāzijai pārslīd kā hurikāna vilnis. Gan lauzītā vācu, gan jaunkanadiešu valsts valodā tik stāstīti brīnumaini stāsti par ciešanām, sliktajiem dzīvokļiem, darba sameklēšanas grūtībm, gan arī slikto apiešanos vecajā dzīves vietā. Varētu domāt, ka izredzēto saime patiesi tikko atpestīta no kāda ļauna mošķa. Tajā brīdī negribot jādomā par medaļas otro pusi: atsacīšanos strādāt, dzeršanu, vēlēšanos palikt lētajos nometņu mājokļos un dažkārt piedzīvoto atklāto provokāciju pret vietējiem komūnālajiem iestādījumiem. Un, šķiet, ka mazais cilvēks ar lielas mutes brūķēšanu grib plašāk pavērt apsolītās zemes šauros vārtus.

Lai pilnīgi illustrētu ieceļotāju grupas daudzkrāsainību, pie mikrofona tiek aicināts arī vienīgais neslavu pārstāvis vecā kaņaka personā. Saprašanās Kanadas īstajā valodā grūtības nesagādā, domstarpības rodas vienīgi uzskatos par zemi, kurā pavadīti vairāk kā 15 gadi. Protams, ir bijuši gadījumi, kurus labprāt vēlētos izdzēst no savas atmiņas, bet pāri visam stāv saņemtā politiskā aizsardzība, bez kuras kaņaka kauli tagad balinātos kādā bezvārda vietā, ko krievi kopsummā apzīmē ar romantisko jēdzienu — daļnij kraj. Šo domstarpību sekās reportieris liek skaņu lentai griezties uz priekšu un atpakaļ, dzēsdams tikko uzņemto un par jaunu skaņodams. Nezinu, vai iespēju atrast Kanadā ražotai skaņu lentai piemēroto toņkārtu, bet skaidrā valoda bija radījusi uzmanību, arī attiecībā pret sarkanajiem mošķiem.

Uz cietzemes stāvot, cilvēks zūdas par savu laicīgo mantu. Pāris tūkstoš metrus augstu gaisā esot, cilvēks zūdas par savu dzīvību un dvēseli, baidīdamies, ka tā varētu atrauties no grēcīgā ķermeņa. Vienīgi jaunā audze sevi nemoka ar šādām garīgām lietām, jo interesantāk ir vērot pilsētu uguns atspulgu un līkumainās uguns čūskas ceļmalu apgaismojumos.

Kad pēc vakariņu pārtraukuma lidmašīna paceļas no Amsterdamas lidlauka, top mazliet skumji. Kaut kur dziļi zem mums paliek brīnišķais valsts muzejs ar veco flāmu gleznotāju nemirstīgajiem darbiem. Tur paliek arī slavenais „blusu tirgus", kurā savā fotografēšanas kārē gandrīz iedzīvojos lielās nepatikšanās, un kaut kur dziļi zem mums paliek arī viens no šaurajiem kanāļiem, kurā, mazu sunīti glābdams, pāri galvai ievēlās divi metrus garais holandiešu policists. Arī tājā reizē, tikai pateicoties veiklai mēlei, izmānījos no nepatikšanām, jo slapjš valdības pārstāvis vietējo paražās nebija fotografējams objekts.

Nakts tumsā tālumā iezīmējas Islandes krasts, kura aizsardzībā, kā amerikāņu diskusiju grupas uzskatāmības paraugs, aplī noenkurojušās zvejnieku laivas rīta gaismu izmesto tīklu ievilkšanai gaidīdamas. Turpat netālu, pāri pakalnam blāzmo Reikjavīkas ugunis. Pēc degvielu uzņemšanas lielais putns atkal paceļas, lai uzsāktu garo skrējienu pāri okeanam.

Uz brīdi pakrūtē sametas dīvaina sajūta zinot, ka tuvākais atstatums starp cietzemi ir perpendikulāri uz leju pāris tūkstoš metrus zem tumšā ūdens kārtas. Bet arī tā pāriet, un Apsolītās zemes jaunieceļotāji viens pēc otra pamazām ļaujas miegam. Arī latviešu dižtautas pārstāvji drīz savas galvas nokar pāri krūtīm, kā kādreiz nomteņu laikā zaudētājas partijas dižvīri pēc vēlēšanām.

Laika rēķini, pasaules telpā karājoties, sametušies pavisam dīvaini, un kad mans vēders pēc Ludvigsfeldas ciemata standartlaika kategoriski sāk prasīt rītiški, daiļās pavadītājas — kanadiešu māsiņas — sapņus gar saviem draugiem vīdamas, laimīgi smaidīdamas, pagriež galvu uz otru pusi un pusmiegā atsaka „drīm svit".

Viegli teikt, ja pašām lūpu kaktiņā vēl karājas pussžēlēta košļājamā gumija pirmajām brokastīm, bet kaņaka vēders tajā laikā paradis saņemt pāris rupjas maizes šķēles, papildinātas ar latvisku apmēru gaļas un piena produktu izrotājumiem.

Rīta ausmā tālumā skatam iznirst Apsolītās zemes krasts, līčiem un klintīm izrobots. Cilvēka nemierīgā dvēsele pamazām nomierinās, rēķinādama sev lielākas glābšanās izredzes. Būtībā laikam alga viena, kur krītot savu sēžamo atsiti — uz ūdens vai uz akmens. Gala iznākums abos gadījumos vienāds — plūs mīnus nulle!

Zemes tuvums atmodinājis visus lielā putna pagaidu iemītniekus un tie cerību pilnām acīm raugās sniega apklātajā ainavā. Un tad, asiem šč un šc skanot, poļu invāzija sauc tostus gan Apsolītai zemei, gan karalienei, gan lidmašīnas kapteinim, gan arī pavadītājām lēdijām. Tās laimīgi un pateicīgi smaida kā četrdesmitajos esoša meitene par negaidīto buču.

Latviešu cilvēks, pagātnē diezgan tostus un zvērestus visādiem kakla kungiem saucis, izmanto vispārējo prieka mirkli praktiskiem zemes pētīšanas darbiem, rezultātā secinot, ka šeit vietas ģimenes sakņu dārzam pietiks visiem un ilgākam laikam, jo līdz pat apvārsnim neredzās neviena apdzīvota vieta. Vāczemē savu lauksaimniecisko dziņu apmierināšanas sekās viegli varēji idzīvoties naidā ar kaimiņu, ja neprati ar centimetra precizitāti valdīt lāpstu rakšanas darbos.

Lidmašīnai lēnām pāri Montreālai slīdot, poļi, atceroties franču un poļu ūniju vēsturē, sauc atkal savus tostus un virs Apsolītās zemes galvaspilsētas lidmašīnas ķermeni no jauna satricina spēcīgie šņācieni visādās variācijās un dažādos stiprumos. Kad lielais putns, tik lielas cienīšanas izrādīšanu savai valdībai negaidīdams, pēkšņi par kādiem pāris desmit metriem noslīd zemāk, viens otrs urravu saucējs aizdomīgi tur roku sirds tuvumā. Kad pēc brīža parādās lielāks ciems, rādu to savam blakus sēdētājam, mēģinādams iestāstīt atkal urravot, jo te pirmais viņu tautas brālis esot iepircis sev māju. Daudz netrūkst, ka urravas patiesi tiktu sauktas, bet pēdējā brīdī citkārt vienotā fronte tomēr sadalās. Visu skati kārīgi raugās gan mazajās kā sērkociņu kastītēs mājiņās, gan arī automobiļu rindās, kas, miljonu pilsētai tuvojoties, kļūst arvien garākas un garākas.

Un man šķiet, ka dažu labu jau pārņēmušas tīri laicīgas iekāres un ka mantas velns, vecajā krastā iztrakoties nedabūjis, jau sāk trīt nagus lielajam dancim šeit. Tas izjādīs visus, likdams vai nu celties — vai arī grimt.

RADU BŪŠANA

Augusts Nopūta apstāsta par Caurumīšas ciltskoku

Vecais Rutks bija bijis slamsteniešu baznīcas zvanīķis un kapusargs. Sestdienās viņš darbojās ar slotu, bet svētdienās tornī vai nu raustīja zvana saiti, vai mina ērģeļu plēšas. Darbdienās viņš laistīja kapsētā puķītes, kopa celiņus, cirpa zālīti un cerēja, ka slamsteniešos kāds mirs un līdz ar to uzlabosies Rutku ģimenes saimnieciskais stāvoklis.

Tēva piemiņu godinot, Rutka meita Marija, kas laulībā dabūja Cauruma vārdu, visiem, kas jautāja — un arī tiem, kas nejautāja — teica, ka tēvs bijis baznīcas inspektors, un ka viņa darba laukā ietilpusi baznīcas izdaiļošana, ērģeļu spēles veicināšana, kapsētas inspicēšana un citi līdzīgi uzdevumi.

Tēva amats bija iemesls, kāpēc Caurumīša pazina visus slamsteniešus. Kam vien bija kāda darīšana kapsētā vai baznīcā, tas nāca pie vecā Rutka, izteica savu vajadzību, parunājās par šo un to un projām ejot noglāstīja Marijai galviņu. Vēlāk, kad meitene paauga, glāstīšanas formā un intensitātē iestājās zināmas, neizbēgamas pārmaiņas, un kad reiz Rutks šai izdarība pieķēra toreiz vēl jauno Caurumu, Marijas bezrūpīgā dzīve tēva mājā izbeidzās un sākās rūpju pilnais mūžs pie Cauruma, kurš, gadiem aizejot, glāstīšanā kļuva atturīgāks, bet no jaunā pārvērtās par veco Caurumu ar dažām labām, bet ļoti daudzām nelāgām īpašībām. Nelāgākā bija tā, ka viņam nebija laimējies piedzimt Slamstos.

Katrs slamstenietis, ko dzīves viļņi atskaloja Caurumīšas tuvumā, viņai tāpēc bija kā silts saules stars no gaišās bērnības. Kas bija no slamsteniešu puses, vienmēr bija Caurumu mājā mīļi gaidīts viesis.

„Kur tev tik daudz radu?" Caurums dažu reizi brīnījās, „kur tu šito sadzini?"

„Kuš! Cik tā siena te bieza — sadzirdēs vēl!" Caurumīša virtuvē sabukņīja veco un stiepa iekšā jaunu kannu kafijas. „Tev žēl, ka cilvēki mani atceras?'

Caurums tad parasti tālāk vairs nejautāja, bet manījās no istabas. Vēlāk, Rīgā dzīvojot, viņš redzēja, kā sieva atrada radus. Uz tirgus, pie baznīcas, vai nu kur kuro reiz gadījās cilvēkus satikt, viņa katram, ko iepazina, vispirms pāprasīja:

„Ak Zupa jūsu goda vārds?"

Kad upuris bija apstiprinājis, ka viņš tiešām Zupa, Caurumīša vārdu vēlreiz tā kā nogaršoja, kā pavērstīja uz mēles, lai tad pārietu straujā un tiešā uzbrukumā:

„Zupa . . . Zupa . . . Hm . . , Sakiet, vai jūs neesat no slamsteniešu Zupām?"

„Es? Slamsteniešu?' svešais vīrs kratījās vaļā „Nē, es tepat no Rīgas . . . no Sarkandaugavas . . ."

„Bet Slamsteniešos arī bija Zupas," Caurumīša neatlaidās, „man mātes māsa bija apprecējusi tādu Knaģi — tas, cilvēks, vēlāk dabūja zilo kaiti un nomira, bet citādi nekas, lāga cilvēks bija — un šitais Knaģis kaut kā bija saradojies ar Zupām; neatceros tikai, vai no tēva, vai mātes puses."

„Man gan slamsteniešos nekādu radu . . . Knagus nemaz nezinu . . . ." Zupa tiepās.

„Kā nu nav!" Caurumīša pastāvēja uz savu „Vai tad spieģelī pats nemaz neskaties? Tāda līdzība, bet viņš teiks: nav radu! Es jau pirmīt vēroju un vēroju: nu mātes māsa, kas mātes māsa! — Redz, kur radus satiku!'

Radu meklēšanu Caurumīša turpināja arī trimdā. Izņemot divus vai trīs, kas nemaz nebija pielaužami, visi pārējie pigbridžieši drīz vien atzinās par radiem. Pat Lampatāns, kas citādi bija diezgan spītīgs cilvēks, Caurumīšas rokās bija mīksts kā zaļās ziepes.

„Mans tēvs no slamsteniešiem?" Viņš sākumā neticīgi grozīja galvu, bet tad pielaidās: „Var jau būt. Kas viņu var zināt?"

„No Kalna- vai Lejas-Lampatāniem?" Caurumīša gribēja skaidrību, „man liekas, ka no Kalna Lampatāniem."

„Okē, lai tad būtu no Kalna," Lampatāns piekrita, „es jau par tām lietām nekā nezinu. Mana māte vienmēr teica: kas viņu var zināt, viņa teica; toreiz tādi nemiera laiki — visādi gadījās . . . Lai tad paliek no Kalna Lampatāniem."

Tā kā Kalna Lampatāna otrās sievas pusbrālis bija vecajam Rutkam brālēna meitas pirmā vīra labs draugs, tad Caurumīša Lampatānu iecēla tuvu radu godā un pieņēma par īrnieku.

Lampatāns bija labs īrnieks, un viņa stāvoklis Caurumu mājā nemainījās arī tad, kad Caurumīša atcerējās, ka slamsteniešos Lampatānu nemaz nebija bijis. Bija gan Kalna un Lejas Lamatas, bet tie bija sīkumi, kam plašāka vēriena cilvēks viegli tika pāri. Lampatāna pozīcijas nostiprināja tas, ka pie viņa nāca ciemiņi ne tikai no Pigbridžas dzimtām, kuru radnieciģās saites Caurumīša jau sen bija noskaidrojusi, bet arī no citiem valsts apgabaliem.

Tāpēc arī Caurumīšai bija īsti pa prātam, ka Lampatāns viņai kādā dienā pateica:

„Šodien te atnāks viens vecītis. Ja es vēl neesmu mājās — ielaidiet."

Kad ciemiņš ieradās, Caurumīša jau priekšnamā sāka to pratināt:

„Kā jūs, dēliņ, teicāt — Buks?"

„Tā ir," viesis apstiprināja, „Pēteris nav mājās?"

„No kuriem Bukiem jūs esat?" Caurumīša runāja savu. „Mums bija treji Buki: bodes Buks — tam piederēja mazā bode blakus aptiekai; piena Buks — viņa tēvs strādāja moderniecībā; un tad vēl bija zārku Buks. No kuriem Bukiem jūs esat?

„Es ir no Rīgas," Buks bija strups.

„Nebūsat vis no Rīgas," Caurumīša nepiekrita; tad viņa vienkāršības dēļ pārgāja uz tu. „Tu būsi no tiem zārku Bukiem. Tiem arī bija viens tāds gaišiem matiem. Zārku Buks jau mums radā."

Buks neatbildēja; Caurumīša klusēšanu atzina par piekrišanu.

„Cik tā pasaules gan maza! Un te mums iznāca satikties! Zārku Bucene jau man bija tikpat kā māsa. Es jau tevi vēl palīdzēju saķert — vecmāte tobrīd bija aizbraukusi uz Rīgu, bet dakteris aizgājis medībās. — Nāc nu, lai tevi apglāstu — tāds liels izaudzis . . ."

Caurumīša mēģināja ciemiņu apkampt, bet tas nelaidās; pamanījis mājasmātes nodomu, viņš atkāpās aiz galda.

„Ej nu joks!" Caurumīša soļoja viņam pakaļ, „es jau tev tikpat kā māte!"

Buks paātrināja soli, bet Caurumīša nebija viegli nokauséjama. Pēc īsa laika viņi jau pustecīņus joņoja ap galdu.

Šai brīdī mājās pārnāca Caurums. Ja divi skrien ap galdu, nezinātājam pirmajā skatā grūti noteikt, kurš kuru dzen. Caurums to nezināja un tāpēc, krietns vīrs būdams, devās glābt sievas godu.

„Ak tā!" viņš teica un atbrauķīja piedrūknes, „ienākt manā mājā un uzmākties Cauruma kundzei?! Te tev būs!'

Vēlāk, protams, viss noskaidrojās, bet tad jau šis un tas vairs nebija glābjams — Bukam bija saplēsts krekls un pārsists deguns, bet Caurumam sieva līpināja plāksteri uz pakauša.

Galīgo skaidrību ieguva, kad pārnāca Lampatāns.

„Viņu jau nemaz nesauc par Buku," viņš atklāja drauga noslēpumu, „tas viņam tikai tāds pieņemts vārds, lai kanadieši var izrunāt. Īstais vārds viņam ir Bregžugravasbuks."

Caurumīšas acis iemirdzējās un viņa pacēla galvu.

„Bregugravasbuks? No kuriem Bregžugravasbukiem?" —

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI.
123 Huron St.,
Toronto 2 - B,
Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

Zeltītais lapkritis Baltajos kalnos un lejās

PIEZĪMES PAR KĀDU SVĒTDIENAS IZBRAUKUMU

Kādreiz rudeņos no Rīgas gāja vilcieni un autobusi uz Siguldu ar jautriem, jauniem ļaudīm, skatīt zeltītās lapas. Sigulda ar plašo Gaujas panorāmu vilināja daudz dabas jūsmotāju, kas priecājās par Latvijas krāšņo rudeni.

Arī svešumā dzīvojot nav rimušas alkas ceļot un baudīt pasaules grezno dabu, jo pilsētā koki nezeltī tā kā kalnos, bet dabas aicinājums vēl skan zemnieka dēlu asinīs. Kurp doties?

Nekur Atlantijas okeana piekrastē nav vēl otras tik krāšņas, krāsām bagātas ainas, kāda sastopama nelielajā Ņūhemšīras valstī. Bez Bostonas trimdas draudzes „Piesaules' un Almas Braunas pansijas, šai valstī maz jauno latviešu ieceļotāju, bet tur dzīvo gan vairāki veclatvieši, kam mazas farmas ar ābeļu dārziem. Uz turieni tad brauc bostonieši iepirkties svaigus augļus un saknes, turp dodas arī izklaidēties un papriecāties. Vasarās latviešu bērni peldās Mesasekuma un Vinipesaki ezeros, kas kristīti indiāņu vārdos. Ir labi, ka tādas vietas Dievs radījis pasaulē.

Tagad, pēc salnām, vēji arvien skaudrāk purina koku zarus — ir pienācis lapkritis, jeb kā šai zemē sauc — indiāņu vasara. Laiks, par kuru visi priecājas, jo nav ne jāsvīst, ne īsti jāsalst. Nedēļas nogalēs auto straumes plūst pa ceļiem uz ziemeļiem, lai apskatītu Zaļos un Baltos kalnus. Te mēs redzam kalnu, ko sauc par „Indiāņa galvu" — pati daba ir mākslinieks, kas veidojusi kalna galotni ar cilvēka galvas atveidu. Tur tālāk „Vecā vīra galva", arī kaut kas līdzīgs augstākam radījumam — cilvēkam. Bet kalniem pāri klājas daudzkrāsainais lapu rotājums. Tur — koki, kas deg sarkanā, dzeltenā, zaļā krāsu ugunī. Var redzēt arī pelēkos alkšņus, sīkos bērziņus, kas savā pieticībā atgādina Latvijas lauku ainas un pazūd Amerikas dabas majestātiskā lepnumā un greznībā. Bet nāk prātā arī Skalbes vārdi: „Daba tikai krāsas maina, kodols paliek nemainīgs," kas gan teikts citā sakarā. Uz šosejām apstājas auto un cilvēki izlec ārā ar foto kamerām, lai knipsētu vai filmētu kalnus un krāsainos lapu puduŗus. Dažā vietā vesela rinda auto apstājušies un vesela grupa fotografē . . . Ņūhemšīras atpūtas vietas iecienījuši lieli vīri. Braucēji rāda viesnīcu, kur atpūtušies četri ASV prezidenti un pagājušā gadā tur atvaļinājumu pavadījis gleznotājs Jānis Cīrulis ar savu kundzi. Tagad šo vienīcu plēš nost — neatmaksājoties . . .

Ņūhemšīrieši ASV prezdentus cenšas godināt citādā veidā: vesels Balto kalnu apvidus nosaukts ASV prezidentu vārdā. Vajag būt labam vietējo apstākļu pazinējam, lai uzzinātu kā katru kalnu virsotni sauc, bet no Balto kalnu augstienes izdalās galotne — Vašingtona kalns ar 6293 pēdu augstumu — pats augstākais visā Jaunanglijā. Lai nokļūtu tur augšā, kā tūristu atrakcija ir ierīkots ķēžu vilciens, ko reklāmē kā vecāko šāda veida dzelzceļu pasaulē, būvētu 1869. gadā. Dīvainā lokomotīve, kvēpus šķiezdama, neganti sprauslā. Atdzīvojas arī alpīnistu kaislības. Diemžēl ziņas bieži vēstī, ka galotni tik viegli neizdodas sasniegt un vairāki studenti tur palikuši pusceļā, nosaluši. Bet pašā galotnē ir Summita viesnīca, kas nes tik bieži tagad internacionālā politikā lietotu vārdu. Ir arī pasta kantoris, kas uzspiež savu zīmogu skatu kartītēm, ko raksta daudzi tūristi. Man pretī skatu kartītes raksta blonda latviete un līmē blakus ASV 3 centu markai arī Krišjāņa Barona piemiņas markas.

No šīs augstienes dedzīgā patriote grib pusbalsī runāt vai visai pasaulei par latviešu tautu, par latviešu kultūru . . . Kaut daudz mums būtu tādu kalnā kāpēju, kas līdzi savai ceļotāja somai nestu arī simboliskas vērtības — un savu piederību tām!

Kad paēstas pusdienas un viss apskatīts, gribas jautāt, kāpēc tad šos kalnus sauc par Baltiem kalniem. Nekā tur balta neredz. Zinātāji paskaidro — ziemā tie izskatoties gluži balti ar sniegu klāti, bet otrā pusē kalnu grēda, kas apaugusi kokiem, tālabieguvusi Zaļo kalnu apzīmējumu. Te jau parādījies pirmais sniegs un nākošā mēnesī ledus garozas klās ceļus un tūrisms līdz slēpēšanas sezonai apsiks. Bet ko vēl tik tālu? Vēl var pa pilnam priecāties par skatiem, kas sastopami Frankonijas kalnu ielejās, kur spulgo ezeri ,izšaujas klinšu kraujas vēl visā pirmatnējā skaistumā. Ja būtu nauda, te varētu labi atpūsties! Viesnīcas ir komfortablas, kur ir pat pieejamas masāžas un mākslinieks portretists, bet istaba maksā 25 — 32 dol. diennaktī.

Par ērtībām, atpūtu par greznību tur, varu tikai romantiski pasapņot. Mans plānais maciņš to nevar atļauties. Pat, ja draugi mani nebūtu paņēmuši līdzi, neizbaudīts paliktu arī šis brauciens.

Īsais laiks, kādā viss skatīts, liekas, kā filma lielajos trijdimensiju kinoteātros, kur rodas sajūta, ka pats kā aktieris piedalies filmā.

Pār Bostonu ir satumsusi nakts. Vējš norauj pelēki brūnu lapu no tumsas, no kāda koka un ar lietus lāsēm svież to sejā. Sapnis un ceļojums ir beidzies. Sveika, ikdiena, ar rūpēm un pelēko rudens lapu — tu tomēr esi mana uzticamā!

Bostonā, 1960. g. rudenī.

Osvalds Akmentiņš.

BAPTISTU 100 GADU JUBILEJAS KONCERTS

Sakarā ar šo jubileju Toronto draudze Walmer Rd. baznīcā 6. novembrī bija sarīkojusi dievkalpojumu - koncertu, kurā kā viesi bija ieradušies vairāki mācītāji un kori, mērodami tālo ceļu no Filadelfijas, Bukskauntijas un Klīvlendas. Tā kopā ar vietējo sanāca varens koris ar košām, skanīgām balsīm - vairāk kā 100 dziedātāju. Priekšnesumu daļu koris iesāka ar K. Iņka formā posmaino Mūsu Tēvs debesīs diriģenta Ernesta Ķeŗa lietpratīgā vadībā. Viņam piekrita arī Ed. Baštika techniski veikli un nepretenciozi veidotā Tik nabags biji, Jēzu, vadība. Tāpat saskanīgi un droši izskanēja Arvīda Purva Vētras zvani autora vadībā, liecinot par itin laimīgiem meklējumiem laikmetīgās mūzikas novados.

Jo mūzikāli interesanta bija Viktora Baštika kantāte korim, solistiem, klavierēm un ērģelēm. Kantāte veidota 9 daļās, kuŗas, kā šķita, var atskaņot arī atsevišķi. Baštika skaņu valoda viscaur raisās brīvi un raksturīgi tiklab solo, kā koŗa epizodos. Te seviški gribētos izcelt Pretī saulei, Debess satumst un Slavas dziesma ar efektīgo fūgu. Kantāti droši un lietpratīgi vadīja autors.

Programmas otrā pusē vēl dzirdējām V. Krūma Jūŗa un sirds un Melngaiļa Dievam pieder zeme A. Purva un K. Līdaka Svēts ir mūsu dzīvais Dievs E. Ķeŗa vadībā. Korī, kā jau minēts, labas balsis, droša intonācija, un visas dziesmas izskanēja mūzikāli disciplinēti..

Kā solisti kantātē piedalījās P. Geistauts, L. Rodin - Brauna, A. Šverna, J. Lācis, T. Jaunzeme un S. Klaupika. Pie klavierēm Anda Šverna, bet ērģeles spēlēja E. A. Lagsdona un Zenta Viķe.

J. C.

PATĪKAMI, SILTI UN VIEGLI IR GULĒT,

SEDZOTIES AR ELEKTRISKO SEGU.

ONTARIO HYDRO

FILMU Pasaule

HARIJS BELAFONTE DIVĀS FILMĀS

Har-Bel sabiedrība nule kā uzņēmusi divas jaunas filmas — „The World, the Flesh and the Devil' un „Odds Against Tomorrow". Abās filmās galvenās lomas tēlo kalipso dziedonis Harijs Belafonte. Pēdējais nesen guva izcilus panākumus Ņujorkas „Palace' teātrī, sniedzot izrādes 14 nedēļas no vietas.

★

Ar zināmu interesi bija gaidīta Stanleja Krāmera jaunākā filma „Inherit the Wind", ko pagājušā nedēļā sāka izrādīt Toronto. Šīs filmas pamatam ņemta vecu vecā zinātniskā tema — relātivitāte resp. šinī gadījumā nerimstošie strīdiņi par un pret Darvina teoriju. Spraigā un bieži drāmatiskā cīņa tiek izcīnīta kādā ASV mazpilsētiņas tiesas zālē. Jauns zinātņu skolotājs tiek apsūdzēts par Darvina teorijas izplatīšanu savā skolā un nepareizu domu paušanu par Bībelē izteiktiem uzskatiem. Divi lieliski orātori (Frederiks Marčs un Spencers Tresijs) stundām ilgi debatē tiesas zālē par cilvēka rašanos, labo un ļauno, kristietību un baznīcu, zinātni un cilvēka saprātu. Beigās ar daļēju tiesnešu atbalstu abi parti atzīst, ka gan zinātnei, gan reliģijai ir sava vieta zemes virsū, ja mēs visu uzņemama ar mēru, mieru un loģisku saprātu. Aktieŗi savas lomas tēlo ar drāmatisku spēku un pārliecību. Atceroties Krāmera priekšpēdējo filmu „On the Beach', jāsaka ,ka šī ir daudz iespaidīgāka. Tā rada pārdomas skatītājos un reizē iedvesmo mūs visus biežāk painteresēties par zinātniskām problēmām.

★

Tuvāko nedēļu laikā Toronto var atkal sagaidīt jaunas filmas, gan no Eiropas, gan no visvarenās Holivūdas. Filma „Surprise Package" ir tipiska amerikāņu komēdija ar Holivūdas redzamākajiem aktieŗiem — Noelu Kovardu, Jūlu Brinneru un Miciju Geinori. Darbība šoreiz risinās kādā mazā Grieķijas salā, kuŗas nekronētais valdnieks tīras sagadīšanās dēļ nonāk konfliktā ar visai izveicīgu amerikāņu kontrbandistu, kam ir sava mīļākā. Filmu, kas uzņemea pēc Arta Buchvalda noveles, jau var skatīt visos lielākajos ASV centros.

★

Jaunākā vācu filma „As the Sea Rages" ir neizdevusies melodrāma ar Kameronu Mitčelu, Mariju Šellu un Kliffu Robertsonu. Arī šinī filmā darbība risinās Grieķijā uz kādas nelielas zvejnieku salas.

Kā zināms, vēl viena vācu filma drīzumā sasniegs Toronto. Tā saucas „Zem 10 karogiem" un klasificējama kā kaŗa filma. Darba pamatā atspoguļota Hitlera flotes izmisīgā cīņa pret sabiedrotajiem 2. pasaules kaŗa laikā Atlantijas okeanā.

★

Italiešu „picca" Džina Lollobridžida tēlo galveno lomu filmā „Fast un Sexy". Šī filma varēja būt un arī nebūt, jo lielais vairums skatītāju jau ir apraduši ar Džinas neatvairāmo šarmu un citām dabiskām atrakcijām. A. K.

H. IBSENA

JONS GABRIELS BORKMANS

DV Teātris — 10. decembrī Toronto.

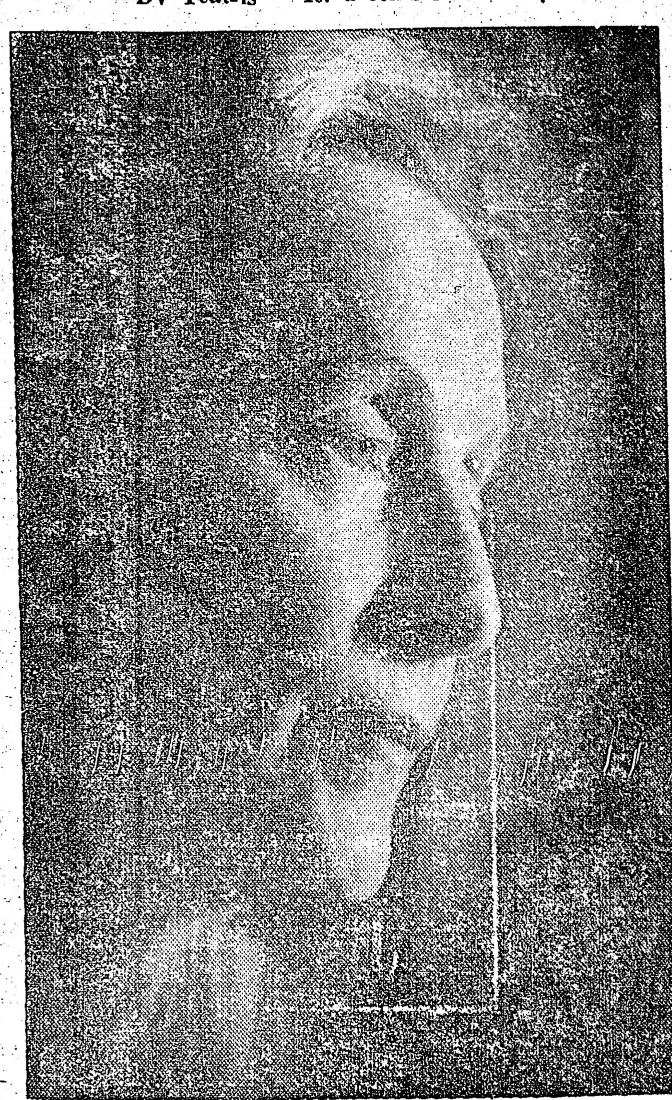

ELLA REITHELMA (E. Pone): — . . . Tavas rokas nekad nepieskarsies tai algai, ko tu cerēji dabūt . . . Asiņu naudai!

DV TEĀTRIM KANADĀ 10 GADI

Kanadas DV teātris rosīgi gatavojas savai 10 gadu jubilejas izrādei, sagatavojot 20. iestudējumu — H. Ibsena 4 cēlienu lugu Jons Gabriels Borkmans. Lugu iestudē lugas tulkotājs Valdis Skudra, un DV teātŗa ļaudis pulcējas 3 reiz nedēļā DV namā uz mēģinājumiem. Bez tam režisors gandrīz ik vakarus strādā ar atsevišķiem aktieŗiem savā foto studijā.

Līdz izrādei ir palicis tikai vairāk kā mēnesis laika, kādēļ aktieŗiem un it sevišķi režisoram darba pilnas rokas.

Runājot ar režisoru V. Skudru par lugas izvēli, kādēļ tieši izraudzīts ziemeļnieku rakstnieka darbs, viņš sūdzas par lugu trūkumu latviešu literātūrā, jo agrāko laiku lugas pa lielākai daļai jau izrādītas uz trimdas teātŗu skatuvēm, un jauni darbi nāk klāt ļoti lēni.

Izvēlēts tieši Ibsena darbs, ievērojot viņa ziemeļniecisko tuvību mūsu uztverei, un viņa tēli risina problēmas, kas nekad nenoveco. Katra persona lugā pārstāv atsevišķu ļaužu grupa. Borkmaņa tēls, ko spēlē pats režisors, nāk no materiālistu aprindām, viņa dzīves māka sākas un beidzas grāmatvedībā. Bormaņa sieva (V. Lāma) cieta rakstura, patmīlības pilna sieviete, cīnās ar iespējamiem līdzekļiem, lai ģimenes vārds būtu tīrs un gaišs, un lai viņu dēls (Dz. Pūpēdis) celtu ģimenes vārdu un to attaisnotu tā, ka vairs nekristu tumšas ēnas uz ģimenes godu, kas cēlušās no tēva izrīcībām. Ellas, Bormaņa sievas Gunhildas dvīņu māsas lomā redzēsim E. Poni. Borkmaņa draugs no jaunības dienām — Foldāls (St. Butkevics), skata dzīvi no skaistās puses ar mākslinieciskū dvēseli. Viņa meitas Frīdas lomu spēlē I. Rūdolfa. Viltona (Sk. Pūpede) pārstāv jautrākās sabiedrības slāņus, viņa ir jauna šķirtene — flirta cienītāja. A. Benconi redzēsim kalpones lomā.

Liela nozīme lugā ir bagātīgajai, skaistajai valodai, ko režisors vēlas sniegt iespaidīgā formā, ieturot lielu saudzību ar apgaismojumu (V. Turķis un A. Strucis) un dekorācijām (V. Vare), lai skatītāju neaizvirzītu no lugas tiešās jēgas. V. Skudra ļoti atzinīgi atsaucas par aktieŗu pūlēm, kas savam uzdevumam pieiet ar lielu nopietnību.

Šī ir otrā luga, ko DV teātrim iestudē V. Skudra, un teātŗa cienītājiem vēl labā atmiņā būs palikusi viņa iestudētā „Raķete uz mēnesi." Režisors stingri iestājas par jaunu ceļu meklēšanu teātŗa mākslā, kur daļēji un vietumis pa visam jāatteicas no vecajām, labajām tradicijām, jādzīvo līdzi laika garam.

MĀTES UN MEITAS AUDZĒKŅU BALETA VAKARS ŅUJORKĀ

Ņujorkā (A. K.) — Aleksandras Fjodorovas - Fokinas baleta studijas audzēkņu vakarā pulcējās krietns skaits skatītāju. To starpā sarīkojumā ieradās vairākas pazīstamas amerikāņu dejotājas, kas savā laikā baleta techniku mācījušās pie Aleksandras Fjodorovas - Fokinas. Pati studijas vadītāja bija iestudējusi 3. cēlienu no baleta Paquita ar daudzpusīgu divertismentu. Programmas otrā daļā piedalījās Fjodorovas - Fokinas meitas Irēnes baleta skolas audzēkņi ar pēdējās baleta jauniestudējumu „Mejerlinga". Baleta darbība noris ap Austro-Ungārijas kronprinča Rūdolfa mīlestības sakariem ar baronesi Mariju Večeru. Baletam izmantota Glazunova mūzika. Tāpat pēc Glazunova mūzikas Irēne Fokina iestudējusi arī Bakchanāli.

Viņa savā laikā baletu mācījās Rīgas operas skolā pie savas mātes, bet, emigrējot uz ASV, abas nodibināja baleta skolas. Aleksandras Fjodorovas - Fokinas studija atrodas Ņujorkā, un tajā mācās galvenokārt audzēkņi, kuŗiem nepieciešama rutīna un profesionālais slīpējums, bet viņas meitas skolas darbība noris ārpus Ņujorkas; tās pamatā ir elementārā baleta programma. Viņas studijā baletu mācās ap 300 audzēkņu. Mātes un meitas kopīgajā baleta skolas vakarā piedalījās vecākās audzēknes, kas sasniegušas teicamu technisko gatavību. To vidū arī vairāki latvieši, kas centīgi turpina studijas ar izredzēm kādreiz uzsākt profesionālas gaitas.

PIEMĒROTĀKĀ DĀVANA
Jums un Jūsu draugiem ZIEMASSVĒTKOS!

VELTAS TOMAS
SONETU IZLASE
MŪŽĪGĀ SPĒLE

Daiņa Miezāja mākslinieciskā ietērpā, glīti iesietu, šo grāmatu izdod Daugavas Vanagi Kanadā. Katram, kas ciena Veltas Tomas dzeju, šī grāmata sagādās īpašu prieku. Saturā: filozofiskas pārdomas par mūžības jautājumiem; krāšņi uzburtas dzimtenes un Kanadas dabas ainavas; mūsu tautas un zemes neseno cīņu pagātni aptveroša patriotiskā dzeja; kā arī dzejnieces raksturīgās, dziļi pārdzīvotās mīlestības temas.

Šī vērtīgā grāmata, pasūtinot līdz š. g. 1. decembrim Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, saņemama par tikai $2.25. Grāmatas tirgus cena $2.95.

PIEMĒROTĀKĀ ZIEMASSVĒTKU DĀVANA JUMS UN JŪSU DRAUGIEM! PIETEICIET PASŪTINĀJUMUS!

..., 1960. g. 16. novembrī, 92. n-rs.

...IBSENA

...ELS BORKMANS

...10. decembrī Toronto.

...ne): — . . . Tavas rokas nekad ... tu cerēji dabūt . . . Asiņu naudai!

...KANADĀ 10 GADI

...gaismojumu (V. Turķis un A. Strucis) un dekorācijām (V. Va...), lai skatītāju neaizvirzītu no ...lūgas tiešās jēgas. V. Skudra ...ti atzinīgi atsaucas par aktieru ...pūlēm, kas savam uzdevumam pieiet ar lielu nopietnību.

Šī ir otrā luga, ko DV teātrim iestudē V. Skudra, un teātra cienītājiem vēl labā atmiņā būs palikusi viņa iestudētā „Raķete uz mēnesi." Režisors stingri iestājas par jaunu ceļu meklēšanu teātra mākslā, kur daļēji un vietumis pa visam jāatteicas no vecajām, labajām tradicijām, jādzīvo līdzi laika garam.

MĀTES UN MEITAS AUDZĒKŅU BALETA VAKARS ŅUJORKĀ

Ņujorkā (A. K.) — Aleksandras Fjodorovas - Fokinas baleta studijas audzēkņu vakarā pulcējās krietns skaits skatītāju. To starpā sarīkojumā ieradās vairākas pazīstamas amerikāņu dejotājas, kas savā laikā baleta techniku mācījušās pie Aleksandras Fjodorovas - Fokinas. Pati studijas vadītāja bija iestudējusi 3. cēlienu no baleta „Paquita" ar daudzpusīgu divertismentu. Programmas otrā daļā piedalījās Fjodorovas - Fokinas meitas Irēnes baleta skolas audzēkņi ar pēdējās baleta jauniestudējumu „Mejerlinga". Baleta darbība noris ap Austro-Ungārijas kroņprinča Rūdolfa mīlestības sakariem ar baronesi Mariju Večeru. Baletam izmantota Glazunova mūzika. Tāpat pēc Glazunova mūzikas Irēne Fokina iestudējusi arī Bakchanāli.

Viņa savā laikā baletu mācījās Rīgas operas skolā pie savas mātes, bet, emigrējot uz ASV, abas nodibināja baleta skolas. Aleksandras Fjodorovas - Fokinas studija atrodas Ņujorkā, un tajā mācās galvenokārt audzēkņi, kuriem nepieciešama rutīna un profesionālais slīpējums, bet viņas meitas skolas darbība noris ārpus Ņujorkas; tās pamatā ir elementārā baleta programma. Viņas studijā baletu mācās ap 300 audzēkņu. Mātes un meitas kopīgajā baleta skolas vakarā piedalījās vecākās audzēknes, kas sasniegušas teicamu techniskās gatavību. To vidū arī vairāki latvieši, kas centīgi turpina studijas ar izredzēm kādreiz uzsākt profesionālas gaitas.

...VANA

...giem ZIEMASSVĒTKOS!

...OMAS

...SE

...SPĒLE

... mākslinieciskā ietērpā, glīti ie... izdod Daugavas Vanagi Kana... ciena Veltas Tomas dzeju, si... īpašu prieku. Saturā: filozo... par mūžības jautājumiem; krās... ntenes un Kanadas dabas aina... as un zemes neseno cīņu pagāt... tiskā dzeja; kā arī dzejnieces ... pārdzīvotās mīlestības temas.

...asūtinot līdz š. g. 1. decembrim ...atnīcā, 123 Huron St., Toronto, ...t., Canada, ...2.25. Grāmatas tirgus cena $2.95.

...ASSVĒTKU DĀVANA JUMS UN ...IETEICIET PASŪTINĀJUMUS!

DRAUDŽU KONFERENCE

(Pārnesums no 1. lpp.)

Māc. Nesaule ziņoja par apgabala jaunatnes lietām un ārmisiju, teikdams: ja arī mūsu apstākļos jaunatnes darbs ļoti grūts, tas tomēr ir ikvienas draudzes nepieciešama sastāvdaļa, kurā jācenšas iesaistīt ikvienu jaunieti. Ja arī cita organizācijas strādā jaunatnes darbu, draudzes tāpēc nav no tā atbrīvotas, jo to uzdevums ir uzšķilt jaunatnē ticības dzirksteli, ko laicīgos iestādījumos nevar panākt.

Runādams par ārmisiju, māc. Nesaule pastāstīja, ka pēdējo 2 gadu laikā šim nolūkam savākti 1066 dolari. Lielākā daļa naudas aizsūtīta Latvijas ciemam Indijā — Karunagalaputri — kur agrāk darbojās misionāre Anna Irbe. Tā kā tagad viņa aizgājusi pensijā, pārvalde nolēmusi sūtīt nākamās summas caur Luterāņu pasaules federāciju.

Jaunais **māc. Vilis Vārsbergs** aicināja nodibināt Vidienes apgabalā stipendiju teoloģijas studijām 600 dolaru apmērā (kā tas jau vairākus gadus darīts rietumu krastā), pieminēdams sava bijušā mācītāja vārdus, ka labākā dāvana, ka, braucot atpakaļ uz Latviju, mēs varētu aizvest, būtu 100 jauni mācītāji.

Paralleli ziņojumiem par apgabala stāvokli, ko noklausījās mācītāji un draudzes tēvi, apakšējā zālē notika 2 referāti dāmām. **Māc. Z. Kristbergs** runāja par draudžu dāmu komiteju pamatprincipiem, it sevišķi uzsvērdams un izskaidrodams upura jēgu. **H. Turka** nolasīja skaistu referātu par bēgļu sievietes uzdevumiem baznīcā.

Konferences pirmā diena beidzās ar dievkalpojumu, kurā sprediķoja prāv. A. Rumpēters, piedalījās māc. P. Ķirsons, P. Langins, V. Liventāls, dziedāja Ciānas draudzes koris E. Strautmaņa vadībā. Ar dziesmu pieminēja arī nesen no mums aizgājušo Demoinas draudzes ganu māc. H. Ulmani.

Otrā dienā sākās ar māc. T. Gulbja vadītu lūgšanu, kam sekoja divi interesanti referāti. **Māc. V. Īzaks** runāja par evaņģeliju un iespējām pacelt dievlūdzēju skaitu baznīcā. Viņš konstatēja, ka vismaz baznīcā nenācēju ziņā latvieši šai zemē noteikti nav palikuši aiz amerikāņiem, jo aptuvenais draudzes locekļu skaits ir 60% no tā, kas pirms 10 gadiem iebrauca kā piederīgi pie baznīcas, ar baznīcas galvojumu. Arī draudzes locekļu lielā daļa ir pasīvi. Māc. Īzaks Kristus draudzes gara iedzīvināšanai ieteica izvest draudzēs evaņģelizāciju, sīkāk paskaidrodams tās metodes un plānošanu. Viņš brīdināja mācītājus nenovērtēt par zemu savu draudzes locekļu intelligenci un problēmas tāpat ieteica draudzēs pāriet no nodokļu sistēmas uz ziedojumiem, kas ļautu katram dot tā, kā Dievs viņu svētījis.

Māc. Putniņš runāja par draudžu darbinieku darbu un metodēm, uzsvērdams katra draudzes locekļa nozīmi draudzē. Parafrazēdams pazīstamu teicienu, izteica nepatīkamu patiesību: „Man patīk baznīcas darbs. Tas mani aizrauj. Es stundām ilgi varu noskatīties, kā m ā c ī t ā j s strādā." Tā ir ļoti populāra metode mūsu draudzēs, bet, diemžēl, ne tik sekmīga. Darbs ir upuris; kalpošana Dievam nav iedomājama bez upuriem. Māc. Putniņš ieteica atmest nodokļu maksāšanu reizi gadā, bet darīt to katru svētdienu.

Protams, gandrīz katrs referāts izraisīja debates. Kā visās konferencēs, arī šeit bija pārstāvēti gan pesimisti, gan optimisti, gan spēka pilni jaunu ceļu lauzēji, gan rezignēti malā stāvētāji; gan tādi, kas, kādu rakstu izlasījuši trīs reizes, vēl nav sapratuši tā saturu, gan arī tādi, kas kā bites salasīja katru vārdu, lai daļu konferences gara pārnestu mājās. Ja dažs draudzes priekšnieks nevarēja apsolīt nomaksāt gadā 20 dolaru stipendijai, iekāms nav oficiāli dabūjis valdes akceptu, cits izsaucās: „Nieki, to jau valdes locekļi var samaksāt paši no savas kabatas!" Vēl tālāk aizgāja Maivudas Sv. Pāvila draudzes dāmu komitejas locekles, turpat uz vietas saziedodamas 50 dolaru konferences izdevumu segšanai.

Visneaprakstāmākais tomēr bija tas, ka neviens amatā aicināts kandidāts neatteicās to pieņemt. Šāda nostāja radīja rosmi sadraudzības gaisotnē, tā ka konferences dalībnieki, kas parsti šādās raizēs izklīst jau priekšpēdējā referāta laikā, šoreiz bija redzami sirsnīgi atvadāmies no jauniegūtiem draugiem Ciānas baznīcas pagrabā vēl pulkst. 4-os pēcpusdienā, kaut gan konference beidzās plkst. 11.30, kam sekoja dievkalpojums, sprediķojot viesu mācītājam Z. Kristbergam.

Konferences dalībniekus ēdienu reizēs viesmīlīgi cienāja vietējās dāmu komitejas dalībnieces.

D.V.

TRIMDĀ SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

INDIĀNAPOLES LATVIEŠU JAUNIEŠU PANĀKUMI

Patīkami dzirdēt par mūsu jauniešu veikumiem un panākumiem trimdas zemēs. Tā arī tagad saņemtas ziņas par veselu rindu jauniešu no Indiānapoles. Indiānas universitātes (Blūmigtonā, Indiānā) armijas rezerves virsnieku sagatavošanas vienības (AROTC) vadība par izcili teicamiem panākumiem („excellence") vienības darbā paaugstinājusi lielāku skaitu kadetu — universitātes 2. gada studentu, pie kam 23 paaugstināto indiānapoliešu vidū ir arī mūsu tautietis Gunārs Grūbaums, kas saņēmis seržanta dienesta pakāpi.

G. Grūbaums ir arī labi pazīstams Indiānas latviešu biedrības sporta kopas (ILS) vieglatlēts un basketbolists.

***

Šortridžas vidusskolā (Indiānapolē) teicamas sekmes mācībās un izcilu rosību skolas sabiedriskajā dzīvē uzrāda latviete Dzintra Brūvere. Nesen viņu ievēlēja pēdējās klases audzēkņu padomē, t. s. senior council, kurā darbojas 12 zēni un 12 meitenes, bet nupat par šī gada sezonas karalieni to izraudzījuši skolas meža skrējiena izlases vienības dalībnieki. Dzintras tēvs Andrejs Brūveris pirms 9 gadiem bija viens no tagadējās Indiānas latviešu biedrības sporta kopas (ILS) inciātoriem un dibinātājiem, ilgākus gadus būdams arī tās pārstāvis Indiānas valsts amerikāņu amatieru atlētu apvienībā (AAU).

***

Skolēnu padomes pasaules notikumos (Student Council on World Affairs) Indiānapoles nodaļa šinīs dienās ievēlējusi jauno valdi, par nodaļas viecprezidentu izvēlot Šortridžas vidusskolas audzēkni Jāni Starcu. Nodaļas valdē darbojas 5 locekļi, katram pārstāvot savu vidusskolu.

***

Arsenal Technical vidusskolas (Indiānapolē) drāmas klubs nesen ievēlējis savu jauno valdi 1960./1961. mācību gadam, par kluba prezidenti izvēlot Dzidru Zilu.

KUNGI, ASV VVLSP NAV KRITIZĒJAMA

Ka arī sportisti kādreiz saraujas — un ne tikai uz sporta laukuma, bet arī uz papīra, skaidri rāda kāds izmisīgs sauciens no vidējām valstīm. Tas skan tā:

ASV vidējo valstu latviešu sporta pārvaldes jaunākajā (12. oktobra) apkārtrakstā Nr. 46., ziņojot par Čikāgā Darba dienas nedēļas nogalē notikušajām ASV latviešu 7. finālsacensībām volejbolā un basketbolā, uzsvērts, ka, „neievērojot kritikas presē, mūsu (ASV VVLSP — red.) uzskats ir, ka sacensības bija priekšzīmīgi noorganizētas". Kā tad ASV VVLSP nākusi pie šāda uzskata? Lūk — „Tās notika lieliskā vingrotavā, labu amerikāņu tiesnešu vadībā, un noslēguma vakars notika pirmklasīgā deju zālē." Tālāk VVLSP izsaka regulāro pateicību sacensību rīkotājiem, Čikāgas LBSK sporta darbiniekiem, bet īpaši kluba vadītājam.

— Taisnība gan — ko tādi nemākuļi kā sporta žurnālists un redaktors Vilis Čika un sporta žurnālists un izlases basketbolists Jānis Zebeliņš un izlases volejbolists Dr. Jānis Robiņš (sporta laikraktā „Sporta Apskats") zina! Ja pats VVLSP priekšnieks saka, ka „sacensības bija priekšzīmīgi organizētas", tad tā arī ir bijis, un kaut kādas tur kritikas presē ir vienkārši ļaunprātīga VVLSP vadības „blamāža" un mūsu sporta dzīves ērti nogulušos putekļu nepiedodama jaukšana! Ne jau par velti sacensības notikušas lieliskās telpās! Un kur tad vēl amerikāņu tiesneši! Un pats galvenais — balle pirmklasīgā deju zālē! . . . Kur te kādai kritikai vispār vieta?" . . .

KĀDĒĻ DIVAS „VENTAS"?

Kā redzams no ASV vidējo valstu latviešu sporta pārvaldes apkārtrakta Nr. 46., šī gada pavasarī noorganizētā A. Pastenieka vadītā Grand Rapidu vieglatlētikas sporta kopa pieņēmusi „Ventas" vārdu. Nu ir tā, ka visā Ziemeļamerikas kontientā aktīvi darbojas divas latviešu vieglatlētu kopas un — abām ir „Ventas" vārds! Kā zināms, Indiānapolē jau 6 gadus ļoti rosīgi darbojas vieglatlētu kopa „Venta". Vai skaidrības labad nebūtu bijis ieteicamāk Grand Rapidu latviešu jaunajiem vieglatlētiem paturēt līdzšinējo, tikpat latvisko un daiļskanīgo „Skrundas" vārdu?"

Tik tālu protestētājs. Varētu viņam pievienoties un ieteikt nosūtīt rapidiešiem latviešu kalendāru — tur vēl iekšā ir daudzi citi smuki meiteņu vārdi — lai izvēlās un rīko jaunas kristības.

Ikars.

Ap 60 viesu bija pulcējušies DV nama Toronto svinīgi uzpostajās telpās, lai godinātu mūsu varoņus Lāčplēšu svētkos. Izjustu referātu nolasīja E. Skobe, V. Leinvēberes - Langenfeldas pavadījumā dziedāja Z. Zentiņš. Uzņēmumā ievadvārdus saka nodaļas pr.-ks P. Ratnieks.

J. Kreiļa uzņ.

RUDENS BILANCE EIROPĀ

Slapjā vasara visur samazinājusi ražu, un Padomju Savienībā jau apsniguši neplauti lauki

Arī Eiropā kokiem jau birst pēdējās lapas, lietus jaucas ar sniegu, un eiropieši savelk gada bilanci 1960. gada ražai. Neparasti slapjā vasara pēc līdzšinējiem datiem vismazākos ražas zaudējumus ir radījusi Lielbritanijā, kaut arī tur ražas novākšana aizkavējusies par apmēram trim nedēļām. Par pārāk lieliem zaudējumiem nav pamata žēloties arī Holandei, Beļģijai un Francijai. Turienes labības raža gan ir cietusi, bet sevišķi laba ir bijusi augļu un sakņu raža, kas aptuveni līdzinās 1959. gada rekorda ražai. Vienīgi franču vīnkopība ir cietusi no pavasara salnām un vasaras krusas.

Par spīti nelabvēlīgajiem laika apstākļiem Šveice ir ievākusi 334.000 tonnas labības virs parastā caurmēra — tikai, diemžēl, lielā daļa labības ražas, graudu sadīgšanas dēļ ir izlietojama lopiem. Aptuveni līdzīgs caurmēra rezultāts ir arī Rietumvācijā, kur šogad ir sevišķi bagāta vīņa raža. Vīnkopji lāgā pat nezina, kur jauno vīnu raudzēt, un daļā vietā vīnoga tiek vēl salasīta pat peldbaseinos... Par spīti saules trūkumam vīņu ogas tomēr ir paredz caurmēra kvalitāti. Negaisu dēļ cietusi arī Italijas raža, bet konkrētu datu par turienes ražu vēl trūkst. Konkrētu datu vēl trūkst arī par Dienvidslaviju, taču ir zināms, ka, par spīti palielinātajai sējumu platībai, kviešu raža tur ir par 12% mazāka nekā iepriekšējos gados. Cietusi arī kukurūza — tās raža Dienvidslavijā paredzama par vismaz 1 miljonu tonnu mazāka kā parasts. Par ievērojamiem ražas zaudējumiem, īpaši kvalitātes ziņā, runā arī austrieši, dāņi, zviedri, norvēģi un somi.

Par zemēm aiz dzelzs aizkara pagaidām ir gaužām maz konkrētu datu, bet ir zināms, ka, piemēram, arī poļu cerības iznīcinājuši laika apstākļi — vasaras sākuma sausums un vēlākais slapjums līdz ar plūdiem. No pašreizējām ziņām izriet, ka Polija tādēļ būs spiesta ievest vismaz 2 miljoni tonnu maizes labības vairāk kā parasti.

Par slapjumu dēļ nenoplautām lopbarības platībām un sadīgušu labību, sapuvušu sienu un apslīkušiem kartupeļu laukiem sūdzas arī no Baltijas valstīm. Krievu okupētajā Latvijā slapjais laiks traucē arī cukurbiešu novākšanu, kuru raža it kā esot labāka nekā iepriekšējos gados, un šajā ziņā, pēc saņemtām vēstulēm, stāvoklis ir gandrīz katastrofāls, lai arī koloniālās varas vagari laukus izdzen uz nebēdu. Lai gan Padomju Savienība ziņo par labu ražu, nupat no turienes nākuši ceļotāji caur vilciena logu (oktobra vidū!) vēl neplautus — sniega piesnigušus labības laukus . . .

IELAUŠANĀS TRIMDINIEKU REDAKCIJĀ

Zviedru avīzei „Eskilstuna Kurrieren" katru dienu ir igauņu valodas pielikums „Eesti Pavaleht". Šī igauņu pielikuma redakcija atrodas Stokholmas igauņu namā. Kādu nakti šīs redakcijas telpas uzlauztas un izvanditas, bet nekas nav nozagts. Acīmredzot, iebrucēji meklējuši adreses vai kādus dokumentus. Redakcijā tomēr nav bijis ne abonentu saraksta, nedz arī kādu citu dokumentu.

Drīz pēc tam igauņu redakcija saņēmusi vēstuli, kurā no avīzes izgrieztiem burtiem sastādīts teksts kļūdainā igauņu valodā. Vēstulē izteikti draudi, lai pa... izbeigtu avīzes slēgšanu, ja tā neizbeigšot savu „tautai naidīgo propagandu."

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKA

● Gadskārtējā starptautiskā sieviešu izstādē līdzās dažādu tautību stendiem, tāpat kā citos gados, bija redzams arī latviešu stends, ko iekārtojusi Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komiteja. Patiesībā bija 2 stendi — vienā dažādi daiļamatniecības izstrādājumi: sedziņas, keramika, kā arī pīrādziņi un ābolkūkas. Blakus šim stendam atradās gaumīgi iekārtots kultūras stends, kurā bija redzams manekens tautas tērpā, audumi un citi etnografiskie priekšmeti. Stendu iekārtojis mākslinieks M. Mitrevics. Pie latviešu stenda arvien pulcējās pircēji un skatītāji.

Latviešu priekšnesumu pusstunda notika tieši prezidenta vēlēšanu dienas vakarā, 8. novembrī. Pusstundu ievadīja KLB loceklis Alfreds Bērziņš, iepazīstinādams klausītājus ar Baltijas valstu likteni komūnistu jūgā. Programmā piedalījās dziedātāji Merida Māliņa un Jānis Ūdris, tautas dejotāju grupa „Trijdeksnis" Zigridas Gaujenieces vadībā. Pie klavierēm bija R. Pētersone un A. Dzirkale - Cenne. Iepriekšējā gada latviešu skaistuma karaliene Aija Baumane uz skatuves kronēja šī gada skaistuma karalieni Lilianu Bernhardi. Karoga sardzē stāvēja latviešu skauti un gaidas. Programmas pieteicēja bija Elija Druva.

● Mākslinieka Reinholda Kalniņa mākslas galerija French Art Center pārvietojusies uz citām telpām, netālu no līdzšinējām. Galerijas jaunā adrese ir: 9 Seventh Ave. South, New York 14, N. Y. Tel. CH 2-8763. Sakarā ar galerijas pārvietošanu R. Kalniņš pārtrauca savu ceļojumu pa Eiropu un atgriezās Ņujorkā. Pēc pāris nedēļām Kalniņš dosies atpakaļ uz Eiropu.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Daugavas Vanagu apvienība Grand Rapidos izsūtījusi aicinājumus tautiešiem, pievienojot tiem apmarkotas aploksnes, Ziedot Ziemassvētku palīdzības darbam Latvijā, padomju izsūtījumu vietās un brīvībā esošo grūtdieņu, invalidu, kritušo karavīru piederīgo, veco ļaužu, bāreņu un slimo aprūpei. Ziedojumi piesūtāmi līdz 18. novembrim apvienības priekšniekam inž. Uldim Plātem, 1436 Ball Ave., N. E.

Apvienības gadrkārtējais Mārtiņu vakars notiks 12. novembrī Latviešu biedrības telpās. Sākums plkst. 8 vakarā. Būs Mārtiņu zoss cepetis, maizītes un atspirdzinātāji dzērieni. Ieejas maksa $ 1,50 no personas, lāčplēšiem un kara invalidiem ieeja brīva.

BAFALO

● Latvijas neatkarības atceres piemiņas akts šogad notiks 927 Grant St., Polish Cadet Hall, 19. nov. plkst. 19-os vakarā. Svētku runu teiks LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis, kam sekos Toronto sieviešu dubultkvarteta koncerts Veltas Lintiņas vadībā ar solisti Olgu Pētersoni. Noslēgumā Bafalo Jaunatnes pulciņa tautas deju priekšnesumi un saviesīgs vakars. Lūdzam līdzņemt groziņus, jo šoreiz atspirdzinājumu galda nebūs.

● Lielā „International Ball," kas katru gadu notiek greznajā Statler Hilton hoteļa lielajā zālē, šogad notiks 18. novembra vakarā, plkst. 21-os, un tur piedalīsies ar tautas dejām arī Jaunatnes pulciņa deju kopa Rutas Gailītes un Rasmas Sakares vadībā. Visi laipni ielūgti.

● Sestdien, 3. decembrī Bafalo latviešu jaunatnes pulciņš rīko otros gada svētkus, kur bez oficiālās daļas paredzēta arī programma un balle ar labu deju orķestri. Līdz šim Bafalo latviešu jaunatnes sarīkojumi un cita veida nodarbības bijuši vienmēr labi apmeklēti. Liels pievilkšanas spēks ir, saprotams, apstāklim, ka saviesīgā dzīve var vienmēr turpināties līdz plkst. 2 rītā. Pulciņa priekšniece Sarmīte Juberta saka: „Jau tagad zināms, ka jaunieši no Ročestras, Albānijas, Sirakūzām, Toronto u. c. pilsētām pošas šiem gada svētkiem. Katrs pulciņš sniegs ap 10—15 min. garu programmu.

ROČESTRA (N. Y.)

● Ročestras latviešu ev.-lut. Krusta draudze, izaugdama no mazas dievkalpojumu kopas, 18. novembrī atzīmē desmit gadu darbību. Pirmais dievkalpojums vietējiem latviešiem notika Sv. Lūkasa baznīcā valsts svētku atceres dienā un to vadīja toreiz no Albionas, N. Y., aicinātais māc. T. Zīraks. Ar šo brīdi arī sākās latviešu garīgā aprūpe Ročestrā.

Lai iepazītos ar šīs zemes baznīcas darbu un tās īpatnībām, māc. T. Zīraks uz laiku iesaistījās ULCA sinodes dienestā, vienlaicīgi veikdams arī Ročestras latviešu garīgo aprūpi, ko turpina vēl tagad. 1953. gadā oficiāli nodibinātā latviešu draudze pieņēma tagadējo nosaukumu, gan administratīvi iekļaudamās ULCAS sinodē, bet financiāli paturēdama pilnīgu patstāvību. Latviešu dievkalpojumu kopas priekšnieks bija cand. math. Roberts Ozols, bet vēlākās draudzes un tās valdes darbu vadījuši A. Niedols, J. Lejnieks un pašreiz H. Aizstrauts. Neatsverama talciniece draudzes darbā bijusi draudzes dāmu komiteja, kuras priekšgalā atradušās Marina Ozola, Austra Vilka, Ārija Aizstrauta un pašreiz Inese Rence. Visi tās sarīkojumu ceļā iegūtie līdzekļi izlietoti vienīgi palīdzības darbam un cietēju atbalstam Eiropā, dzimtenē un vergu darba nometnēs.

Draudzes darbības atceri ievadīs ar svētbrīdi plkst. 7 vak. Miera baznīcā, kam sekos sadraudzīgs vakars no līdzņemtiem groziņiem.

● Dāmu komitejas rīkotais Mārtiņu vakars ar modes skati un dejām bija pulcējis ap 100 apmeklētāju, kas pavadīja jautras un sirsnīgas stundas pāri pusnaktij. Sarīkojums deva arī atlikumu kārtējam palīdzības darbam. Bija arī ciemiņi no Kanadas, kā arī V. Mākena ģimene no Ročestras, kas jau 1928. gadā šeit iebraukusi no Liepājas, garajos gados pilnīgi saglabādama latviskos vaibstus, draudzību un latviešu valodu.

As.

VĀCU NACIONĀLĀ NELAIME

RIETUMVĀCIJAS SOCIĀLDEMOKRATU DEPUTĀTS ALFRĒDS FRANCELS UN SAB. AR SPIEGOŠANU IR SMAGI APDRAUDĒJIS VISU NATO ORGANIZĀCIJU.

Nav noslēpums, ka tieši Rietumvācijā jau kopš 2. pasaules kara beigām nepārtraukti notiek īsts slepeno dienestu karš, un ir arī zināms, ka Padomju Savienībai, jeb tās kalpiņiem ir ļoti sekmīgi izdevies iesēdināt savus aģentus daudzu vācu iestāžu visatbildīgākajās vietās. Komūnistu spiegu apcietināšana un tiesāšana Rietumvācijā tādēļ ir pārāk parasta lieta. Zibens spērienam no skaidrām debesīm tomēr līdzinājās Bonnas parlamenta sociāldemokratu deputāta Francela apcietināšana — par spiegošanu.

Šim 61 gadu vecajam resnvēderim, kā Bundestāga aizsardzības komisijas loceklim, ir bijuši pieejami ne vien vācu, bet arī visslepenākie NATO aizsardzības sistēmas plāni un dokumenti, kurus viņš pārrakstītus vai pārfotografētus uz Minoksa filmām regulāri (vai jau no 1953. gada?) nodevis, šķiet, Kremļa dienestā esošiem Čechoslovakijas slepenā dienesta vīriem. Kā aizsardzības komisijas loceklis Francels savus „pienākumus" veicis ar tādu aizrautību, ka pat trīs sava šī gada atvaļinājuma nedēļas pavadījis, inspicējot gandrīz visus Bundesvēra novietojumus . . .

Saprotamu iemeslu dēļ pār Francela un Ko sensācionālo spiegošanas lietu — ar gandrīz Vācijas vēsturē vienreizējiem izmēriem — pagaidām klājās daudzi noslēpumainības plīvuri, bet Rietumvācijas aizsardzības ministrs Štrauss šo kutelīgo lietu sauc par nacionālu nelaimi, kuras dēļ šis tas steidzami pārkārtojams visā NATO aizsardzības sistēmā. Ir arī vairāk kā saprotams, ka Francela spiegošanas lietas dēļ (kura Rietumvācijas vēsturē nav vienīgā!) sabiedroto acīs ļoti smagi cietīs arī vācu prestižs. Šī un citu viegli caurredzamu iemeslu dēļ (nākošajā gadā ir arī Bundestāga vēlēšanas. . . .) no „sava partijas biedra" ar lielāko riebumu distancējusies arī vācu sociāldemokratu partija. Tikai ir vairāk kā dīvaini, kādēļ šī partija — kurai arī, domājams, ir bijuši zināmi Francela komūnistiskie uzskati (vecs K. P. biedrs), viņam kādreiz pirms aizbēgšanas uz Angliju dzīvojot Sudetijā — šādu vīru jau agrāk nav atzinis par nepiemērotu Bundestāgam un aizsardzības komisijai. Bez tam Francela meita vēl tagad dzīvo Prāgā, un politiski iesvaidītiem nav bijis arī noslēpums, ka šis vīrs, kādreiz sadarbojies ar Beneša eksīlvaldību, visiem spēkiem ir atbalstījis Čechoslovakijas vāciešu padzīšanas un slepkavošanas idejas . . . Pēdējā iemesla dēļ, kaut gan vācu iestādes pagaidām atturas no informācijas sniegšanas, var secināt, ka čechu slepenais dienests ar piedraudējumu izspēlēt atklātībā dažus dokumentus — kuri Franceli būtu varējuši pataisīt par politisku līķi, ir viņu viegli iejūdzis spiegošanas darbā. Cerams, ka plašais spiegošanas skandāls mazliet ierosinās vācu sociāldemokratus drusku patīrīt partiju no Francelim radniecīgiem vīreļiem, kura tajā netrūkst. Vai Francela afērā ir iepīti arī citi vācu sociāldemokratu Bundestaga deputāti un līdzīgi vīri, tas pagaidām ir ļoti kutelīgs un vēl neatbildams jautājums.

Nepārtrauktajās „Sicherungsgruppe Godesberg" izmeklētāko kriminālpolicijas dūžu un rafinētāko vācu slepeno dienestu darbinieku pratināšanās ārēji sabrukušais Francels, cik dzirdēts, par savu nodevīgo darbību un „kollēgām" ir jau daudz ko atklājis, bet par dažām lietām, cik zināms, viņš vēl spītīgi klusē. Francela pirmo atklājumu rezultātā novembra pirmajās dienās, cita starpā, ir apcietināti vismaz seši dižkalibra spiegi (šis skaitlis katru stundu var pieaugt...), un pirmoreiz pēckara vēsturē vāciešiem ir izdevies nogrābt (Ninbergā) tieši komūnistisko slepeno dienestu virsniekus: čechu majoru Altmani un kapteini Langeru. Iespējams, ka šie „džentlemeņi" īstenībā saucas citādi, bet no līdz šim pieejamās informācijas izriet, ka Francela-Altmana—Langera spiegošanas sabiedrība ir darbojusies ar ārkārtīgi rafinētām metodēm, kuras pārspēj katras trakākās spiegu filmas šermuļu ainas.

Tikai nelielu daļu no spiegu rīcībā esošajiem dokumentiem (to starpā NATO plāns" 'MC—70', kur sīkumos ietverti visi nākotnes nodomi, un, kuriem noklūstot komūnistu nagos, būtu atklājusies ne vien vācu aizsardzības sistēma līdz pēdējai skrūvītei . . .) pašā pēdējā brīdī ir izdevies izglābt, apcietinot kādu spiegu kurjēru Bonnas-Vānes lidlaukā. Daļa no filmām, dokumentiem u.t.t. gājuši zudumā, apcietinot čechu slepenā dienesta virsniekus un viņu sievas, jo, atverot rafinētās spiegošanas materiālu slēptuves, vācu kriminālpolicijas un pretizlūkošanas dienesta vīriem pretī izšāvušās tikai iespaidīgas uguns strūklas . . . Čechu slepenā dienesta virsniekiem tomēr nav izdevies apcietināšanas brīdī iedarbināt savu dzīvokļu uzspridzināšanas ierīces, un arī dažas slepeno materiālu „bundžas" vācu pretizlūkošanas speciālistiem ir izdevies atvērt, neiedarbinot tajā noslēptos lādiņus, kuri mazāk saprotošus atvērējus ir varējuši saraustīt gabalos.

Protams, tuvākā vai tālākā nākotnē Francela un Ko spiegošanas afēra līdz ar rafinētajiem trikiem, droši vien, sagādās pateicīgu vielu ne vien nervu stindzinošiem spiegu stāstiem laikrakstu turpinājumos un temas tikpat šaušalainām filmām, bet viens ir skaidrs, ka Rietumvācijai savu un NATO svarīgo militāro noslēpumu glabāšanā ir nepieciešama daudz lielāka uzmanība kā līdz šim. Tieši militāro noslēpumu glabāšanā, citādi gandrīz pedantiskie vācieši, vismaz pagaidām, ir nepiedodami pavirši. Noslēpumi uz kuriem, cik jaužams, balstās varbūt pat atlikušās Rietumu pasaules brīvība, kā redzams, ir pieejama ne vien morāliski apšaubāmiem politiķiem, bet tīri iespīdīgi slepenie ieroču plāni, techniskie zīmējumi u.t.t. tagadējā Rietumvācijā nereti mētājas arī fabrikās un citur. Arī Rietumvācijā tagad modē esošā žurnālistu pļāpība pieskaitāma pie sava veida vācu nacionālās nelaimes, jo kaut cik uzmanīgs lasītājs tā sakot slepeno informāciju var savākt pat vācu laikrakstos, žurnālos un līdzīgos izdevumos . . .

Ka šāds apgalvojums nav slima fantazija, labi rādīja kāds pagājušās vasaras spiegu process Karlsruhē, kur 52 gadi vecs štutgartietis „zinātniskais dokumentātors" — Kārlis Jascevskis dabūja piecu gadus pārmācības namā faktiski tikai par izgriezumu vākšanu. Protams, viņš bija tos ļoti loģiski apstrādājis un nosūtījis saviem maizestēviem Pankovā, no kuriem kā pretatlīdzību četros gados bija saņēmis vismaz 41.000 marku. No zinātnisku publikāciju, žurnālu un laikrakstu izgriezumiem Jascevskis bija pratis radīt pilnīgi precizu, sīkumus aptverošu un drošu informāciju ne vien par vācu, bet arī par amerikāņu radara, atomu, sakaru dienesta un citu radniecisku nozaru techniku un daudzu fabriku militāri svarīgu ierīču kapacitāti, uz kuras balstās ne vien Bundesvērs, bet daļēji arī Eiropā stacionētie amerikāņu bruņotie spēki.

Jāatzīmē arī, ka vācu tiesa spiegu sodīšanā ir neattaisnojami maiga. Visā Rietumvācijas vēsturē spiegam augstākais sods bijis tikai 8 gadi pārmācības namā. Šis sods par spiegošanu un valsts nodevību nesen (š. g. septembrī) ir ticis Ginteram Košam, kurš būdams pat bez ģimnazijas izglītības, ar viltotu Dr. rer. pol. tituli, strādādams kādā Aizsardzības ministrijas svarīgā nodaļā, sešus gadus par mērenu atlīdzību (apm. 32.000 markām) bija sniedzis visas pieejamās ziņas poļu slepenajam dienestam.

Vai ar maigiem sodiem tiks cauri arī Francels un Ko, to zīlēt vēl pāragri, bet Bonna šīs spiegu organizācijas likvidēšanu dēvē par ļoti smagu sitienu Austrumiem.

CEĻA VĀRDI

Skaistumu nevar uztvert ar atziņu, tās ir jārada vai jāizjūt.

★

Tīrākais prieks, ko var atrast mīlētā cilvēkā, ir redzēt, ka viņš citus iepriecina.

★

Kā vīrāks atsvaidzina dzīvību, tā lūgšana atsvaidzina sirds cerības.

★

Kad dievi parādās cilvēku vidū, tie pa laikam viņu starpā staigā nepazīti.

Goete.

✝

Pēkšņi no mums šķīries mans mīļais vīrs, tēvs, vectētiņš, dēls, brālis

JĀNIS SĀLZIRNIS

dzimis 1900. g. 12. jūnijā Latvijā, miris 1960. g. 11. novembrī Toronto

Dziļās sērās

SIEVA, DĒLS, MEITA un MAZBĒRNI KANADĀ, BRĀLIS SIBIRIJĀ un MĀTE ar MĀSU LATVIJĀ.

Un kad stars pēc stara dziest,
Krēslu iezvanot,
Jāmācās ir klusu ciest,
Sapņus aizvadot . . .

✝

Mūsu visu mīļais vīrs, tētiņš, vectētiņš un vecvectētiņš, bij. būvuzņēmējs

FRICIS NEIMANIS

dzimis 1868. gada 30. novembrī Latvijā. Aizgāja mūžīgā mierā 1960. gada 1. novembrī Hamiltonā, Ont., Kanadā. Apbedīts Hamiltonas White Chapel Memorial kapos.

Pēc viņa skumst

SIEVA, DĒLS, MEITA, VEDEKLA, ZNOTS, MAZBĒRNI un MAZMAZBĒRNI KANADĀ, ASV un AUSTRĀLIJĀ.

Trūkst mums Tavas siltās sirds,
Trūkst Tava gudrā padomiņa.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112. Toronto.

HAMILTONĀ
O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET ST., dabūjami atsevišķi
LATVIJAS AMERIKĀ
numuri.

✝

Pēkšņi mūžīgā mierā aizgājis mūsu draugs

Jānis Sālzirnis

Miris 1960. gada 11. novembrī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

AKMES PIENOTAVAS LATVIEŠU SAIME.

Trūkst tavas balss tik mīļas mums ikkuram;
Trūkst tavu čaklo roku, tavas siltās sirds.

NAMSAIMNIEKI — BŪVUZŅĒMĒJI!
Ja jums ir vajadzība uzlikt jaunu jumtu vai salabot veco, es varu jums pakalpot.
Šai nozarē man Kanadā ir 10 gadu prakse.
Zvanīt katrā laikā HO 3-9527, Toronto. J. GRINBERGS.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARINES
H. Greble, 85 Maple St.,
St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6-5399.

KAKTIŅŠ
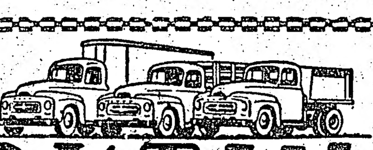
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
DARBA ZEĶES
PIE
Papēži un pirkstgali pastiprināti ar
NAILONU
Šeit ir jūsu labākā iepirkšanās, lai iegūtu labu preci, kas — laba valkāšanai — īpaši ērta — laba sajūta. Penmana darba zeķes tagad ir piemērotas katram stilam un katram darbam.
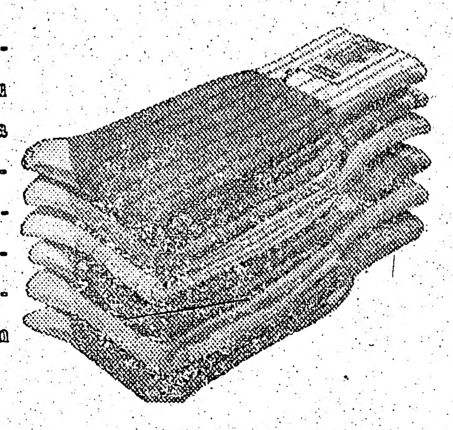
TĀPAT APAKŠVEĻA UN SILTĀ VEĻA
SLAVENS KOPŠ 1868.
WS 11-4

JAUNAIS CENRĀDIS

Sagatavojam kā pārtikas, tā drānu saiņus (pārveidojot arī tālāk minēto paraugsaiņu saturu) pēc pasūtinātāja vēlēšanās.

Ceļā no izsūtīšanas vietas līdz saņēmējam tie ir normāli 15—25 dienas ar gaisa pastu 5—10 dienu. Saiņu pasūtinājums tiek nodots uz paku izsūtīšanas zemi nekavējoties. Ikvienam sūtītājam piesūtām saņēmēja parakstītu apliecinājumu par saiņa saņemšanu, tāpat arī kvītis, ja tās vajadzīgas.

Vienā sainī var būt neierobežots priekšmetu skaits, bet ne vairāk kā 50 nosaukumu. Saiņa maksimālais svars ir 20 kg (bruto). Individuālo saiņu visu priekšmetu vai produktu cenu kopsummai vēl jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošināšanai un pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg rēķinot par pilniem 5 kg):

par 5 kg saini	$ 6.95	par 15 kg saini	$ 10.75
par 10 kg saini	$ 8.95	par 20 kg saini	$ 11.95

Ja sainim vairāk nekā 14 mantu nosaukumu, tad piemaksa $ 1.80 (uzvalka piederumi aizņem 7 rindas, mēteļa vai kostīma — 6 rindas).

Lidpasta piemaksa par katriem ½ kg = $ 0.65.

Turpmāk pieņemam arī jūsu piesūtītus saiņus.

Par jūsu piesūtītiem transitsaiņiem jāmaksā: 1) krievu muitas nodevas; 2) licence un porto kā iepriekš minēts; 3) par mūsu darbu $ 2.50 — $ 5.50. Nekas vairāk. — Var sūtīt līdz 20 kg saiņus (šai svarā ieskaitāms iesaiņojums), tātad nav jāmaksā 2 reiz licence, ja jāsūta kā 10 kg saiņi.

Aizrādām, ka individuālo saiņu iesaiņojumam jārezervē: sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg un sainim līdz 20 kg — 2 kg. Lūdzam to **noteikti respektēt** (pretējā gadījumā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars).

Pasūtinājumus, ja tiem pievienots paziņojums par naudas pārsūtīšanu (maksājumus var kārtot ar bankas vai pasta pārvedumiem, vai arī ar **privāto** čeku) izpildām nekavējoties.

Saiņus pasūtinot, lūdzam pilnu un skaidri salasāmu adresi, **vārdu un uzvārdu.** Sūtītāja adrese ir nepieciešama tikai mūsu zināšanai.

Laipni lūdzam veļai, zeķēm, apaviem u. c. **neaizmirst uzdot** lielumus (noteikti pasakot, kādas zemes lieluma apzīmējums ir, vai cm vai collās), kā arī vēlamās krāsas un fasonu. Uzvalku, kostīmu, mēteļu un kleitu drānām **iepriekš piesūtām** mūsu drānu paraugus nesaistošam ieskatam, t. i., ja pasūtinātājs to vēlas. Tā kā mūsu paraugu kollekcija sniedzas vairākos simtos, lūdzam norādīt, kādai vajadzībai drāna domāta, kā arī apaviem vēlamo cenu un krāsu. — Ikviens reizē ar norēķinu saņem nosūtītās drānas paraugu.

Pārtiku un drānas (industrijas preces) nevar sūtīt vienā kopīgā sainī, bet abiem saiņa veidiem var pievienot medikamentus, darba rīkus un tabakas preces.

Sagatavojam un nosūtām arī medikamentus, pēc sūtītāja receptēm, kurām jābūt izrakstītām un apstiprinātām (ievietošanai pakā) Krievijas medicīniskajās iestādēs. Receptei jābūt izrakstītai uz attiecīgās iestādes blankas un apstiprinātai ar iestādes zīmogu. Uz receptes jābūt uzrakstam: „Saņemšanai licencētā sainī no ārzemēm". Recepti kopā ar saiņa licenci un medikamentiem ievietos sainī. Receptēs lūdzam lietot „drukātos" — latīņu burtus.

Beidzot aizrādām, ka cenas šai cenrādī ir minētas ar rezervāciju eventuālo tirgus cenu, valutas kursu vai PSRS sūtīšanas noteikumu maiņas gadījumam. Tālāk minētās cenas ir ASV un Vai Kanadas dolaros. Pārrēķināt:

$ 1.00 = DM 4,15 = sd 7/— = Asd 9/—.

PREČU CENAS INDIVIDUĀLAJIEM SAIŅIEM

Tālāk minētajām precēm vai drānām ir jāpieskaita licence kā minēts iepriekš (atkarībā no svara). Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmju, neto svars ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis nozīmē — neto, otrs — bruto, g = grami.

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRECES

Āboli, žāv. 1 kg	$ 1.45
Apelsīni, 1 kg	$ 0.85
Aprikōzes, žāv. 1 kg	$ 1.10
Augļi, žāv. jaukti,, 1 kg	$ 1.25
Auzu pārslas, 1 kg	$ 0.50
Augu tauki (Palmin) 500 g	$ 0.90
Bēkons, 1 kg	$ 2.25
Biskvīti, 200 / 250	$ 0.50
Biskvīti, pildīti 370 / 420	$ 0.85
Buljona kubi, 50 g	$ 0.25
Cepamais pulveris, 30 g.	$ 0.10
Citroneļļa, pud. 10/75	$ 0.20
Citroni, 1 kg	$ 0.90
Cukurs, smalkais/graudu 1 kg	$ 0.50
Cūku tauki, paciņās, 1 kg	$ 1.55
Dateles, žāv. 170/200	$ 0.45
Dūmdesa īstā, arī Salami, 1 kg	$ 2.95
Kafija malta vai pupiņās, 1 kg	$ 3.95
Kafija bundžā (Maxwell) 454/620	$ 2.15
Kafijas konc. „Nescafe", 50/125	$ 0.65
Kakao, paciņā, 1 kg	$ 3.95
Kakao, bundžā 454/630	$ 1.95
Kakao, bundžā, 225/300	$ 1.20
Kanēlis, standz. vai pulv. 100 g	$ 0.25
Karameles (īrisi) bundžā, 225/350	$ 0.75
Karameles 454/650	$ 1.45
Karameles (šokolādes) 454/750	$ 1.95
Karbonāde, žāvēta, 500 g	$ 1.65
Kardemons, graudos/malts. 100 g	$ 0.85
Konfektes bundžā, 340/450	$ 0.95
Krējuma pulveris, 40%, 112/190	$ 0.45
Krustnagliņas, 100 g	$ 0.35
Kožļ. gumija, 250 gab. 400 g	$ 1.45
Lauru lapas, 100 g	$ 0.15
Makaroni, 1 kg	$ 0.55
Mandeles, 1 kg	$ 2.25
Mannā, 1 kg	$ 0.45
Margarīns, vitaminizēts, 500 g	$ 0.80
Marmelāde, dažāda, 450/800	$ 0.95
Medus, bišu, stikla burkā 454/850	$ 1.25
Milti kviešu, baltie, 1 kg	$ 0.45
Olu dzeltenuma pulv., 500/650	$ 3.15
Ovomaltīns, dietai un zīdaiņiem 227/350	$ 1.20
Paprika, 100 g	$ 0.35
Piena pulv. bundžā 500/600	$ 1.15
Pipari, melnie vai baltie, 100 g	$ 0.25
Piparkūkas, 500 g	$ 1.15
Plūmes, žāv. paciņā, 250/300	$ 0.40
Plūmes, žāv. vaļējas, 1 kg	$ 1.15
Raugs. sausais, 250/330	$ 1.15
Raugs, parastais, 100 g	$ 0.25
Rīss, 1 kg	$ 0.60
Rieksti, daž. (lazdu, zemes un valrieksti), 1 kg	$ 1.25
Rozīnes, Kalifornijas, pac. 340/390	$ 0.50
Rozīnes, Kalifornijas, vaļēj. 1 kg	$ 0.95
Sacharīns, 500 gab. 30/50	$ 0.25
Safrāns, pud. 5 gr. n/ 100 g b	$ 1.45
Siers, kausēts, 6 daž. 170/270	$ 0.55
Siers „Maribo" u. c., 500 g	$ 0.95
Sinepju pulv., stiprais, 112/160	$ 0.55
Speķis, žāvēts, 1 kg	$ 2.10
Stērķele, 1 kg	$ 0.55
Sviests, paciņā, 500 g	$ 1.15
Šķiņķis, spec. sālīts un žāv. 3 kg	$ 8.70
Šokolāde rūgtā vai krējuma, 100 g	$ 0.45
Šokolāde krējuma ar riekstiem	$ 0.55
Tēja paciņā (Ridgway u. c.) 100 g	$ 0.70
Tēja bundžā (Ridgway u. c.) 454/650	$ 3.25
Vaniļas standziņas, 100 g	$ 2.95
Vaniļas cukurs, 50 g	$ 0.35
Vīģes, žāvētas, 1 kg	$ 1.15
Vīnogu cukurs, glukoze pac. 250 g	$ 0.55
Vīrces, 100 g	$ 0.35
Zupas koncentrāts pac. (vistu, tomātu, u. c.) 50 g	$ 0.30
Zivju eļļa (Adetamin) 150/200	$ 1.70
Mājturības ziepes (Marseļas) ½ kg	$ 0.65
Svecītes, 20 gab., 200/250	$ 0.60
Svecīšu lukturīši, 12 gab. $ 0.85	$ 1.25
Tualetes ziepes (Palmolive u. c.) 100 g	$ 0.30
Veļas pulveris, 500/600	$ 0.55
Cigaretes (Chesterfield, Camel vai Capstan, vai citas) 20 gab. 30 g	$ 0.35
Players 50 gab.	$ 0.75
Cigāri — Havanna Altavida u. c. 25 gab., 350 g	$ 6.80
Cigāri — „La Corona National" 25 g	$ 7.80
Cigāri — „La Corona Corona's" 25 g	$13.60
Cigāri, parastie 50 gab. $ 4.90, $ 6.40,	$ 7.80 u.t.t.
Havanna Stokjes, 10 gab. cigarillas	$ 0.55
Kramiņi, viena paciņa	$ 0.30
Cigarešu tabaka, Dobelman vai Gold Stars u.c., 100 g.	$ 0.55
Cigarešu papīrs, 20 pac. à 50 lapiņas	$ 0.85
Pīpju tabaka (Prince Albert vai Edgworth), 43 g	$ 0.45
Edgworth, 220 g	$ 1.75
Pīpju tabaka (Dills Best vai Edgworth) neto 454 g/ 650 b	$ 2.45
Pipes $ 3.90, $ 4.50,	$ 5.20 u.t.t.
Šķiltavas $ 0.95, $ 1.90, $ 2.40,	$ 3.60 u.t.t.
Varam nosūtīt vienalga kādā nosaukuma cigaretes, cigārus vai tabaku!	
200 Chesterfield, Camel vai Capstan — oriģinālpakojumā	$ 2.35

PĀRTIKAS PARAUGSAIŅI

Par šiem sainiem ir jāmaksā tikai sarakstā minētā cena (šeit ir ieskaitīta krievu muita, licence, porto — tātad viss).

C—9 — 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura, mannā vai balto kviešu miltu (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās), un 40 cigaretes. Svars 10 kg bruto $ 13.50

C—18 — 42 mārciņas (19 kg) smalkā vai graudu cukura, miltu vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 60 cigaretes, 20 kg $ 21.50

T—9 — 20 mārc. (9 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki, ½ kg paciņās, 10 kg $ 22.50

Z—9 — 20 mārc. (9 kg) žāvēts cūkas speķis, bēkons vai sviests ½ kg paciņās (pēc pasūtinātāja norādījumiem), 10 kg $ 27.90

6 A — 0,500 kg sviests, 1 kg tauki, 1 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 g rozīnes, 200 g šokolāde, 80 cigaretes, 10 kg $ 18.50

6 A — Iepriekšējais sainis dubultots. 10 kg $ 31.75

6 B — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 680 g rozīnes, 500 g šokolāde, 200 g žāvēti, jaukti augļi, 100 cig. 10 kg $ 31.90

6 B — Iepriekšējais sainis dubultots. 20 kg $ 57.90

8 A — 1 kg cukurs, 1 kg sviests, 500 g karbonādes — žāvētas, 500 g pupiņu kafija, 100 g šokolāde, 100 g tēja, 112 g krējuma pulveris vai 225 g karameles, 40 cigaretes, 20 svecītes. 5 kg $ 16.20

8 A — Iepriekšējais sainis dubultots. 10 kg. $ 28.80

8 B — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 g šokolāde, 200 g tēja, 454 g kakao, 100 cigaretes, 20 svecītes vai 225 g karameles. 10 kg $ 33.90

8 B — Iepriekšējais sainis dubultots. 20 kg $ 62.45

Ra — 9 kg rīsi 10 kg $ 14.25

Ra — Iepriekšējais sainis dubultots. 20 kg $ 23.25

Ia — 8,5 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīss. 20 kg $ 21.00

PB — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 750 g dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 500 g pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti augļi, 454 g kakao, 454 g medus, 60 cigaretes, 10 kg $ 25.50

PB — Iepriekšējais sainis dubultots, ar kopā 200 cigaretēm, 20 kg $ 45.50

Svētku sainis — V — 1 kg cukurs, 500 g kakao, 500 g sviests, 340 g rozīnes, 250 g pupiņu kafija, 300 g šokolāde, 225 g karameles, 400 g biskvīti, vai piparkūkas, 20 gab. svecītes vai 200 g konfektes. 5 kg $ 16.10

Svētku sainis — V iepriekš. sainis dubultots, 10 kg $ 27.00

Svētku sainis — Z — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 500 g sviests, 1 kg bēkons, 1 kg rīsi, 1 kg žāv. jaukti augļi, 500 g dūmdesa, 500 g pupiņu kafija, 454 g kakao, 500 g piparkūkas vai biskvīti, 100 g tēja, 340 g rozīnes, 200 g šokolāde, 20 gab. svecītes, 60 cigaretes. 10 kg $ 25.30

Svētku sainis — Z — Iepriekšējais dubultots, klāt 500 g rieksti. 20 kg $ 45.00

Cigaretes paraugsaiņiem pievienojam pēc pasūtinātāja vēlēšanās — Chesterfield, Camel vai Capstan.

DRĀNU KOMPLEKTI UZVALKIEM, KOSTĪMIEM UN MĒTEĻIEM

Neaizmirstiet pieskaitīt izdevumus licencei, porto un apdrošināšanai

Krievu muita ir ieskaitīta.

Visām drānām metru skaitu var ņemt pēc vēlēšanās, jo šie nav standartsaiņi. Standartizēti ir tikai drēbnieka piederumu komplekti, bet arī tiem var pievienot oderdrānas, vatelīnu u. c. pēc vēlēšanās. Jūs varat arī neņemt drēbnieka piederumus, rēķinot tikai drēbes cenu.

Kungu uzvalku drānas — 148/150 cm platas

L/e — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka drāna, $ 4.60 metrā; svars — 600—800 g metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi kopīgais svars apm. 3,5 kg), ikdienai $ 23.25

P/a — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drana, $ 5.60 metrā; svars ap 700 g m. Kompl.: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi, 3,5 kg $ 25.80

V/l — dažādu krāsu un musturu angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $ 7.30 metrā, svars 700 g. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi, kopīgais svars apm. 3,3 kg $ 32.00

L/a — tumšpelēka (t. s. koksa krāsa) un citu krāsu, ļoti labas kvalitātes drāna. Kompl.: 3,25 m un visi drēbnieka piederumi. $ 8.20 metrā. Svars apmēram 3,3 kg $ 34.80

H/f — tumšpelēka, tumšzila un citās dažādās krāsās un musturos angļu ķemdzijas (zīmogots) audums; $ 8.80 metrā; svars 600 g metrs. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbn. piederumi (3,3 kg) $ 36.50

H/l — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums (ar zelta zīmogu vai ieaudumu Made in England) dažādās nokrāsās; $ 11.90 metrā, svars — apm. 700 g metrs. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbn. pieder. Kopīgais svars ap 3,5 kg $ 46.80

M/s — melns ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u.t.t.) — $ 7.30, $ 8.60 un $ 11.90 metrā. Kvalitāte kā V/l, H/f vai H/l drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā V/l, H/f vai H/l komplektiem.

Kungu mēteļu drānas — 148/150 cm platas

K/s — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums $ 5.90 metrā; svars apm. 700 g par metru. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi. Kopīgais svars 3,4 kg $ 27.50

K/f — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās. $ 7.30 metrā (700 g m). Kompl.: 2,75 m un visi piederumi. Ap 3,4 kg $ 31.50

K/— — izcilas kvalitātes vilnas audums, visās krāsās. Metrs — $ 8.60; ap 700 g metrs. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi. Kopīgais svars apm. 3,4 kg $ 35.50

K/l — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļa audums (zīmogots Made in England), $ 9.90 metrā (700 g metrs). Komplekts: 2,75 m drānas un visi drēbn. piederumi. Kop. svars ap 3,6 kg $ 38.50

FF/k — visaugstākās kvalitātes angļu (zīmogots — Made in England) dažādu krāsu mēteļu drānas: $ 12.90 metrā (800 g metrs). Komplekts: 2,75 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Svars apm. 3,6 kg $ 46.50

(Turpinājums sekos.)

Pieprasiet jaunos cenrāžus.

DV SAIŅU DIENESTS

123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

HLB un HAMILTONAS DV
rīko sestdien, 1960. g. 19. novembrī, pl. 7.00 Royal Connaugth hoteļa Kristallu zālē Hamiltonā
LATVIJAS VALSTS DIBINĀŠANAS
ATCERES SVINĪBAS.
Svinīgs akts. Lāčplēšu godināšana. Svētku runu teiks Jaunās Gaitas redaktors L. ZANDBERGS. Dziedās apv. vīru koris „VIESTURS", dir. L. ALBERTIŅA un J. BARUŠS. Aktā piedalās Hamiltonas gaidas un skauti.
Pēc koncerta tajās pašās telpās apm pl. 8.30 SAVIESĪGS VAKARS.
Babekas deju kapella. ★ Bufete.
Ieeja uz aktu pret ziedojumiem, bet saviesīgajā vakarā $1.50.

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no
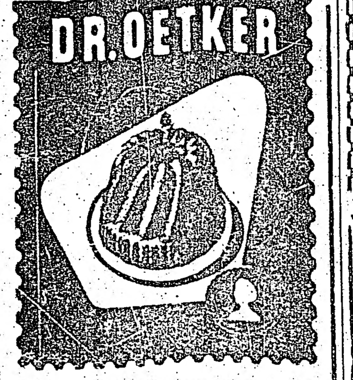

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

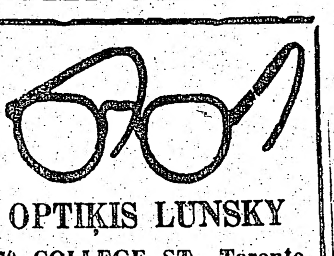
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245
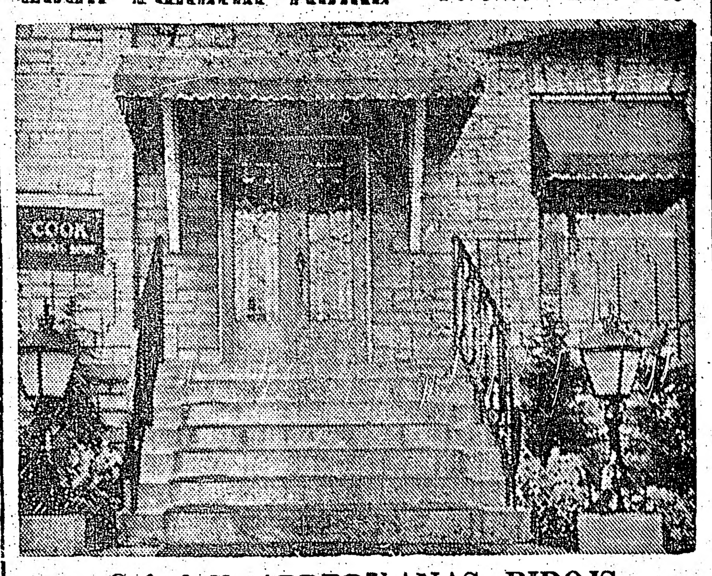
COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRGEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS. F. Cook — vad.

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS
DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA
PIRMIZRĀDĒ
MĀRTIŅA ZĪVERTA
ĀKSTS
sestdien, 1960. gada 26. novembrī, plkst. 7,30 v.
Komercskolas auditorijā, 570 Shaw St., Toronto.
Vietas numurētas. Biļetes iepriekš dabūjamas LOTUS puķu veikalā, 802 Bathurst St., Toronto, vai sarīkojuma dienā pie ieejas no plkst. 6 vakarā. Neierobežotas auto parkošanas iespējas skolas parkošanas laukumā.

NASAL TAMPONI
APTUR DEGUNA
IEKAISUMUS
„Nevo" medikaments lietojams dažādos veidos deguna iekaisumu un katarra ārstēšanai. Lietojot tamponus tikai dažas minūtes dienā, deguna gļotas īsā laikā pārveidojas mīkstā plēvītē.
Šis ir pārbaudīts un atzīts medikaments.
„NEVO" ir dabūjams drogu veikalos par $5,- vai arī pieprasāms pa pastu: „NEVO", 36 Powell Street, Vancouver 4, B.C., Canada.
„NEVO" ir garantēts, vai arī naudu saņemsit atpakaļ.

Latvijas Amerikā
pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD.,
Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

Pajautājiet savam ārstam vai drogistam!
GARLIC JUMS IR
ĻOTI NODERĪGS
ĀTRI remdina influences un saaukstēšanās sāpes.
Palīdziet paši sev uzturēt sevi spēcīgu un veselīgu. Gadu simteņiem miljoni ļaužu, lietodami GARLIC veselības līdzekli, atzinuši tā efektīvo iedarbi. GARLIC ir dabisks antiseptisks sāpju remdināšanas līdzeklis, kas uzlabo asins riņķošanu. Daudzi šī produkta lietotāji to atzinuši par piemērotu artretisko un reumatisma sāpju remdinātāju. Adams Garlic Pearles satur salicylamide, ir pārbaudīts līdzeklis, kas iegūts no tīras ķiploku eļļas. Adams Garlic Pearles ir bez smakas un garšas, viegli ieņemams saņiti pie jūsu drogista, un esiet droši, ka paši par to kapsulu veidā. Iegādājieties priecāsities.

ŠUVĒJA - MODISTE
J. BLUMBERGS
pieņem dāmu apģērbu, arī labošanas un pārveidošanas darbus.
172 Palmerston Ave.,
Toronto. EM 8-6472.

Meklē
JĀNI ARNOLDU,
Pētera d., GUTMANI,
dzimis 1927. gada 17. decembrī. Cik zināms, Gūtmanis no 1949.—1951. gadam dzīvojis Beļģijā un 1951. gadā iecēlojis Kanadā.
Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt šī laikraksta kantorim Nr. 583.

Danforth - Pape raj.
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām vai pilnu pansiju.
Zvanīt HO 1-8478, Toronto.

ATVĒRTS MODERNS
DĀMU FRIZIERSALONS ‚VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

TAUTIEŠI,
turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.
NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.
IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Ļoti mērenas cenas visiem
FOTO
PIEDERUMIEM
KLINGS LTD.
401 Yonge St., Toronto.
Tel.: EM 3-3257.
Latviešu klientus vienmēr laipni apkalpos
VALLY SPUNDZĀNS

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un
TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dz. Freimanis — SVEČU SMARŽA, dzejas	$2.50
J. Krēsliņš — TOMĒR ES ATCEROS dzejas	2.80
V. Kārkliņš — NEAPKLUSINĀMĀS IEKĀRES	3.00
T. Heijerdāls — KON - TIKI	3.60
E. Aistars — SAPNIS SAULES LOGĀ	3.20
A. Zariņš — BRĪNUMS	2.50
J. Mārtinsons — GUDRĪBAS CEĻŠ	0.80
K. Ieviņš — MEDUĻĀJS	4.00
A. Niedra — BULVĀRU ČIGĀNI	3.60
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS IV d.	6.00
F. E. Silampē — KALPONE SILJA	3.60
V. Kārkliņš — ZELTA ZVANS	4.50
E. M. Remarks — RIETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM	3.00
Ad. Šilde — VAŽU RĀVĒJI	2.80
Ad. fon Chamisso — PĒTERA ŠLEMILA BRĪNUMAINAIS STĀSTS	5.20
E. Ādamsons — RAKSTI I—II kompl.	13.80
J. Vītols — 200 LATV. TAUTAS DZIESMAS	12.00
J. Širmanis — ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI	2.80
Dr. arch. E. R. Laube RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU	6.50
K. Grāmatnieks — DZINTARA KRASTĀ	4.00
E. Birznieks - Upītis — PASTARIŅŠ DZĪVĒ	2.80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

LATVIAN MUSIC
Vedevågslingan 22 Bandhagen Sweden
Tel. 866730, 866740
Stokholms Enskilda Bank
Postgiro 450413
KOPĪGS GODA UZDEVUMS
Šoruden ieskaņosim izlases dejas no
latviešu baleta
MĪLAS UZVARA (Jānis Mediņš)
kā autora 70 gadu jubilejas izdevumu — ja 70 vīru orķestra noņemšanai atgūsim pietiekami līdzekļu no līdzšinējos ieskaņojumos ieguldītājiem. Tādēļ lūdzam
I pieteikties jaunus abonentus:
7 abonentu izdevumi uz nomaksu $44,80 — C$ 42,
uzreiz maksājot $40 — C$ 37.50
II dāvanām šoruden izmantot atsevišķas mūsu plates;
DV grāmatu galds, 123 Huron St., Toronto, Ont.,
nekavējoties piesūta kā skaņu plates, tā nesaistošu informāciju. Mazākas atsaucības gadījumā ieskaņojamās kompozicijas mainīsim.

LATVIJAS
AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

DETROITĀ

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudze.

Detroitas latviešu Sv. Pāvila un Kristus draudzes kopīgais Latvijas valsts svētku dievkalpojums piektdien, 18. novembrī, pl. 8 vakarā Holmes met. baznīcā (Lincoln un Putnum ielu st.). Māc. V. Līventāls un prāv. A. Skrodelis.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila draudze, 1644 So., 11th Ave., Maivudā.

Dievkalpojumi ik svētdienu, plkst. 11-os. Svētdienas skola ik svētdienu; sākas plkst. 9,30.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave., Belwood. Ill.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 p.p., bērniem plkst. 1,15 p.p.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1,30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Piektdien, 18. novembrī, pl. 8.00 vakarā Latvijas valsts svētku dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Svētdien, 20. novembrī, pl. 3.00 p.p. Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Svētdien, 27. novembrī, pl. 11.00 rītā Adventa dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

18. novembrī, plkst. 8 vakarā Jāņa baznīcā Latvijas neatkarības svētku dievkalpojums. Dziedās draudzes koris. Vijoles solo — Imants Ramiņš.

20. novembrī, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās Silvija Ancāne.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

20. novembrī, plkst. 2,30 p. p., Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Piektdien, 18. novembrī, plkst. 7-os vakarā valsts svētku dievkalpojums. Piedalās apvienotais draudzes un Latviešu biedrības koris diriģenta I. Saksa vadībā, latviešu skauti un gaidas.

Svētdien, Mirušo piemiņas dienā, 20. novembrī, plkst. 3,30 p.p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 4-os p.p. dievkalpojums ar dievgaldu.

Ceturtdien, 24. novembrī, pl. 7-os vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda — 230 Hunter St., East.

Piektdien, 25. novembrī, plkst. 7.30 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda — 109, Ferguson Ave., South.

Miruši: Fricis Johans Heinrichs Neimanis, 91 gadu 11 mēn. vecs; Artūrs Roberts Andersons — 54 gadi, 5,5 mēn. vecs.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē Latvijas proklamēšanas atceres dievkalpojums 20. novembrī, pl. 3,30 p.p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dievkalpojumā dziedās prof. Elfrīda Karlsone - Bērziņa. Dziesmu lapiņas.

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

Svētdien, 20. novembrī, plkst. 2.00 p.p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums. Dziesmu grāmata.

Svētdien, 27. novembrī, paredzēts draudzes bazārs Civic Caledonian Curling Club telpās, 348 Sherbrook Street.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3906.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

20. novembrī, plkst. 2 p.p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

27. novembrī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224. Draudzes priekšnieks: A.Spūrmanis, 8106 Arcadian Rd., Montreal 29, P. Q., tālr. HU 1-4948; draudzes kasieris: A.Spura, 606 - 64th Ave., L'Abor a Plouffe, P. Q., tālr. MU 1-5890.

Piektdien, 18. novembrī, plkst. 8-os vak. Latvijas valsts svētku dievkalpojums.

Svētdien, 20. novembrī, plkst. 9.30 no rīta Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu angļu valodā kopā ar igauņu draudzi. Sprediķos māc. K. Raudseps, liturģiju vadīs māc. A. Voitkus; plkst. 1.30 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums latviešu valodā ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma jaunatnes stunda.

Trešdien, 23. novembrī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda. Temats: Ijabs.

Piektdien, 25. novembrī, plkst. 7.00 vakarā Jaunatnes pulciņa nodarbības.

Svētdien, 27. novembrī (1. adventā), plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētību mācību stunda.

Svētdien, 4. decembrī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums (jaunatnes dievkalpojums). Pēc dievkalpojuma jaunatnes reliģiskās audzināšanas stunda.

Draudzes Ziemsvētku sarīkojums notiks sestdien, 17. decembrī, plkst. 6.00 vakarā Trinity Memorial baznīcā (Sherbrook ielā pie Marlowe ielas).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
Latvija Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU,
BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 161 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

V. Akacis

AFRIKAS KRĀSU PALETE

Sarkanie, rozā un nenosakāmas politiskās krāsas laukumi melnā kontinenta kartē.

LELNĀDAINAIS STAĻINS

Jāiegaumē, ka Maskavai Afrikā ir jau lieliski atbalsta punkti, un par pašiem sarkanākajiem laukumiem Afrikas melnajā kartē pagaidām, bez šaubām, ir uzskatāma Gvineja un Gāna, kuŗas abas ir jau īsti internacionālā komūnisma sateliti. Gvinejai 1958. gadā atraisoties no Francijas, turienes politiķi, paklausot saviem Maskavā sagatavotajiem padomdevējiem, nekavējoties atscējās no katras jaunajai valstij tik nepieciešamās franču financiālās un techniskās palīdzības. Pirms pamodās un sāka rīkoties Rietumu valstis, Padomju Savienība jau bij klāt ar saviem valsts kapitālisma un Gvinejas pretkomūnistiskajai opozīcijai praktiski nācās apklust. Tagad ne vien Gvinejas saimniecība, bet arī iekšējā un ārējā politika ir cieši saistīta ar komūnistiskajām valstīm. Ne jau par velti turienes ministru prezidentam Seko Turē krievi ir uzticējuši kredītus 35 miljonu dolaru apmērā, bet Čechoslovakija un sarkanā Ķīna katra tur ieguldījusi aptuveni 5 miljoni dolaru. Tādēļ Gvinejā arī darbojas oficiāli 200 dažādi krievu „speciālisti", bet neoficiāli šis skaits tiek minēts apmēram desmitreiz lielāks, un gestdaļa no Gvinejas ražojumiem jau pagājušā gadā gāja uz Padomiju . . .

Apmēram līdzīgā situācijā atrodas Gāna, kaut arī tās ministru prezidents Kvame Nkruma vientiešiem mēģina iegalvot, ka viņš un viņa valdība nav komūnistiska, bet tikai neitrāla un marksistiska. Šis vīrs, kas sevi ieskata par visu jauno Afrikas valstu ideoloģisko Panafrikas vadoni, savā zemē valda ne vien ar „vienpartijas" sistēmu, bet arī ar Maskavas parauga terroru un liek melnajiem ļautiņiem piekopt savas personas kultu tik pamatīgi, ka viņu varētu apskaust pat nelaiķis Jāzeps Staļins . . . Arī šis valsts saimniecība ir cieši saistīta ar komūnistiskajām zemēm, un tur darbojas lielāks skaits Padomju Savienības „speciālistu un padomdevēju". Nav arī tādēļ jābrīnās, kādēļ Gāna visur simtprocentīgi atbalsta Maskavu un nelabi vēlamā par komūnistu un viņu pārstāvja Lumumbas padzīšanu no Kongo valdīšanas. Ir arī pierādījies, ka Gāna kalpo Maskavai ne vien kā melnā kontinenta plašākā ieroču uolīktava visāda veida Afrikas nemierniekiem, bet tur ar internacionālā komūnisma līdzekļiem un „mācības spēkiem" raditajās skolās sagatavo arī komūnistiskos aģentus un tamlīdzīgus speciālistus vairākām Afrikas zemēm.

SARŪGTINĀTAIS ĶEIZARS

Lai gan par Kongo ziemeļu kaimiņu Sudanu pagaidām nevar sacīt to, ko par abām iepriekš minētajām Afrikas valstīm — tā tomēr jau pieskaitāma Afrikas politiskās kartes rozā laukumam, jo ar Maskavas naudu un visādām dialektiskā materiālismā skoloto machinācijām, vismaz jau turienes arodbiedrību vadība ir nonākusi komūnistu rokās. Arī šīs zemes tirdznieciskie sakari arvien vairāk nostiprinās tieši ar komūnistiskajām vai to paverdzinātajām zemēm: PSRS, sarkano Ķīnu, Bulgāriju, Ungāriju, Poliju, Čechoslovakiju un Vācijas krievu okupācijas zonu. Tā kā arī Sudanā krievu un citu komūnistisko zemju sūtniecību personāls ir nedabiski liels, tad, zinot turienes iekšējos saspīlējumus, Rietumvalstīm nepatīkami pārsteigumi Sudanā ir vairāk kā iespējami.

Zināmā mērā nepatīkamus pārsteigumus Rietumu pasaulei pēdējā gadā ir sagādājusi arī Abesīnija, kuŗu arvien mēdza uzskatīt par Rietumu pasaules un kultūras uzticamāko sabiedroto Afrikas kontinentā. Veltīgi izlūdzies tālākus, lielākus aizdevumus ASV, Anglijā, Zviedrijā un citur, ķeizars Haile Selasije pagājušā gadā, viesojoties Maskavā, tur atrada ļoti dzirdīgas ausis. Krievi „bez jebkādiem priekšnosacījumiem" Abesīnijas viduslaicīgās saimniecības modernizēšanai apsolīja pamatīgu rubļu iešļircinājumu — 100 miljonu dolaru apmērā, — lielāko aizdevumu, kādu no krieviem jebkad ir saņēmusi kāda Afrikas valsts. Abesīnija šo aizdevumu arī saņem, pie kam par tīro brīnumu un vēl nepiedzīvotu izņēmumu, daļu no šīs summas Kremlis izmaksā krieviem pašiem tik nepieciešamajās Rietumu valstu valūtās. Līdz ar krievu naudu Abesīnijā ir saradušies daži simtiņi krievu „speciālistu", kuŗus papildina kollēgas no Prāgas, jo arī čechi abesīņiem dod aizdevumu 12 miljonu dolaru vērtībā. Ir ziņas, ka šie „speciālisti", cita starpā, abesīņiem mazās, bet atkārtotās devās pasniedz arī sarkano propagandu. Sekas — pārsteidzoši īsā laikā Abesīnija arvien vairāk uzņem Maskavai patīkamu tā sauktās, aktīvās neitrālitātes kursu. Vēl, protams, nav bažu, ka Abesīnija jau pārredzamā nākotnē varētu kļūt Maskavas satelits, bet cik tālu ies sarūgtinātā Hailes Selasijes neitrālitāte un kādas būs tās tālākās konsekvences, atbildi dos nākotne. Nedrīkst arī aizmirst, ka Abesīniju kā otru vecāko melnā kontinenta valsti daudzas Afrikas tautas un valstis uzskata par „labā toņa" noteicēju ,seviški politikā.

Turpinājumā: PANAFRIKAS IDEJU ATBALSTĪTĀJI.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

19. nov. Itona auditorijā Latvijas valstssvētku sarīkojums.
19. novembrī kopīgs skolas Valsts svētku akts Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
20. novembrī — Internac. inst. telpās — V. Reinholda gleznu izstādes atklāšana. Atvērta līdz 3. decembrim, darbdienās no pl. 7—10 v., un svētdienās no pl. 3—9 vakarā.
26. novembrī — Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojums „Andreja vakars".
26. novembrī — T. Grinberga gleznu skates atklāšana igaunu namā, 958 Broadview.
2? novembrī — TLB drāmatiskā [illegible] pirmizrāde „Āksts".
27. novembrī — Sv. Jāņa draudzes [illegible] garīgs koncerts Sv. Jāņa baznīcā.
28. novembrī — Flasko - daņču vakars, 131 Broadview Ave., Royal Canadian Curling Club, rīko Rīgas roveri.
3. decembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru vakars TLB telpās.
3. decembrī DV teātra izrāde Jo pliks, jo traks Sv. Andreja baznīcas telpās par labu Sestdienas skolai.
3. decembrī — Trīsvienības baznīcā Ziemassvētku tirdziņš.
6. decembrī Ingridas un Karīnas Gūtbergas koncerts.
10. decembrī — DVK Teātŗa izrādē H. Ibsena Džons Gabriels Borkmans.
10. decembrī — Gaidu un skautu eglītes vakars Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
17. decembrī — TLB Latviešu Ziemassvētku vakars.
17. decembrī — DV eglītes vakars.
20. decembrī — Latviešu YMCA's un Lāpas kopīgs eglītes vakars Centrālā YMCA'ā.
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sagaidīšanas balle — Palace Pier deju zālē. DV Toronto saime.
31. decembrī — TL b-ba un sestdienas skola Columbus zālē rīko Jaungada sagaidīšanas balli.
21. janvārī — Preses balle.
2. martā Jāņa Kalēja un Felicitas Maizītes-Kalējas koncerts.
3. martā — Mākslinieku karnevāls Columbus Hall.

HAMILTONĀ

19. novembrī — Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības Royal Connaught hotelī.
4. decembrī — Tradicionālā Ziemassvētku tirdziņa atklāšana Latviešu namā.
31. decembrī — HLB un DV Jaungada balle.
25. februārī — Prof. Dr. P. Ķikaukas referāts.
25. martā — Gadskārtējais literārais vakars ar Dr. P. Vasariņa referātu.

ST. KATARINĒS

4. decembrī — Atlanta klubā, Vanadžu kopa rīko Ziemassvētku tirdziņu - pēcpusdienas tēju. Priekšnesumi bērniem.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel Vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle.

NIAGARĀ

26. novembrī — Jaunatnes pulc. „Dzirkstele" un DV nodaļas kopīgi rīkotie Rudens svētki. Park Hoteļa greznajā zālē.

LONDONĀ, ONT.

27. novembrī — ev. - lut. 18. novembŗa dievkalpojums.
27. novembrī — katoļu dievkalpojums.
Sestdien, 3. decembrī — Viestura koŗa koncerts un bazārs.
4. decembrī — Londonas latviešu kreditbankas dibināšanas informācijas sapulce.

ZVIEDRU AUDUMI UN MĒBELES KANADĀ

Kanadas nacionālās izstādes parkā Toronto, Karalienes Elizabetes celtnē, pagājušajā nedēļā notika skandināvu izstāde. Vietējās skandināvu firmas, starp tām arī latviešu uzņēmums — Karelia Studio, Bayview avenijā (īpašnieks J. Kravis & Co.), izstādīja pa lielākai daļai importētus skandināvu ražojumus, galvenokārt mēbeles un daiļamatniecības izstrādājumus. Skandināvu dzīvojamo telpu iekārtas stils ir moderns, īpatnējs un skaists, iecienīts visā ziemeļu puslodē un iekaŗo sev arvienu plašāku tirgu. Skandināvi, sevišķi pēdējos desmit gados lielu vērību piegriež tieši ikdienā lietojamo priekšmetu veidojumam, apvieno skaisto ar lietderīgo, atmetot nevajadzīgus izraibinājumus un izgreznojumus. Mēbeles gatavotas pa lielākai daļai no tīka koka, tīrām, vienkāršām līnijām, mēbeļu drāna vilnas, ļoti bieži roku austas, mierīgos krāsu toņos. Istabai dzīvību piedod ar atsevišķiem košu krāsu akcentiem — segu, paklāju, lampu.

„Karelia Studio" rādīja augstas kvalitātes, ar labu gaumi izvēlētas, pa lielākai daļai no Somijas importētas lietas. Sevišķi skaistas bija biezās, pūkainās vilnas seģenes, roku sietie biezie paklāji, sienas audumi. Īpatnēji ir dzelzs emaljētie vārāmie trauki, interesantas no liektiem priežu skaliem gatavotas pakaramās spuldzes, no stikla, koka un sudraba veidotie daiļamatnieku ražojumi. Sadarbībā ar dāņu architektu firma bija uzcēlusi un iekārtojusi izstādes laikā veselu vasaras mājiņu, klātām gultām, klātu galdu. Patika īpatnējie ēdamgalda piederumi, kokgrebumi, bērzu tāss pinumi. Cik daudz tur ierosinājumu Ziemassvētku dāvanām, kas atšķiŗas no parastajā tirgū dabūjamām lietām! J. Kravis paskaidro, ka firmai ir monopoltiesības uz šo izstrādājumu importu Kanadā.

Bez tam sestdien „Karelia Studio" bija sarīkojusi modes skati, un latviešu un zviedru meitenes rādīja no Somijas importētus dāmu tērpus. Gatavoti no parupjas rokspiedes technikā apdarinātas drānas, noskaņotās, izmeklētās krāsu gammās kopā ar tās pašas drānas cepurēm un somām, vienkāršas griezumā, tās labi piekļāvās jauno meiteņu augumiem. Bez tam šāda veida tērpi ir viegli mazgājami un gludināmi, kas mūsu steigas laikmetā nav mazāk svarīgi.

Žēl, ka latviešu apmeklētājos manija ļoti maz, jo šīs Eiropas ziemeļnieku gaumē veidotās lietas ir mūsu acīm mīļas un to izsmalcinātā vienkāršība mūsu gaumei tuva. **Z.**

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis KLĪVLENDĀ

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Miles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

„Zaķi" Indijā

Indieši mīlot braukt pa dzelzceļiem „uz zaķa" — tā izriet no turienes Satiksmes ministrijas ziņojuma parlamentam. Brūnādaino braukāšana „pa melno" Indijas dzelzceļiem šinī gadā vien aptuveni esot nodarījusi zaudējumus 10 miljonu dolaru apmērā, jo dzelzceļu ikdienas lietotāju-bezbiļetnieku skaitu vērtē vismaz uz 9 mijoniem.

MEDNIEKU STĀSTI VAR BŪT ARĪ PATIESI.

Medību sezona patlaban pilnā spēkā. Diemžēl, nupat pārciestas ļoti smagas slimības rezultātā mājā atkopties būs jāpaliek latviešu mednieku saimes senioram Alfrēdam Kļaviņam. Operācija ir izdevusies ļoti labi un mēs varam tikai novēlēt, lai Alfrēds Kļaviņš jeb vecais Kļaviņš, kā to draugi sauc, drīz atkal būtu spirgts un vesels.

Ziņas par mūsu mednieku praktiskiem darbiem ienāk diezgan gausi. Varbūt tas tādēļ, ka pie South River sniegs sniedzoties gandrīz vai līdz padusēm. Protams, ka tādos apstākļos diezgan grūti nokļūt līdz mastam. Pagājušā svētdienā tikai 75 jūdzes dienvidos no šīs sniega piemeklētās vietas, Beisvilles tuvumā, bijis tik silts, ka mednieki varējuši pa mežu staigāt kaut vai bez krekliem un citiem apģērba gabaliem.

Medniekiem mēdz pārmest savu piedzīvojumu stāstu izpušķošanu. Lai no šādiem pārmetumiem izvairītos, apzinīgi mednieki tagad vienmēr medībās ņem līdz divus, trīs vai pat sešus lieciniekus. Tā nupat Muskokas rajonā viens vecītis, šaujot no 87 soļiem, ar vienu lodi nogāzis divus briežus. Protams, ka tie, kas klāt nav bijuši, šādu vecīša stāstu uzskatījuši par tīru propagandu. Bet vecītis tūdaļ izsaucis no meža ārā sešus savus draugus, un tie zem zvērasta noliecinājuši, ka patiešām viss tā noticis, kā vecītis stāstījis.

Ka latviešu mednieks, laimei smaidot, var noguldīt pēc kārtas trīs briežus, par to lai mums šoreiz pastāsta Fredis Laiviņš. Viņa stāsts esot patiess, un to pie vajadzības varot apstiprināt pieci pārējie izbraukuma dalībnieki. Lasiet laimīgā mednieka personīgo vēstījumu:

„Kopš pirmām novembŗa dienām vakari paiet, kārtojot, pārbaudot un pielabojot priekšā stāvosajām briežu medībām nepieciešamos piederumus. Jāpārbauda šautene, vai tik kaut kas neķeŗas pārlādējot, vai stobrs ir tīrs, vai viss kārtīgi iesmērēts. Patronas bija glabātas pagraba atpūtas telpā, kur vasarā pamitrs gaiss un tagad nu vairs nav savā pirmatnējā spožumā. Tagad viņas kārtīgi jānospodrina ar tērauda vilnu un viegli jāieeļļo, citādi pārlādējot var ieķerties. Diemžēl, tas parasti notiek brīdī, kad esi ar pirmo šāvienu ātrumā norāvis gaŗām un buks tev skrien krūtīs, bet pārlādējot patrona iesprūdusi. Parasti buki nemēdz gaidīt.

Sestdienas vakarā nu viss ir sakārtots, ēdiens vienai nedēļai arī kārtīgi iesaiņots, kopā ar katliņu un tējkannu, ilgai mežā dzīvošanai. Svētdienas rītā uz ātro iekampjot brokastis, dodamies ceļā. Laiciņš jauks, saulains, kaut salst. Toronto sniega nav. Vai mežā būs? No tā jau atkarājas visa medību norise. Līdz Huntsvillei sniega nav, bet drīz parādās pirmie baltie krūmāji. Tikai pie Sandriažas jau pilnīga ziema ar sniegu. Drīz arī mūsu meža celiņš klāt un braucam pa balto mežu dažas jūdzes, kur pie maza strautiņa iekārtojam nometni. Tūliņ pārbaudām sniegu krūmos — te nu maza vilšanās — kaut gan sniega kārta būtu pietiekami bieza, tā tomēr nenoklusē briesmīgo sauso, sasalušo lapu čaboņu zem sniega. Čaboņa sadzirdama, klusajā mežā pāris simts soļu attālumā. Šādos apstākļos piekļūt klāt gulošam briedim pilnīgi neiespējami. Sēžam autiņā un taisām šiem apstākļiem piemērotus plānus. Šovakar vakariņās vienīgi sviestmaizes ar kafiju no termosa. Nekāda uguns kuršana, ne cepšana, ne vārīšana. Netraucēt meža iemītniekus viņu ikdienā. Nakts solās būt auksta, bet tā ap desmitiem debess tā kā satumst un zvaigznītes nodziest. Sāk snigt. Tas nu bija gan tas labākais, ko varējām vēlēties — rīt svaigā sniedziņā pa svaigām buku pēdām. Pirmdienas rītā lienam ārā no iesildītiem maisiem jau pāris stundas pirms gaismas. Ātri noberžam miegu sniegā un laižamies ceļā, lai varētu pa biezajiem krūmājiem un kritušiem kokiem, bez ceļa, nokļūt uz mūsu izvēlēto medību vietu. Gaismai austot, cauri nosvīduši, esam savās vietās un pētījot tagad svaigās pēdas, lencam kāda buka gaitas. Tas tomēr paspēj mums izmukt. Es palieku uz stipri nostaigāta celiņa. Kaut kur tālumā jau skan pa šāvienam. Piespiežos pie vētrā izgāzta milzu koku sakņu pudura, aiz kuŗa varu pilnīgi noslēpties. Priekšā man soļus 150 labi pārskatāmi lieli koki ar nedaudz maziem krūmu puduriņiem. Tikko tā labi novērojis apkārtni, iepretim esošos krūmos dzirdu zaru brikšķēšanu un lapu čaboņu. Pirmajā acumirklī domāju, kāds no manējiem. Nē! Lēniem, šūpojošiem lēcieniem, taktī vicinot savu balto ļipu, tuvojas man briedis. Negribu ticēt savām acīm, jo pirmajam briedim tūliņ pa pēdām seko vēl divi. Pielaižu briedi uz kādiem 120 soļiem un, rūpīgi notēmējis, nospiežu. Klusajā mežā šāviens līdzīgs pērkoņa dārdienam. Briedis nekrīt, tā tad gaŗām, bet pieskrējis pie tuvākā krūma, tas apstājas. Šauju vēlreiz. Turpmākais norit dažās sekundēs. Tie otri divi brieži pasviežas uz manu pusi un ar nākošo šāvienu nolieku vienu sniegā. Pēdējais nu tagad īstiem brieža stiepieniem ucā man uz soļiem 40 gaŗām. Tikko paspēju pārlādēt un izšaut. Tā, nu tie divi man droši, bet kas noticis ar pirmo, nezinu. Pārmeklēju krūmājus, drīz vien atrodu arī smagi ievainotu pirmo briedi. Vēl viens šāviens, un savā medību bilancē varu ieskaitīt trīs briežus īsākā laikā sprīdī par trim minūtēm. Kopā ar draugiem, kas šoreiz bija palikuši bešā, pēc vairāku stundu pūlēm, izvilkām medījumus līdz mašīnai. Te nu mūs ielenca kāda cita draugu kompanija, kas bija cerējuši tikt pie briežiem, soļojot pa ragaiņu atstātajām svaigajām pēdām. Nevienam tas nebija izdevies, jo mežā briedis vienmēr skrien ātrāk par mednieku. Nu mūs apbeŗ jautājumiem: kur, cik tālu, vai guļot, vai ceļot, vai no suņa?

Tā labākā atbilde te nu bija „taisni tajā vietā, kur tu biji stāvējis. Būtu palicis savā vietā — tu būtu nogāzis tos trīs lopiņus."

☆

Man jāatvainojas draugam T. Mucham, jo bez manas vainas viņa vēstījums vietā, kur aprakstītas papīra lapas pārvēršas par kausēta svina burtu rindām, piedzīvojis tādu pārvērtību, ka to atšifrēt vairs nespētu nedz pats vēstules rakstītājs, nedz arī es. Man apgalvo, ka negadījums noticis taisni tajā laukā un tādēļ, ka latviešu runas vīri briesmīgi gribējuši, lai par Amerikas prezidentu tiktu Niksons. Varbūt, ka tagad, kad ievēlēts Kennedijs, man izdosies sadzīt pēdas pazudušajam manuskriptam, un, mēs varēsim paklausīties, kā mūsu draugam Mucham gājis Floridā ar krokodiļiem un Britu Kolumbijā, lasot aprakstus par kalnu lauvām un kazām.

A. Pelēkais.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

KAS JĀIEVĒRO MAIZI CEPOT

Lai smalka vai vienkārša maize labi izdotos, miltiem jābūt sausiem, labam raugam un pareizā temperātūrā sagatavotai krāsnij.

Visiem materiāliem rauga mīklai jābūt siltiem, jo tad raugs vislabāk iedarbosies. Arī miltus var sasildīt un tad divi reizes izsijāt, jo tā miltos vairāk ietiek gaiss, kas labāk veicina rūgšanu un maize iznāks labāka.

Vispirms raugu iemaisa ar nedaudz piena vai ūdens un noliek siltā vietā. Kad raugs sācis rūgt, tad var iejaukt mīklu.

Uz apm. 5 mārc. miltu ņem 1/8 mārc. rauga. Maize ir labāka, ja tā rūgst mēreni un ne strauji.

Baltās vai dzeltenās maizes mīkla jāraudzē pa četri lāgi: pirmoreiz, kad iemaisa raugu ar nedaudz ūdens vai piena, otrreiz, kad iejauc šķidru mīklu, trešoreiz, kad apmīca un ceturtoreiz, kad to uzliek uz plāts. Rauga mīkla katrreiz jānoliek siltā vietā, bet ne tādā, kur no apakšas cep pie trauka.

Cepamās plātis nomazgā ar siltu ūdeni, noslauka sausas, ieziež ar sviestu un pārkaisa ar miltiem.

Jāsargās maizi iejaukt ieskābušā pienā, tas sabojā maizes labo garšu, kaut arī maizei pieliek garsvielas.

Maizi mīcot var gan pielikt drusku skāba krējuma, bet ne pie iejavas. Maizei ir daudz patīkamāka garša, kad saputotu sviestu pieliek tad, kad mīkla jau krietni samīcīta. Mīcot pa pikam rokās saberž sviestu ar mazliet miltiem un iemīca mīklā.

Ja vēlas lai maize vairāk dienu uzturētos mīksta, tad var pielikt labus saputotus cūku taukus. Uz 5 mārc. miltu ņem 1/2 mārc. cūku tauku, tiem pieliek 1/4 mārc. sviesta, pāris novārītu un smalki saberztu kartupeļu, 20 graudiņu kardamona un visu saputo, tad pieliek klāt šo maisījumu un bez tam vēl piemīca 1/2 mārc. svaiga sviesta. Ar šādu aizdaru maize turēsies nedēļu mīksta.

Labākai baltmaizei un dzeltenmaizei uz 5 mārc. miltu var ņemt 1 1/2 mārc. sviesta, vai sviestu un taukus kopā.

Katru rauga mīklu vajag krietni izmīcīt, kamēr tā ir gludi spīdīga un pilnīgi atlīp no trauka un rokām, tikai tad pieliek olas, sviestu un garšvielas, kā arī ar miltiem pārkaisītas rozīnes. Baltai vai dzeltenmaizei ir nepieciešams kardamons, norīvēta citrona miziņa, citrona sula vai arī vaniļa un rožūdens. Maizei labu garšu piešķiŗ arī smalki sakapātas mandeles, kuŗas sagrūž vēl ar cukuru un vaniļu. Mandeļu garša nesalīdzināmi pavairojas, ja tās sagrūž kopā ar cukuru. Rozīnes, korintes labi nomazgājamas remdenā ūdenī, izlasāmas un nosusināmas. Ogas un sagrieztu sukādi pieliek mīklai, kad tā jau pilnīgi izmīcīta.

Vienkāršu baltmaizi, kuŗu iejauc ūdenī, krāsnī liekot, pārziež ar ūdeni; smalkāku baltmaizi pārziež ar sakultu olu. Maize ir garšīga, ja to nepārziež, bet, izņemot no krāsns, vēl karstu pārziež ar izkausētu sviestu.

Uz platēm vai formās maize krietni jāraudzē.

Kad maizi izņem no krāsns, tā atstājama dažas minūtes uz plāts un tad noņemama un atdzesējama.

SMALKMAIZE AR MANDELĒM

Iemaisa 1/8 mārc. rauga ar 1/4 kv. remdena piena un miltiem, un, kad raugs labi uzrūdzis, tad samaisa ar 1/2 kv. salda krējuma, 1 tējkar. sāls un miltiem šķidrā putriņā, noliek rūgt, tad noloba 1/2 mārc. saldu mandeļu, smalki sakapā ar vaniļu un 1/2 mārc. smalkā cukura, pieliek mīklai šīs mandeles un pikām 1 mārc. svaiga sviesta ar 1 norīvēta citrona miziņu un samīca ar miltiem tā, ka var izveidot garenus kukulīšus. Liek uz sagatavotām plātīm un uzraudzē. Liek krāsnī neapziestu, bet kad tā gatava, tad vēl karstu pārziež ar izkausētu sviestu un pārkaisa pūdeŗcukuru.

MAIZE TIROLIEŠU GAUMĒ

Sagatavo mīklu: ņem 2 paciņas raugā, 1/3 kv. piena, 1 tējk. sāls un 2 1/2 mārc. miltu. Kad mīkla labi uzrūgusi, piemaisa klāt 1/2 mārc. saputota sviesta, 1/4 mārc. cukura, 2 olu dzeltenumus, 1 norīvēta citrona mizu, samīca mīklu, kamēr tā atlec no trauka malām, uzraudzē vēlreiz un sadala 2-3 vienlīdzīgās daļās, izveltnē katru atsevišķi garenā plāksnē.

Tad sakuļ 2 veselas olas ar 3 olu dzeltenumiem un 4 ēd. kar. cukura, pieliek 1/4 mārc. sarīvētu mandeļu, 3 unces smalki sagrieztas sukādes, uzziež uz mīklas un saveltnē, uzraudzē, pārziež ar olu un ce pvidējā krstumā gatavu. Izņemot no krāsns, pārziež ar izkausētu sviestu.

(Nobeigums sekos)

ONTARIO PROVINCES RAKSTU SERIJAS JAUNKANADIEŠIEM TURPINĀJUMS.

LAUKSAIMNIECĪBAS LIKUMI JUMS ZINĀŠANAI

Tāpat kā tiek gādāts par iedzīvotāju veselību, Ontario valdības Lauksaimniecības departaments raugās uz to, lai arī lauksaimniecības produktu ražotāji būtu nodrošināti. Te ievērojami divi galvenie likumi, kas norāda, ka lauksaimniecībai piešķirta liela vērība.

AUGĻU & DĀRZĀJU INSPEKCIJA: Ontario valdība raugās uz to, lai visiem iespējamiem līdzekļiem sargātu iedzīvotāju veselību. Tādēļ jo sīki tiek pārbaudīti augļi un dārzāji. Jūs varat būt droši, ka, iepērkot Ontario provinces augļus un dārzājus, nopirksit inspektoru pārbaudītus produktus. Tāpēc arī namamātēm nav jābaidās par šo produktu kvalitāti.

NEZĀĻU APKAŖOŠANA: Laba labības graudu ražošana atkarīga no augsnes, kāpēc ļoti svarīga ir nezāļu iznīdēšana. Ikviens lauksaimnieks ir atbildīgs par to, lai nezāles tiktu iznīcinātas. Tā veikšanai vietējās pašvaldībās ir speciāli padomdevēji un inspektori, kas dod attiecīgus norādījumus un raugās, lai visi noteikumi tiktu ievēroti.

ONTARIO PĀRBAUDĪTOS PRODUKTUS VARAT IEPIRKT BEZ BAŽĀM.

Tuvākai informācijai lūdzu rakstīt vai sazināties personīgi ar Ontario lauksaimniecības departamentu, kas atrodas Parlamenta ēkas austrumu blokā, ceturtā stāvā, Toronto.

W. A. Goodfellow
Minister of Agriculture

ONTARIO DEPARTMENT OF AGRICULTURE. PARLIAMEN T BUILDINGS. TORONTO.

„Miera sludinātāji" Londonā, Ont.

4. novembrī Londonas Publiskā bibliotēkā notika Miera komitejas referātu vakars, kuŗu vadīja Londonas lielākās United Church (Metropolitan) mācītājs G. V. Gots, un referēja Kanadas Miera kongresa priekšsēdis J. G. Endikots un kāds atvaļināts amerikāņu ģenerālis — H. B. Hestens. Kā parasts, runātāji sludināja koeksistenci un apvainoja Rietumus. Klausītāju bija tikai ap 40, ieskaitot arī tos latviešus, kas bija ieradušies protestēt pret runātāju aplamībām. Daugavas Vanagu un LNJAK ārējās informācijas vadītāji R. Epneris un G. Brikmanis, kopā ar E. Ūdri bija sagatavojuši informācijas lapiņas par Miera kongresa īsto seju un izdalīja tās sanāksmes dalībniekiem un citiem interesentiem. Pēc referātiem kāda latviete prasīja Endikotam, vai viņš ir mācītājs? Sekojot viņa apstiprinošai atbildei, jautātāja piemetināja, ka tad viņš droši vien zinot to bībeles pantu, kur teikts: „Dievs, piedodi viņam, jo viņš nezina, ko viņš dara." Endikots nodūra galvu un neatbildēja. **Ps.**